

## DŮVODOVÁ ZPRÁVA

### A. Obecná část

#### I. Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA)

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| Název návrhu zákona: Zákon o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce a o změně některých zákonů                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                          |
| Zpracovatel / zástupce předkladatele:<br>Ministerstvo vnitra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Předpokládaný termín nabytí účinnosti<br>dnem 1. 7. 2016 |
| <b>2. Cíl návrhu zákona</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                          |
| Hlavním cílem předloženého návrhu zákona je adaptace národního právního řádu na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES.<br>Návrhem je dále plněn úkol, uložený Ministerstvu vnitra na základě plánu legislativních prací na rok 2015 a Akčního plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2014 až 2016, stanovit jednotící pravidla pro poskytování informací povinnými subjekty ve formě otevřených dat.                                                      |                                                          |
| <b>3. Agregované dopady návrhu zákona</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                          |
| <b>3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty: Ano</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                          |
| Náklady na zajištění procesů vyplývajících z nařízení pro orgán dohledu – cca 4.3 mil. Kč ročně. Nutnost vybavit orgány veřejné moci technickým a programovým vybavením v souvislosti s požadavkem na používání kvalifikovaného elektronického podpisu po skončení přechodné lhůty dvou let.<br>Náklady na převod poskytovaných dat do formátu a podmínek otevřených dat.                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                          |
| <b>3.2 Dopady na podnikatelské subjekty: Ano</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                          |
| Povinnost pro některé kvalifikované poskytovatele služeb vytvářejících důvěru uzavírat smlouvy o poskytování služeb písemně a uchovávat dokumenty související s poskytováním služeb vytvářejících důvěru po stanovenou dobu. Posouzení žádosti o udělení statusu kvalifikovaného poskytovatele služeb vytvářejících důvěru je spjato se správním poplatkem 25 000 Kč. Další povinnosti pro poskytovatele služeb vytvářející důvěru plynou přímo z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES. |                                                          |
| <b>3.3 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje) Ano</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                          |
| Nutnost vybavit orgány veřejné moci technickým a programovým vybavením v souvislosti s požadavkem na používání kvalifikovaného elektronického podpisu po skončení přechodné lhůty dvou let.<br>Náklady na převod poskytovaných dat do formátu a podmínek otevřených dat.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                          |
| <b>3.4 Sociální dopady: Ne</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                          |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                          |
| <b>3.5 Dopady na životní prostředí: Ne</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                          |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                          |

## **I.A Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA) - služby vytvářejících důvěru pro elektronické transakce**

### **1. Důvod předložení a cíle**

#### **1.1 Název**

Zákon o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce a o změně některých zákonů.

#### **1.2 Definice problému**

Zákon o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce a o změně některých dalších zákonů (dále jen „zákon o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce“) navazuje na přímo použitelný právní předpis Evropské unie – nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES (dále též „nařízení eIDAS“).

Neprovedení adaptace národního právního řádu na uvedené nařízení by mohlo být Evropskou komisí považováno za nesplnění povinnosti vyplývající České republice ze Smluv (Smlouva o Evropské unii a Smlouva o fungování Evropské unie), přičemž by Evropská komise na základě čl. 258 Smlouvy o fungování Evropské unie mohla předložit tuto záležitost Soudnímu dvoru Evropské unie.

Nařízení eIDAS stanovuje, že některé oblasti právní úpravy budou dodefinovány na národní úrovni. Jedná se zejména o stanovení orgánu dohledu a správních deliktů za jednání v rozporu s nařízením eIDAS .

#### **1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti**

Problematika, jež je upravena návrhem zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, který je adaptačním právním předpisem k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014, je primárně upravena právě v tomto nařízení a jeho prováděcích aktech. Těmito prováděcími akty jsou:

- prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/1502 ze dne 8. září 2015, kterým se stanoví minimální technické specifikace a postupy pro úroveň záruky prostředků pro elektronickou identifikaci podle čl. 8 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu,
- prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2015/1506 ze dne 8. září 2015, kterým se stanoví specifikace pro formáty zaručených elektronických podpisů a zaručených pečeti uznávaných subjekty veřejného sektoru podle čl. 27 odst. 5 a čl. 37 odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu,
- prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/1501 ze dne 8. září 2015 o rámci interoperability podle čl. 12 odst. 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu,

- prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/806 ze dne 22. května 2015, kterým se stanoví specifikace týkající se podoby značky důvěry EU pro kvalifikované služby vytvářející důvěru, prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2015/296 ze dne 24. února 2015, kterým se stanoví procesní opatření pro spolupráci mezi členskými státy v oblasti elektronické identifikace podle čl. 12 odst. 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu,
- prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2015/1505 ze dne 8. září 2015, kterým se stanoví technické specifikace a formáty důvěryhodných seznamů podle čl. 22 odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu.

V současné době je problematika některých institutů, které jsou nařízením eIDAS nazývány jako služby vytvářející důvěru, upravena v zákoně č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů, dále ve vyhlášce č. 378/2006 Sb., o postupech kvalifikovaných poskytovatelů certifikačních služeb, o požadavcích na nástroje elektronického podpisu a o požadavcích na ochranu dat pro vytváření elektronických značek (vyhláška o postupech kvalifikovaných poskytovatelů certifikačních služeb), a ve vyhlášce č. 212/2012 Sb., o struktuře údajů, na základě kterých je možné jednoznačně identifikovat podepisující osobu, a postupech pro ověřování platnosti zaručeného elektronického podpisu, elektronické značky, kvalifikovaného certifikátu, kvalifikovaného systémového certifikátu a kvalifikovaného časového razítka (vyhláška o ověřování platnosti zaručeného elektronického podpisu), ve znění pozdějších předpisů. Část zákona, která upravuje věcnou materii, jakož i uvedené vyhlášky, se navrhuje zrušit.

#### **1.4 Identifikace dotčených subjektů**

Navrhované řešení bude mít dopad na Ministerstvo vnitra, a to zejména pokud jde o zajištění procesů vyplývajících z nařízení pro orgán dohledu.

Dále se navrhované řešení bude týkat subjektů, které poskytují služby vytvářející důvěru.

Nepřímý vliv bude mít návrh i na uživatele služeb vytvářejících důvěru.

#### **1.5 Popis cílového stavu**

Cílem regulace je adaptace národního právního řádu na nařízení eIDAS. Cílový stav se bude vyznačovat tím, že český právní řád bude obsahovat právní úpravu, která je nařízením eIDAS ponechána na úpravě jednotlivým členským státům. Dalším cílem je odstranění duplicit tuzemské právní úpravy s nařízením eIDAS, které by vznikly v případě nezrušení současné právní úpravy upravující zejména oblast elektronického podpisu a značek. Návrh zákona zakotvuje taktéž povinnost kvalifikovaných poskytovatelů služeb vytvářejících důvěru uchovávat dokumenty související s vydáváním kvalifikovaných certifikátů pro elektronické podpisy nebo elektronické pečete a pro autentizaci internetových stránek. Návrh zákona taktéž obsahuje dnes platné ustanovení zákona o elektronickém podpisu, které upravuje zápis dat pro vytváření elektronických podpisů spolu s kvalifikovaným certifikátem pro elektronický podpis obsahujícím data pro ověřování platnosti elektronických podpisů

odpovídající těmto datům a dat nezbytně nutných pro užívání elektronického podpisu do kontaktního elektronického čipu občanského průkazu.

## **1.6 Zhodnocení rizika spojeného s nečinností**

Neprovedení adaptace národního právního řádu na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 by mohlo být Evropskou komisí považováno za nesplnění povinnosti vyplývající České republice ze Smluv (Smlouva o Evropské unii a Smlouva o fungování Evropské unie), přičemž by Evropská komise na základě čl. 258 Smlouvy o fungování Evropské unie mohla předložit tuto záležitost Soudnímu dvoru Evropské unie. Dalším rizikem by byla nemožnost řádně aplikovat nařízení eIDAS, neboť by nedošlo ke zřízení orgánu dohledu. Kvalifikovaní poskytovatelé služeb vytvářejících důvěru by pak nemohli být sankcionováni za jednání v rozporu s právem, neboť jejich delikt ní odpovědnost by nebyla upravena. V právním řádu by při neprovedení adaptace existovala ustanovení duplicitní k nařízení eIDAS.

## **2. Návrh variant řešení**

### Varianta I: Nulová varianta – zachování současného stavu

Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o návrh právního předpisu, kterým se adaptuje národní právní řád právnímu předpisu Evropské unie, varianta nulová není možná. Přijetí nulové varianty by mohlo být Evropskou komisí považováno za nesplnění povinnosti vyplývající České republice ze Smluv (Smlouva o Evropské unii a Smlouva o fungování Evropské unie), přičemž by Evropská komise na základě čl. 258 Smlouvy o fungování Evropské unie mohla předložit tuto záležitost Soudnímu dvoru Evropské unie.

V rámci přijetí nulové varianty hrozí nemožnost řádně aplikovat nařízení eIDAS, neboť by nedošlo ke zřízení orgánu dohledu. Kvalifikovaní poskytovatelé služeb vytvářejících důvěru by pak nemohli být sankcionováni za jednání v rozporu s právem, neboť jejich delikt ní odpovědnost by nebyla upravena. V právním řádu by při neprovedení adaptace existovala ustanovení duplicitní k nařízení eIDAS.

### Varianta II: Adaptace národního právního řádu na nařízení formou novely zákona o elektronickém podpisu

Vzhledem k tomu, že nařízení eIDAS upravuje věcnou materii upravenou zákonem o elektronickém podpisu na úrovni právního předpisu Evropské unie, který je přímo aplikovatelný a který má aplikační přednost před národním právem, musela by být podstatná část zákona o elektronickém podpisu zrušena a jeho zbytek novelizován, čímž by zcela jistě utrpěla přehlednost tohoto právního předpisu.

### Varianta III: Adaptace národního právního řádu na nařízení formou vydání nového zákona

Zákon o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce se vzhledem k přímé použitelnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 omezí pouze na doplnění těch skutečností, jejichž doplnění nařízení eIDAS předvídá a na doplnění institutů, jejichž existence je nezbytná pro řádné fungování systému služeb vytvářejících důvěru.

### **3. Vyhodnocení nákladů a přínosů**

#### **3.1 Identifikace nákladů a přínosů**

##### **Nulová varianta**

Neprovedení adaptace národního právního řádu by přineslo náklady za případné řízení o nesplnění povinnosti vyplývající České republice ze Smluv (Smlouva o Evropské unii a Smlouva o fungování Evropské unie) potažmo za řízení před Soudním dvorem Evropské unie. Dále pak by mohly vzniknout náklady poskytovatelům služeb vytvářejících důvěru, jejichž činnost by mohla být při neprovedené adaptaci narušena.

##### **Varianta II**

Obdobně jako varianta III (viz varianta III).

##### **Varianta III**

Na straně Ministerstva vnitra budou muset být vynaloženy náklady v souvislosti se zajištěním procesů vyplývajících z nařízení eIDAS pro orgán dohledu.

S ohledem na to, že je nutné navýšit počet systemizovaných služebních míst, předpokládá se zvýšení mzdových nákladů. O tato nová systemizovaná služební místa bude požádáno v rámci systemizace připravované na podzim roku 2015.

Pro zajištění procesů vyplývajících z nařízení pro orgán dohledu bude nutné přijmout 4 státní zaměstnance, kteří budou zařazeni do 13. platové třídy a kteří budou dle nařízení vlády č. 302/2014 Sb., o katalogu správních činností, pověřeni stanovováním celostátních zásad a principů pro ověřování bezpečnostních systémů, nástrojů elektronického podpisu používaných poskytovateli certifikačních služeb vydávajícími kvalifikované certifikáty a prostředků pro bezpečné vytváření a ověřování zaručených elektronických podpisů, tvorbou koncepce dozoru nad činnostmi akreditovaných poskytovatelů a kvalifikovaných poskytovatelů certifikačních služeb a zejména zpracovávání směrnic k jednotnému uplatňování procesních pravidel při výkonu kontroly a při realizaci následných opatření souvisejících s touto kontrolou, tvorbou koncepce správy a aktualizace certifikačních systémů s vazbou na obdobné mezinárodní systémy v rámci budování, provozu a údržby informačních systémů veřejné správy a stanovováním celostátních zásad a principů pro provádění akreditace a atestací k působení jako akreditovaný poskytovatel kvalifikovaných certifikačních služeb včetně stanovování limitních předpokladů akreditace, například v oblasti elektronického podpisu. Výše uvedené povinnosti vycházejí z katalogu správních činností a jednotlivé správní činnosti byly stanoveny na základě podobnosti s budoucími povinnostmi orgánu dohledu. V katalogu správních činností jsou uvedené správní činnosti částečně stanoveny na základě zákona o elektronickém podpisu. Nicméně nařízení eIDAS celou řadu těchto činností dále nepředpokládá, ale naopak zavádí některé, které dříve neexistovaly. Dohledový orgán musí disponovat dostatečným personálním zajištěním tak, aby mohl plnit úlohy stanovené nařízením eIDAS, a to zejména s přihlédnutím k povinnostem podle čl. 17 a 18. Jedná se zejména o vykonávání dohledu nad kvalifikovanými poskytovateli služeb vytvářejících důvěru a v případě zjištění nedostatků požadovat nápravu a s tím i související prověření, zda opravdu došlo k nápravě, dále analyzování zprávy o posouzení shody, které musejí kvalifikovaní poskytovatelé služeb vytvářejících důvěru předložit před zahájením

poskytování kvalifikované služby a dále předkládat zprávu v pravidelných intervalech v době poskytování kvalifikované služby. Mezi další povinnosti patří rovněž ověřování existence a správného uplatňování předpisů o plánech ukončení činnosti kvalifikovaných poskytovatelů služeb vytvářejících důvěru, v neposlední řadě rovněž spolupráce s ostatními orgány dohledu a poskytnutí pomoci na základě žádosti o pomoc. Orgán dohledu má rovněž povinnost prostřednictvím činností následného dohledu přijmout opatření ve vztahu k nekvalifikovaným poskytovatelům služeb vytvářejících důvěru, pokud je upozorněn, že nekvalifikovaní poskytovatelé porušují povinnosti plynoucí z nařízení eIDAS.

Dále bude nutné přijmout 2 státní zaměstnance, kteří budou zařazeni do 14. platové třídy a kteří budou pověřeni tvorbou a rozvojem celostátní koncepce a celostátní systémovou koordinací procesů vyplývajících z nařízení eIDAS a tvorbou koncepce informační politiky a strategie rozsáhlé soustavy informačních systémů veřejné správy a vytvářením dlouhodobé strategie informačních potřeb resortu a jeho komunikační infrastruktury, koordinací vývoje, provozu, inovací a údržby soustavy informačních a komunikačních systémů a certifikačních systémů a zajišťováním její harmonizace s celostátní informační politikou a dalšími mezinárodními požadavky. Při stanovení tohoto počtu se vycházelo z nutnosti zřízení nových služebních míst v orgánu dohledu, neboť vzhledem ke složitosti a materiální obsáhlosti agendy orgánu dohledu je nezbytné, aby byl řádně personálně zajištěn. Podle finanční rozvahy by se mělo jednat o celkové roční personální náklady ve výši 4 233 708 Kč.

Uvedené požadavky vyplývají zejména z povinnosti stanovené v čl. 17 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014, podle kterého musí být orgánům dohledu zajištěny odpovídající zdroje k plnění jejich úkolů.

Orgán dohledu je podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 povinen spolupracovat a poskytovat pomoc ostatním orgánům dohledu jiných členských států, aby byl zajištěn jednotný výkon činností orgánů dohledu, interoperabilita přijímaných řešení a srovnatelná úroveň bezpečnosti kvalifikovaných služeb. Ke spolupráci bude náležet výměna informací o činnostech orgánů dohledu a osvědčených postupech používaných v praxi. Orgán dohledu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 bude mít více povinností než dohledový orgán podle zákona o elektronickém podpisu, kterým je Ministerstvo vnitra, a to zejména z toho důvodu, že definice služeb vytvářejících důvěru je širší a dopadá na více subjektů než zákon o elektronickém podpisu. Orgán dohledu bude dále vést správní řízení s poskytovateli služeb vytvářejících důvěru, kteří hodlají získat status kvalifikovaného poskytovatele služeb vytvářejících důvěru.

Orgán dohledu je při své činnosti povinen postupovat podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a postupovat podle jejích požadavků. V souvislosti s problematikou upravenou touto směrnicí je dále povinen spolupracovat s orgány ochrany osobních údajů, a to jak s Úřadem pro ochranu osobních údajů, tak s orgány zabývajícími se touto problematikou v ostatních členských zemích. Mezi oblasti této spolupráce náleží poskytování informací o výsledcích auditů kvalifikovaných poskytovatelů služeb vytvářejících důvěru v případě zjištění porušení povinností na úseku ochrany osobních údajů.

Orgán dohledu bude podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 plnit další poměrně složitý úkol, a to výkon dohledu nad nekvalifikovanými poskytovateli služeb vytvářejících důvěru v případě, že o nich bude orgánu dohledu oznámeno, že neplní požadavky stanovené nařízením eIDAS. Vzhledem k široké definici nekvalifikovaného

poskytovatele služeb vytvářejících důvěru se bude pravděpodobně jednat o větší množství subjektů.

Orgán dohledu bude povinen poskytovat souhrnné informace Evropské komisi a Evropské agentuře pro bezpečnost a sítě a informací. Dále pak bude povinen ověřovat existenci a správné uplatňování předpisů o plánech ukončení činnosti v případech, kdy kvalifikovaní poskytovatelé služeb vytvářejících důvěru ukončí svou činnost.

Z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 plynou pro poskytovatele služeb vytvářejících důvěru určité povinnosti, které musejí splnit při poskytování služeb, jedná se jak o technické aspekty, tak samozřejmě i o organizační aspekty spojené s poskytováním služeb vytvářejících důvěru. Poskytování nekvalifikovaných služeb vytvářejících důvěru je regulováno na obecné úrovni a to zejména na základě čl. 19 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014.

Poskytování kvalifikovaných služeb vytvářejících důvěru podléhá většímu stupni regulace, kdy kvalifikovaný poskytovatel musí kromě povinností stanovených v čl. 19 splnit rovněž i další požadavky s ohledem na typ poskytované kvalifikované služby. Z tohoto důvodu bude mít nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 a navrhovaný zákon větší dopady na kvalifikované poskytovatele poskytující kvalifikované služby vytvářející důvěru než na nekvalifikované poskytovatele poskytující nekvalifikované služby vytvářející důvěru.

Je odpovědností poskytovatelů služeb vytvářejících důvěru, aby přijali všechna vhodná technická a organizační opatření, aby splnili požadavky nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014.

S ohledem na skutečnost, že zákon doplňuje a upřesňuje požadavky na kvalifikované poskytovatele nabízející kvalifikované služby vytvářející důvěru, lze předpokládat finanční dopady na kvalifikované poskytovatele plynoucí z navrhovaného zákona – správní poplatek za podání žádosti o udělení statusu kvalifikovaného poskytovatele a kvalifikované služby vytvářející důvěru ve výši 25 000 Kč.

Další potencionální finanční náklady plynoucí z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 pro kvalifikované poskytovatele služeb vytvářejících důvěru jsou náklady na provedení nezbytných technických a organizačních úprav tak, aby poskytovatel a služba, kterou poskytuje, plně vyhovovaly požadavkům nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 pro kvalifikovaného poskytovatele a kvalifikovanou službu vytvářející důvěru, náklady za provedení počátečního auditu ze strany subjektu posuzování shody, náklady za pravidelné podrobení se auditu ze strany subjektu posuzování shody jednou za 24 měsíců.

Hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy se bude týkat Ministerstva vnitra a poskytovatelů služeb vytvářejících důvěru. Na straně Ministerstva vnitra zejména na výše uvedené mzdové náklady; na straně poskytovatelů služeb vytvářejících důvěru, kteří žádají o status kvalifikovaného poskytovatele, ti ponesou náklady za správní poplatek související s posouzením žádosti a analýzou zprávy o posouzení shody. Kvalifikovaní poskytovatelé pak ponesou náklady za provádění auditů. Poskytovatelé služeb ponesou náklady za dodržování podmínek stanovených nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 subjektům veřejného sektoru může potencionálně přinést náklady na úpravy jejich informačních systémů, zejména vzhledem k úpravám spisových služeb, dále na vybavení potřebným softwarovým a hardwarovým vybavením v souvislosti s používáním kvalifikovaných elektronických podpisů a pečeti.

Finanční náklady pak může přinést použitelnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 občanům, kteří dosud nevyužívali k podepisování elektronických dokumentů elektronický podpis. Pokud bude chtít občan používat kvalifikovaný elektronický podpis, bude muset vynaložit finanční prostředky na pořízení kvalifikovaného prostředku pro vytváření elektronických podpisů a na pořízení kvalifikovaného certifikátu pro elektronický podpis. Lze předpokládat, že v tomto případě se jednorázové náklady budou pohybovat do výše 2 000 Kč. Dále je třeba počítat s náklady na vystavení následných kvalifikovaných certifikátů pro elektronický podpis.

V případě, kdy občan bude používat „pouze“ zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu, k jehož vytvoření není nutné použít kvalifikovaný prostředek pro vytváření elektronických podpisů, pak se náklady budou pohybovat v řádu cca 500 Kč plus pravidelné náklady za vystavení následných kvalifikovaných certifikátů pro elektronický podpis.

Z pohledu povinného uznávání kvalifikovaného elektronického podpisu v ostatních zemích Evropské unie, lze veřejnosti doporučit používání kvalifikovaných elektronických podpisů, přestože počáteční náklady mohou být vyšší než při pořízení zaručeného elektronického podpisu založeného na kvalifikovaném certifikátu pro elektronický podpis.

### **3.2    *Náklady***

#### **Nulová varianta**

Mezi náklady za nulovou variantu lze řadit náklady za případná řízení před orgány Evropské unie.

#### **Varianta II**

Obdobně jako varianta III (viz varianta III).

#### **Varianta III**

Mezi náklady na variantu III. náleží – vznik nových systematizovaných služebních míst v orgánu dohledu (4 233 708 Kč ročně), správní poplatky za podávání žádostí o udělení statusu kvalifikovaného poskytovatele a kvalifikované služby vytvářející důvěry ve výši 25 000 Kč.

### **3.3    *Přínosy***

#### **Nulová varianta**

Tato varianta nemá žádné přínosy.

## **Varianta II**

Obdobně jako varianta III (viz varianta III).

## **Varianta III**

Národní právní řád bude náležitě adaptován na nařízení eIDAS a nebude tak docházet k žádným nákladům uvedeným v kapitole 3.2 k nulové variantě. Orgán dohledu bude řádně zajištěn a nebudou vyvstávat problémy s aplikací nařízení eIDAS.

Oproti Variantě II má tato varianta přínos v přehlednosti právní úpravy, neboť ta bude provedena novým zákonem, který bude v souvislosti s adaptací národního právního řádu na přímo použitelný předpis Evropské unie v této věci pro adresáty normy přehlednější.

## **4. Návrh řešení**

### **4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení**

Varianta III – tedy adaptace národního právního řádu na nařízení formou vydání nového zákona byla vybrána za nejvhodnější řešení. Varianta II. by vytvořila nepřehlednost právní úpravy, a proto tato se zařazuje až za variantu III. Varianta I. – nulová varianta se s ohledem na výše uvedené nedoporučuje přijmout a zařazuje se na poslední místo v pořadí variant.

Navrhuje se přijmout variantu III.

## **5. Implementace a vynucování**

Dohled nad poskytovateli služeb vytvářející důvěru bude vykonávat Ministerstvo vnitra, jakožto orgán dohledu ve smyslu nařízení eIDAS

Návrh zákona v souladu s nařízením eIDAS stanovuje skutkové podstaty správních deliktů, kterých se mohou dopustit poskytovatelé služeb vytvářejících důvěru. Za tyto správní delikty je možné uložit pokutu, jejíž výše se odvíjí od společenské škodlivosti protiprávního jednání. Správní delikty bude v prvním stupni projednávat Ministerstvo vnitra.

## **6. Přezkum účinnosti**

Vyhodnocení účinnosti právního předpisu bude prováděno průběžně, zejména ve spolupráci s poskytovateli služeb vytvářejících důvěru.

## 7. Konzultace a zdroje dat

V průběhu hodnocení dopadů regulace bylo téma konzultováno s akreditovanými poskytovateli certifikačních služeb a se zástupci odborné veřejnosti a akademické obce, a to na pravidelných schůzkách pracovních skupin, které byly založené k řešení problematiky adaptace nařízení eIDAS. Členy pracovní skupiny byli zaměstnanci vysokých škol, konzultanti obchodních korporací zabývající se oblastí elektronických podpisů, nezávislí novináři a publicisté, zaměstnanci veřejného sektoru a další.

## 8. Kontakt na zpracovatele RIA

Bc. Filip Bílek, odbor eGovernmentu, tel.: 974 817 518, e-mail: [filip.bilek@mvcr.cz](mailto:filip.bilek@mvcr.cz)

Mgr. Martin Kraus, odbor eGovernmentu, tel.: 974 817 504, e-mail: [martin.kraus@mvcr.cz](mailto:martin.kraus@mvcr.cz)

Mgr. Eva Strýcová, odbor eGovernmentu, tel.: 974 817 565, e-mail: [eva.strycova@mvcr.cz](mailto:eva.strycova@mvcr.cz)

## **I.B Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA) – otevřená data**

### **1.2 Název**

Zákon o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce a o změně některých zákonů.

### **1.3 Definice problému**

Metodika publikace otevřených dat veřejné správy ČR [1], která byla vytvořena v roce 2012 v rámci plnění Akčního plánu Partnerství pro otevřené vládnutí, schváleném v usnesení Vlády České republiky ze dne 4. dubna 2012 č. 243 [2], definuje otevřená data jako data poskytovaná způsobem, který umožňuje dálkový přístup a která jsou:

- *úplná*, tj. jsou zveřejněna v maximálním možném rozsahu, tj. nejsou záměrně odstraňovány vybrané záznamy a data jsou udržována co možná nejaktuálnější,
- *snadno dostupná*, tj. jsou dostupná na Internetu a dohledatelná běžnými ICT nástroji a prostředky,
- *strojově čitelná*, tj. jsou ve formátu, který je strukturovaný takovým způsobem, že pomocí programové aplikace z nich lze získat žádané (vybrané) údaje,
- *používající standardy s volně dostupnou specifikací (tzv. otevřené standardy)*, tj. musí být ve formátu, který je volně (bezplatně) dostupný pro libovolné použití nebo do takového formátu převoditelný volně (bezplatně) dostupnou aplikací,
- *zpřístupněna za jasně definovaných podmínek užití dat (licence) s minimem omezení*, tj. podmínky jejich užití musí být jasně a zřetelně definovány a zveřejněny a musí umožňovat využití dat pro komerční i nekomerční účely,
- *dostupná uživatelům při vynaložení minima možných nákladů na jejich získání*, tj. jejich poskytovatelé jsou oprávněni žádat úhradu maximálně ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s jejich zpřístupněním uživateli; poskytovatel dat může jednorázově vyžádat i úhradu za mimořádně náročné pořízení dat, pokud si uživatel zpřístupnění těchto dat vyžádá.

O otevřených datech mluvíme především v souvislosti s poskytováním informací veřejnou správou [3]. Význam otevřených dat spočívá zejména v tom, že odborná veřejnost (např. tvůrci webových, mobilních či jiných softwarových aplikací, datoví analytici, statistici, novináři, vědci a výzkumníci) může snadno otevřená data opakovaně používat pro vytváření nových komerčních i nekomerčních služeb, které slouží široké veřejnosti [4][5].

S přibývajícím zájmem o informace veřejného sektoru dochází postupně ke zveřejňování většího množství informací a jejich využívání. V roce 2008 se podle studie Graham Vickery [8] odhadoval přímý a nepřímý přínos zveřejnění informací veřejného sektoru v zemích EU na 30 miliard EUR. V roce 2010 se odhadoval přímý dopad otevřených dat na ekonomiku v hodnotě 32 miliard EUR s ročním nárůstem 7 % [9].

Studie firmy Deloitte z roku 2012 prokázala, že do roku 2017 bude ve Velké Británii vytvořeno zhruba 58 000 pracovních míst, které budou souviset s opakovaným využíváním informací veřejného sektoru, tj. otevřených dat [7].

Otevřená data rovněž pomáhají zprůhlednit hospodaření a fungování státní správy. Například v Kanadě byly díky publikaci otevřených dat zjištěny daňové úniky kolem 3,2 miliardy dolarů [6].

V rámci Evropské unie by celkových přínos otevřených dat, spolu s velkými daty (tzv. big data) měl do roku 2020 činit až 200 miliard EUR [10]. Právě otevřená data veřejného sektoru se na tom budou podílet v objemu 10 miliard EUR. Celkově by měla mít otevřená data a velká data (big data) přínos na hrubém domácím produktu (HDP) členských států Evropské unie ve výši 1,9 %. Česká republika se v této souvislosti pohybuje lehce nad úrovní 2 % [10].

Výše uvedené studie pokrývají větší celky a státní orgány, nicméně i dílčí studie potvrzují vznik nových podnikatelských míst. Například ve Španělsku, dle studie CAPGEMINI, provedený průzkum zjistil, že sektor pracující s informacemi veřejného sektoru generuje ročně 330-350 milionů EUR. Současně zaměstnává okolo 4 000 zaměstnanců. Tento konkrétní průzkum se zabývá pouze službami, které ke své činnosti využívají otevřená data [11].

Studie McKinsey Global Institute hodnotila 7 oblastí: vzdělávání, dopravu, spotřebitelské produkty, energie, ropu a zemní plyn, zdravotnictví a spotřebitelské financování. Potencionální celková ekonomická hodnota přínosů otevřených dat v těchto oblastech je odhadována v rozmezí 3,2- 5,4 miliard dolarů [12].

Světovou špičkou v publikování otevřených dat jsou kromě Velké Británie zejména Spojené státy americké, jejichž vládní představitelé aktivně podporují využívání otevřených dat. Národní katalog otevřených dat Velké Británie (Data.Gov.uk) obsahuje přes 25 tisíc datových sad a využívá jej přes 381 aplikací. V USA obsahuje americký národní portál otevřených dat přes 181 tisíc datových sad. Jen pro srovnání, sousední Rakousko publikuje ve svém národním katalogu otevřených dat přes 1811 datových sad (stav k 31.08.2015).

Otevřená data pomáhají výrazně zlepšovat kvalitu života ve městech a regionech. Využívání otevřených dat odstartoval starosta Londýna Boris Johnson, když nařídil v roce 2010 zpřístupnit v otevřeném formátu všechna data týkající se dopravy v Londýně. Jízdní řády, dojezdové vzdálenosti, aktuální informace o pohybu dopravních spojů a další informace byly zveřejněny na London Datastore<sup>1</sup>. Tato data jsou volně bez omezení využívána tvůrci mobilních a softwarových aplikací. Vzniklo přes 500 aplikací, což vytvořilo až přes 5 000 pracovních míst v oblasti vývoje mobilních a softwarových aplikací [13]. Poměr nákladů k přínosům je odhadován na 1:58, neboť otevření dat stálo 1 milion liber, ale vrátilo se v podobě 58 milionů liber. Otevření dat v Londýně má současně i další, nepřímý dopad na ekonomiku, neboť má optimalizovat dopravu a zlepšovat každodenní dojíždění za prací do londýnské metropole.

Vídeň publikuje přes 281 datových sad, ale současně ve svém katalogu<sup>2</sup> odkazuje na 300 aplikací a vizualizací nad svými daty.

---

<sup>1</sup> <http://data.london.gov.uk/>

<sup>2</sup> <https://www.data.gv.at/anwendungen/>

Mezi služby, které lze budovat nad otevřenými daty, se řadí např. různé webové, mobilní či jiné softwarové aplikace (vyhledávání dopravních spojení, mapy kriminality a další druhy map, ...), vědecké analýzy a studie, novinové články, atd. Aby bylo možné data pro vytváření takovýchto služeb snadno a bez zbytečných překážek využívat, je nutné, aby data splňovala podmínky otevřenosti, uvedené výše. Přínosem pro veřejnou správu (poskytující takto definované otevřená data) je, že data mohou být opakovaně využívána i pro účely, pro které nebyla primárně vytvořena. Vzniklé služby slouží široké veřejnosti, zkvalitňují tak život občanů a z provozu komerčních služeb vyplývají pro veřejnou správu dodatečné daňové příjmy.

I když již dnes řada orgánů veřejné správy České republiky poskytuje svá data způsobem, který umožňuje dálkový přístup, má současná praxe poskytování dat řadu problémů:

1. Často jsou poskytovaná data označována jako otevřená data, i když nesplňují všechny podmínky uvedené výše. Případní uživatelé dat přitom očekávají, že takto označená data podmínky splňují a lze je tedy snadno využít pro vytváření nových služeb. Pokud ale podmínky nejsou splněny, je takové využití dat často velmi pracné až nemožné. To tvorbu nových služeb přinejmenším výrazně brzdí, což v důsledku znamená, že potenciál dat veřejné správy a finanční prostředky vynaložené na jejich vytvoření či sběr nejsou plně využity.
2. Nesplnění podmínek je způsobeno především tím, že orgány veřejné správy nemají k dispozici jednotná pravidla, která by měla při poskytování svých dat dodržovat a získat tím jistotu, že podmínky uvedené výše splňují a mohou tak svá poskytovaná data označovat jako otevřená data.
3. Důležitá data spravovaná veřejnou správou, která mají vysoký potenciál pro opakované použití, nejsou dostupná v podobě otevřených dat. Jedná se například o obchodní rejstřík, jízdní řády, atd. Tato data jsou přitom základem velkého množství potenciálních služeb, které lze s využitím otevřených dat vytvářet. Jejich nedostupnost tak brání širšímu rozvoji oblasti služeb nad otevřenými daty.
4. Neplnění podmínky snadné dostupnosti a především dohledatelnosti běžnými ICT prostředky způsobuje, že odborná veřejnost se často nedozví o tom, jaká data veřejná správa vytváří či spravuje a poskytuje v podobě otevřených dat. Odborná veřejnost je nucena pracně prohledávat WWW stránky jednotlivých orgánů a zjišťovat, jaká data jsou poskytována, kdy byla aktualizována apod. Situace je dále komplikována faktem, že WWW stránky každého orgánu jsou specifické a data nabízejí na několika místech svých WWW stránek. Přitom běžně dostupné ICT prostředky dnes umožňují problém vyřešit, aniž by bylo nutné přepracovávat strukturu stávajících WWW stránek orgánů veřejné správy.
5. Neplnění podmínek úplnosti, strojové čitelnosti, otevřenosti formátů a dostupnosti při vynaložení minima nákladů znemožňuje opakované užití dat nebo jej činí velmi obtížným a nákladným a tím znehodnocuje hodnotu dat veřejné správy a nepřímo tak i finanční náklady vynaložené na jejich vytvoření.
6. Neplnění podmínky zpřístupnění dat za jasně definovaných podmínek užití dat (licence) s minimem omezení způsobuje právní nejistotu potenciálním uživatelům dat.

Uživatelé často nevědí, pro jaké všechny účely mohou data využít a zda způsob, kterým tato data využívají, je legální.

S tím jak roste počet orgánů a množství poskytovaných dat, roste i závažnost výše popsaných problémů. V dnešní době již několik orgánů veřejné správy poskytuje svá data pod označením otevřených dat. Růst dokazují i mezinárodní studie, které srovnávají situaci v České republice se stavem v jiných zemích (např. Open Data Barometer, Global Open Data Index, Local Open Data Census). Přesto, pouze některé z registrovaných datových sad plně splňují všechny podmínky otevřených dat.

## **1.4 Popis stávajícího stavu v oblasti**

### **1.4.1 Popis existujícího právního stavu**

Otevřená data jsou obecně využitelný způsob poskytování informací veřejného sektoru veřejnosti. Jedná se tak o naplňování práva na informace ústavně zaručeného čl. 17 Listiny základních práv a svobod. Vzhledem k tomu, že otevřená data jsou univerzálně použitelným způsobem poskytování informací, jsou využitelná i pro poskytování informací o stavu životního prostředí, které je garantováno čl. 35 odst. 2 Listiny. Přístup k informacím je garantován čl. 10 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, která byla publikována ve Sbírce zákonů pod č. 209/1992 Sb.

Na evropské úrovni je problematika poskytování informací tak, aby byly znovuvyužitelné pro jiné účely, upravena ve směrnici 2003/98/ES ve znění směrnice 2013/37/EU. Český zákonodárce uvedenou směrnicí implementoval do českého právního řádu v zákoně č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, který je lex generalis umožňující publikaci informací veřejného sektoru a to jak na žádost, tak bez žádosti. Právě poskytování informací bez žádosti, tedy zveřejněním, je pro otevřená data zásadní. V současné době je tato možnost upravena v § 4b zákona č. 106/1999 Sb., který stanoví, že povinné subjekty poskytují informace způsobem umožňujícím dálkový přístup v otevřeném formátu a, pokud je to možné, i ve strojově čitelné podobě.

Zákon č. 106/1999 Sb. tedy, paradoxně, ještě více posiluje výše zmíněný problém, neboť řada orgánů veřejné správy poskytuje informace zveřejněním a současná praxe ukazuje, že orgány často označují takto poskytované informace jako otevřená data. Jak však bylo ukázáno výše, pojem otevřených dat lze použít pouze za předpokladu, že poskytovaná data splňují uvedené podmínky, přičemž jejich neplnění přináší řadu problémů.

§ 4b zákona č. 106/1999 o svobodném přístupu k informacím požaduje naplnění uvedených podmínek pouze částečně. Konkrétně požaduje pouze použití standardů s volně dostupnou specifikací (otevřené standardy). Hovoří také o strojové čitelnosti, ale tu nevyžaduje striktně, nýbrž pouze „je-li to možné“. Částečně se dotýká také naplnění podmínky snadné dostupnosti dat, když vyžaduje poskytovat k datům i popisná metadata (ovšem pouze pokud je to možné a vhodné). Metadata jsou základem pro snadnou dohledatelnost dat běžnými ICT prostředky. Nicméně, sami o sobě pro snadnou dohledatelnost nestačí.

Zákon č. 106/1999 Sb. je obecným předpisem upravujícím poskytování informací veřejnosti, podle kterého je postupováno v případech, kdy zvláštní zákon nestanoví jinak. V takovém případě je uplatnitelná základní zásada lex specialis derogat legi generali. Zvláštní

zákon může poskytování informací na určitém úseku upravovat komplexně, jako např. zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, nebo v dílčích aspektech co do některého způsobu poskytování či druhu informací, např. pro poskytování archiválií, jak činí zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, nebo zpřístupňování knihovních dokumentů dle zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), či poskytování statistických informací dle zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, apod. Je třeba dodat, že v oblastech úpravy, kde zvláštní zákon přesně nestanoví podmínky a způsob poskytování informací, je subsidiárně použit opět obecný předpis, tedy zákon o svobodném přístupu k informacím.

Přesně specifikovaná pravidla pro poskytování informací v podobě otevřených dat by tak byla aplikovatelná i pro případy poskytování informací dle zvláštních předpisů, ve kterých není přesně stanoveno, jakým způsobem se mají informace poskytovat.

#### **1.4.2 Popis existujícího skutkového stavu**

Orgány veřejné správy dnes poměrně často poskytují svá data způsobem umožňujícím dálkový přístup. Způsob poskytování však zřídka kdy splňuje podmínky nutné k tomu, aby bylo možné poskytovaná data označit jako otevřená data. Podmínky, které musí otevřená data splňovat, byly zavedeny již v Metodice publikace otevřených dat veřejné správy ČR [1], která byla vytvořena v roce 2012 v rámci plnění Akčního plánu Partnerství pro otevřené vládnutí schváleném v usnesení Vlády České republiky ze dne 4. dubna 2012 č. 243 [2]. Požadavek, aby orgány veřejné správy publikovaly svá data jako otevřená, byl navíc uveden v řadě strategických dokumentů a koncepcí.

Akční plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2014 až 2016, si navíc ve svém třetím závazku s názvem „*Zpřístupnění dat a informací*“ definoval 3 úkoly umožňující zpřístupnění informací veřejného sektoru: odstranění technických i právních překážek pro zpřístupnění dat a informací, vytvoření infrastruktury otevřených dat ČR, otevření nejdůležitějších datových zdrojů a vytvoření národního katalogu otevřených dat [2].

Zvýšení dostupnosti a transparentnosti veřejné správy prostřednictvím nástrojů eGovernmentu, tvoří strategický cíl 3, který je součástí Strategického rámce rozvoje veřejné správy České republiky 2014-2020, který schválila Vláda ČR dne 27. 08. 2014. Strategický cíl 3 si klade za cíl prosadit princip open data, rozšíření, propojení a konsolidace datového fondu veřejné správy a jeho efektivní a bezpečné využívání dle jednotlivých agend i na principu „open data“ [14].

V rámci strategického dokumentu Státní politiky v elektronických komunikacích - Digitální Česko 2.0. Cesta k digitální ekonomice, opatření č. 14 zdůrazňuje zpřístupnění informací veřejného sektoru a zavedení spravedlivé a nediskriminační podmínky pro přístup soukromého sektoru k informacím veřejného sektoru. Zpřístupnění dat a informací veřejné správy v souladu s mezinárodními požadavky na otevřená data je rovněž vnímán jako nástroj transparentnosti a průhlednosti fungování veřejné správy v ČR a tudíž se stal jedním z bodů Akčního plánu boje s korupcí pro rok 2015 [15].

Nicméně, dopad těchto dokumentů do praxe byl malý. Důsledkem je pouze to, že řada orgánů sice poskytuje data na svých WWW stránkách, tj. způsobem umožňujícím dálkový

přístup, nicméně nenaplnují podmínky otevřených dat a navíc svá poskytovaná data nesprávně označují jako otevřená data.

Ke splnění podmínek je nutné, aby existovaly technické standardy, které ujednotí praxi v oblasti otevřených dat veřejné správy České republiky. První pokus o ujednovení praxe byl realizován v podobě Metodiky publikace otevřených dat veřejné správy ČR [1]. Jak již bylo řečeno výše, dopad této metodiky do praxe byl poměrně nízký. Metodika navíc pouze stručně popisuje doporučený proces publikace otevřených dat. Nevěnuje se detailně technickým a legislativním náležitostem a neřeší proces publikace do potřebné hloubky (nezavádí např. jasné role, které se nutně procesu publikace otevřených dat musí účastnit).

Ke splnění podmínky snadné dohledatelnosti pomocí běžných ICT prostředků je navíc nutné, aby byla s pomocí dnes běžných ICT prostředků vytvořena ICT infrastruktura, do které je možné jednotným způsobem zaznamenávat metadata popisující data poskytovaná jednotlivými orgány veřejné správy na jejich vlastních WWW stránkách a která umožňuje potenciálním uživatelům dat tato metadata jednotným způsobem prohledávat. Taková infrastruktura má charakter katalogu otevřených dat, což je běžným řešením snadné dohledatelnosti otevřených dat v zahraničí.

V řadě zemí světa dnes probíhají aktivity zaměřené na otevřená data a jejich katalogizaci. Aktivity a iniciativy orientované na otevřená data veřejné správy a s nimi spojené datové katalogy je možné z hlediska zaměření rozdělit na lokální, národní a mezinárodní. Lokální datové katalogy se zaměřují na otevřená data měst či regionů, mezi které lze počítat i samostatné územní celky států s federativním zřízením. Národní datové katalogy se zaměřují na otevřená data z celého státu. Nadnárodní datové katalogy se pak zaměřují na otevřená data pocházející z více států. I některé instituce jako statistické úřady na svých webových stránkách publikují velké množství dat. V současné době provozují datový katalog i nadnárodní organizace, jako např. Světová banka.

V řadě zemí světa v současné době existuje oficiální datový katalog otevřených dat veřejné správy. Příkladem takovýchto zemí mohou být USA (<http://www.data.gov/>), Velká Británie (<http://data.gov.uk/>), Nizozemsko (<https://data.overheid.nl/>) nebo Slovensko (<http://data.gov.sk/>). Datové katalogy lze vyhledávat na portálu [datacatalogs.org](http://www.datacatalogs.org) (<http://www.datacatalogs.org/>).

Svůj katalog dat zpřístupnila také Evropská unie na adrese <http://open-data.europa.eu/en/data/>. V tomto datovém katalogu lze nalézt metadata o otevřených datových sadách orgánů a institucí Evropské unie.

V rámci evropského výzkumného projektu LOD2 vznikl portál <http://publicdata.eu/>, který umožňuje vyhledávání otevřených dat v různých datových katalozích napříč Evropou.

Pro datové katalogy se používají jak proprietární katalogizační nástroje vytvořené na míru potřebám dané katalogizační aktivity tak i specializované katalogizační nástroje CKAN (Comprehensive Knowledge Archive Network)<sup>3</sup>, Socrata<sup>4</sup> a Microsoft Open Government Data Initiative DataLab<sup>5</sup>.

---

<sup>3</sup> <http://ckan.org>

<sup>4</sup> <http://socrata.com>

<sup>5</sup> <https://github.com/openlab/OGDI-DataLab>

V dále uvedené tabulce je přehled katalogových řešení, včetně analýzy technologií a počtů evidovaných datových sad k červnu 2015.

| <b>Země</b>     | <b>URL</b>                                                                                                                    | <b>Počet datových sad</b> |
|-----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|
| Belgie          | <a href="http://Data.belgium.be">http://Data.belgium.be</a>                                                                   | 120                       |
| Belgie          | <a href="http://portal.openbelgium.be/dataset">http://portal.openbelgium.be/dataset</a>                                       | 1500                      |
| Bulharsko       | <a href="http://www.opendata.bg/en/opendata.php">http://www.opendata.bg/en/opendata.php</a>                                   | 10                        |
| Bulharsko       | <a href="https://opendata.government.bg/">https://opendata.government.bg/</a>                                                 | 91                        |
| Česká republika | <a href="http://portal.gov.cz/portal/obcan/rejstriky/data/97898/">http://portal.gov.cz/portal/obcan/rejstriky/data/97898/</a> | 80                        |
| Dánsko          | <a href="http://data.digitaliser.dk">http://data.digitaliser.dk</a>                                                           | 750                       |
| Finsko          | <a href="http://www.stat.fi/org/avoindata/index_en.html">http://www.stat.fi/org/avoindata/index_en.html</a>                   | 2                         |
| Francie         | <a href="http://www.data.gouv.fr/">http://www.data.gouv.fr/</a>                                                               | 14 500                    |
| Irsko           | <a href="https://data.gov.ie/data">https://data.gov.ie/data</a>                                                               | 500                       |
| Itálie          | <a href="http://dati.camera.it/it/dati/">http://dati.camera.it/it/dati/</a>                                                   | 7                         |
| Itálie          | <a href="http://dati.senato.it/scarica_i_dati">http://dati.senato.it/scarica_i_dati</a>                                       | 3                         |
| Itálie          | <a href="http://www.dati.gov.it/">http://www.dati.gov.it/</a>                                                                 | 10300                     |
| Itálie          | <a href="http://www.datiopen.it/it">http://www.datiopen.it/it</a>                                                             | 2 100                     |
| Itálie          | <a href="http://www.opendatahub.it/">http://www.opendatahub.it/</a>                                                           | 8 200                     |
| Lotyšsko        | <a href="http://data.opendata.lv">http://data.opendata.lv</a>                                                                 | 54                        |
| Lucembursko     | <a href="http://www.opendata.lu/">http://www.opendata.lu/</a>                                                                 | 6                         |
| Maďarsko        | <a href="http://opendata.hu/">http://opendata.hu/</a>                                                                         | 48                        |
| Malta           | <a href="http://www.opendatamalta.org">http://www.opendatamalta.org</a>                                                       | 10                        |
| Německo         | <a href="https://offenedaten.de/">https://offenedaten.de/</a>                                                                 | 630                       |
| Německo         | <a href="https://www.govdata.de/">https://www.govdata.de/</a>                                                                 | 15 100                    |
| Nizozemsko      | <a href="http://opendatanederland.org/">http://opendatanederland.org/</a>                                                     | 600                       |
| Nizozemsko      | <a href="https://data.overheid.nl/">https://data.overheid.nl/</a>                                                             | 7 045                     |
| Portugalsko     | <a href="http://www.dados.gov.pt/">http://www.dados.gov.pt/</a>                                                               | 650                       |
| Rakousko        | <a href="http://data.gv.at/">http://data.gv.at/</a>                                                                           | 1 600                     |

| Země               | URL                                                                                                                                           | Počet datových sad |
|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| Rakousko           | <a href="http://opendataportal.at">http://opendataportal.at</a>                                                                               | 340                |
| Rumunsko           | <a href="http://data.gov.ro/">http://data.gov.ro/</a>                                                                                         | 290                |
| Řecko              | <a href="http://data.gov.gr/">http://data.gov.gr/</a>                                                                                         | 75                 |
| Slovensko          | <a href="http://data.gov.sk/">http://data.gov.sk/</a>                                                                                         | 600                |
| Slovensko          | <a href="http://datanest.fair-play.sk/en/pages/index">http://datanest.fair-play.sk/en/pages/index</a>                                         | 66                 |
| Spojené království | data.gov.uk                                                                                                                                   | 27 000             |
| Spojené království | <a href="http://landregistry.data.gov.uk/">http://landregistry.data.gov.uk/</a>                                                               | 3                  |
| Spojené království | <a href="http://www.hscic.gov.uk/searchcatalogue">http://www.hscic.gov.uk/searchcatalogue</a>                                                 | 60                 |
| Spojené království | <a href="https://www.ordnancesurvey.co.uk/opendatadownload/products.html">https://www.ordnancesurvey.co.uk/opendatadownload/products.html</a> | 19                 |
| Španělsko          | <a href="http://datos.gob.es/datos/?language=in">http://datos.gob.es/datos/?language=in</a>                                                   | 8 500              |
| Španělsko          | <a href="http://opengov.es/">http://opengov.es/</a>                                                                                           | 900                |
| Švédsko            | <a href="http://www.opengov.se/">http://www.opengov.se/</a>                                                                                   | 20                 |
| Švédsko            | <a href="http://oppnadata.se/">http://oppnadata.se/</a>                                                                                       | 280                |

Tabulka: Analýza katalogů otevřených dat v Evropě. Zdroj: Tomáš Šedivec.

### 1.5 Identifikace dotčených subjektů

Dotčenými subjekty jsou především veřejnosprávní subjekty, neboť na ně dopadnou důsledky navrhovaného právního předpisu v podobě několika povinností. Dalšími dotčenými subjekty jsou potom soukromé subjekty a veřejnost, které návrhem získají dodatečný prospěch.

#### 1.5.1 Veřejnosprávní subjekty

Dotčeným subjektem je především Ministerstvo vnitra, pro které bude zavedena povinnost vytvořit a spravovat infrastrukturu v podobě katalogu otevřených dat umožňující prohledávání metadat popisujících otevřená data poskytovaná všemi orgány veřejné správy České republiky. Dalšími dotčenými subjekty jsou orgány veřejné správy, kterým bude uložena povinnost publikovat významné datové sady jako otevřená data. V neposlední řadě budou dotčeny ty orgány veřejné správy, pro které přímo neplyne povinnost publikovat významné datové sady jako otevřená data, nicméně se samy pro takovou publikaci rozhodnou. Pokud se daný orgán veřejné správy sám nerozhodne k publikaci otevřených dat, není dotčeným subjektem a žádné náklady mu nevznikají.

### 1.5.2 Soukromé subjekty a veřejnost

Soukromé subjekty a veřejnost jsou dotčenými subjekty, které návrhem získají dodatečný prospěch. Veškerá data poskytovaná pod označením otevřená data budou splňovat výše uvedené podmínky. Dále soukromé subjekty a veřejnost získají prospěch z toho, že veřejná správa bude poskytovat v podobě otevřených dat významné datové sady.

### 1.6 Popis cílového stavu

Obecným cílem navrhované právní úpravy je zajistit co nejsnazší opakovatelnou použitelnost dat poskytovaných veřejnou správou jako otevřená data pro tvorbu komerčních i nekomerčních služeb odbornou veřejností.

Konkrétními cíli, které povedou k dosažení obecného cíle, jsou:

- Zajistit, že všechna data poskytovaná orgány veřejné správy pod označením otevřených dat splňují podmínky, které v maximální možné míře zajišťují opakovatelnou použitelnost dat. Tyto podmínky jsou, že data poskytovaná pod označením otevřená data musí být:
  - *úplná*, tj. jsou zveřejněna v maximálním možném rozsahu, tj. nejsou záměrně odstraňovány vybrané záznamy a jsou udržována co možná nejaktuálnější,
  - *snadno dostupná*, tj. jsou dostupná na Internetu a dohledatelná běžnými ICT nástroji a prostředky,
  - *strojově čitelná*, tj. jsou ve formátu, který je strukturovaný takovým způsobem, že pomocí programové aplikace z nich lze získat žádané (vybrané) údaje,
  - *používající standardy s volně dostupnou specifikací (otevřené standardy)*, tj. musí být ve formátu, který je volně (bezplatně) dostupný pro libovolné použití nebo do takového formátu převoditelný volně (bezplatně) dostupnou aplikací,
  - *zpřístupněna za jasně definovaných podmínek užití dat (licence) s minimem omezení*, tj. podmínky jejich užití musí být jasně a zřetelně definovány a zveřejněny a musí umožňovat jejich využití pro komerční i nekomerční účely,
  - *dostupná uživatelům při vynaložení minima možných nákladů na jejich získání*, tj. jejich poskytovatelé jsou oprávněni žádat úhradu maximálně ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s jejich zpřístupněním uživateli; poskytovatel dat může jednorázově vyžádat i úhradu za mimořádně náročné pořízení dat, pokud si uživatel zpřístupnění těchto dat vyžádá.
- Garantovat, že určitá konkrétní stěžejní data spravovaná orgány veřejné správy jsou vždy dostupná v podobě otevřených dat.

Stanovených konkrétních cílů bude dosaženo pomocí následujících operativních cílů:

1. Vytvořit standardy pro otevřená data, které umožní orgánům veřejné správy zajistit, že jejich otevřená data splňují výše uvedené podmínky (tj. *úplnost, snadná dostupnost, strojová čitelnost, použití otevřených formátů, zpřístupnění za jasně definovaných podmínek užití s minimem omezení a dostupnost uživatelům při vynaložení minima možných nákladů na jejich získání*).

2. Vytvořit infrastrukturu v podobě národního katalogu otevřených dat, který umožní na jednom místě a v jednotné podobě zaznamenávat popisná metadata otevřených dat jednotlivým orgánům veřejné správy a dále pak veřejnosti v záznamech vyhledávat, tj. zajistí *snadnou dohledatelnost* otevřených dat jednotlivých orgánů veřejné správy.
3. Garantovat provoz národního katalogu otevřených dat.
4. Zajistit, že v národním katalogu otevřených dat jsou zaznamenána metadata všech otevřených dat poskytovaných organizacemi veřejné správy.
5. Vybrat data, která jsou stěžejní pro odbornou veřejnost a pro vytváření komerčních i nekomerčních služeb nad otevřenými daty, a zajistit, že jejich správci je publikují jako otevřená data.

## **1.7 Zhodnocení rizik**

### **1.7.1 Rizika ve věcných oblastech**

#### **Riziko č. 1: Špatné označení poskytovaných dat jako otevřených dat [vysoké]**

V současné době orgány veřejné správy poskytují řadu dat způsobem umožňujícím dálkový přístup pod označením otevřených dat. Přitom nesplňují podmínky kladené na otevřená data uvedené výše, které umožňují v maximální míře opakované užití dat v různých komerčních i nekomerčních službách. Taková situace je velmi problematická pro potenciální uživatele, tj. tvůrce služeb, kteří se velmi složitě orientují v tom, jaká data mohou použít a jaká ne. Složitě se také dožadují, aby data byla publikována způsobem splňujícím uvedené podmínky, neboť poskytovatel dat jim odpovídá, že data již jsou poskytována jako otevřená data a tudíž nejlepším možným způsobem.

Protože se jedná o vysoké riziko, je nezbytné definovat podmínky, které musí otevřená data splňovat a zavést povinnost tyto podmínky plnit v případě, že orgán veřejné správy poskytuje svá data v otevřené podobě (jak v případě, že je mu uložena povinnost některá data takto poskytovat, tak i v případě, že se sám pro poskytování svých dat v podobě otevřených dat rozhodne).

#### **Riziko č. 2: Neexistence jednotících standardů poskytování dat v otevřené podobě [vysoké]**

V současné době poskytují orgány veřejné správy svá data mnoha různými způsoby. To např. znamená, že jednotlivé orgány veřejné správy využívají různých datových formátů a schémat pro reprezentaci stejných typů dat. To vede k chaotické situaci, kdy uživatelé dat se musí pracně přizpůsobovat různorodé praxi poskytování dat. Navíc, orgány veřejné správy jsou nuceny při publikaci svých dat tuto praxi znovu objevovat, neboť není mezi nimi dostatečně šířena a zkušenosti nejsou sdíleny.

Protože se jedná o vysoké riziko, je nezbytné stávající praxi ujednotit zavedením jednotících standardů a stanovit povinnost podle nich postupovat všem orgánům veřejné správy, které poskytují svá data v podobě otevřených dat.

### **Riziko č. 3: Nedostupnost důležitých dat spravovaných veřejnou správou v podobě otevřených dat [vysoké]**

I když jsou některá důležitá data spravovaná veřejnou správou již dnes dostupná v podobě otevřených dat (např. data základního registru územních identifikátorů, adres a nemovitostí nebo výsledky voleb), mnoho jich stále dostupných není. Již v akčním plánu Partnerství pro otevřené vládnutí schváleném v usnesení Vlády České republiky ze dne 4. dubna 2012 č. 243 [2] bylo navrženo několik datových sad k publikaci v podobě otevřených dat, ale do dnešní doby byla publikována pouze část: Informační systém o veřejných zakázkách (jen částečně, bez metadat, podmínek užití), Výsledky voleb (splněno), Finanční statistika - vládní finanční statistika (splněno). ÚFIS - účetní záznamy a finanční údaje z CSÚIS (částečně splněno díky portálu Monitor.StatniPokladna.cz), Centrální registr dotací (splněno částečně), Finanční statistika - státní dluh (splněno).

Protože se jedná o vysoké riziko, je nutné stanovit povinnost poskytovat významné datové sady v podobě otevřených dat. Je nutno stanovit, které datové sady jsou významné a udělit povinnost poskytovat je orgánům veřejné správy, které je spravují.

### **Riziko č. 4: Neřešení právní nejistoty orgánů veřejné správy při publikaci otevřených dat [střední]**

Přesto, že zákon č. 106/1999 o svobodném přístupu k informacím umožňuje poskytovat data v podobě umožňující dálkový přístup ve strojově čitelné podobě a v otevřených formátech, podmínky otevřených dat vyžadují, aby měla poskytovaná otevřená data řadu dalších vlastností, a strojovou čitelnost vyžadují povinně. Protože tyto podmínky nejsou přímo legislativně stanoveny, řada orgánů veřejné správy k publikaci svých dat v podobě otevřených dat nepřistupuje.

Toto riziko je střední, neboť některé orgány veřejné správy takový názor nemají a otevřená data publikují. Nicméně, jiné orgány veřejné správy takto argumentují a potřebují tedy větší právní jistotu toho, že poskytovat svá data v otevřené podobě mohou.

S tímto problémem souvisí i současná úprava sui generis práv pořizovatele databáze dle § 88 a následujících zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon). V současné době dle § 94 autorského zákona na sui generis databázová práva nedopadá výjimka úředního díla. To v praxi znamená, že i v případech, kdy je pořizovatelem databáze stát a databáze splňuje podmínky veřejného zájmu na vyloučení zákonné ochrany, není možné výjimku úředního díla uplatnit. To je problém z hlediska právní jistoty poskytovatelů dat, protože za současné situace, kdy mnohdy není jasné, jestli sui generis práva k databázi vznikla nebo ne (toto je otázka, se kterou má problém řada právníků na téma se specializujících – neexistuje závazná judikatura ani jasný komentářový výklad), je obtížné poskytovat sui generis databázová práva licencí. Pokud by docházelo k řešení této situace způsobem „globálního“ licencování, bude nezbytně docházet ke zmatení příjemců dat, protože bude licencováno i to, co licencováno být z povahy věci nemůže (protože žádná práva nevznikají z důvodu absence podstatného vkladu dle § 88a autorského zákona).

### **Riziko č. 5: Obtížná dostupnost otevřených dat [vysoké]**

Otevřená data a obecně jakákoliv data poskytovaná způsobem umožňujícím dálkový přístup jsou typicky zveřejňována na WWW stránkách poskytovatele dat. Pokud potenciální uživatel dat přesně neví, na jakých WWW stránkách a kde se požadovaná data nacházejí, nemá žádnou možnost, jak pomocí běžných ICT prostředků data vyhledat. Stávající vyhledávací technologie pro vyhledávání obsahu v síti WWW (obecné vyhledávače WWW stránek) jsou jen velmi obtížně použitelné. Bez řešení tohoto rizika budou tedy poskytovaná otevřená data velmi obtížně dohledatelná v síti WWW a tím i špatně dostupná.

Protože se jedná o vysoké riziko, je nutné vytvořit infrastrukturu s využitím běžných ICT prostředků, která umožní otevřená data poskytovaná jednotlivými orgány veřejné správy vyhledávat. Zároveň je nutné garantovat její provoz.

### **Riziko č. 6: Neúplnost dat [nízké]**

Neúplnost dat významně znehodnocuje hodnotu poskytovaných dat z pohledu služeb, které lze nad nimi vybudovat.

Toto riziko je nízké a je řešeno stávajícím zákonem č. 106/1999 Sb.

### **Riziko č. 7: Špatná strojová čitelnost dat [vysoké]**

Orgány veřejné správy často poskytují svá data v podobě, která je velmi špatně strojově zpracovatelná, např. v podobě PDF souborů nebo XLS souborů s velmi graficky složitou strukturou (formátování pro tisk, slučování buněk, složité hlavičky tabulek přes několik řádků, buňky se vzorci, apod.). To také významně znehodnocuje hodnotu poskytovaných dat z pohledu služeb, které lze nad nimi vybudovat. Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, toto riziko již částečně řeší, neboť při poskytování informací zveřejněním mají být informace poskytovány též ve strojově čitelném formátu, avšak pouze „je-li to možné“. Nikde však není řešeno, že pokud orgán veřejné správy poskytuje data pod označením otevřených dat, pak musí podmínku strojové čitelnosti dodržet povinně.

Toto riziko je vysoké a je proto nutné zajistit úplnou strojovou čitelnost dat. Riziko bude vyřešeno v rámci řešení rizika č. 1.

### **Riziko č. 8: Uzavřené formáty [nízké]**

Zákon č. 106/1999 o svobodném přístupu k informacím toto riziko již řeší pro informace poskytované zveřejněním, pro které požaduje povinné použití otevřených formátů.

Toto riziko je nízké a není třeba žádné specifické řešení. Částečně je řešeno stávajícím zákonem č. 106/1999 a plně bude vyřešeno v rámci řešení rizika č. 1.

## **Riziko č. 9: Nejasně definované podmínky užití dat [střední]**

Účelem poskytování informací formou otevřených dat je umožnit co nejsnazší způsob pro jejich následné opakované využití. To je rovněž cíl směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/37/EU ze dne 26. června 2013, kterou se mění směrnice č. 2003/98/ES o opakovaném použití informací veřejného sektoru. Tato směrnice byla do zákona č. 106/1999 Sb. plně implementována zákonem č. 222/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

### **1.7.2 Právní rizika**

V případě nezavedení úpravy nenastávají žádná přímá právní rizika. Právní úprava standardizace otevřených dat jde nad rámec zajištění opakované využitelnosti informací veřejného sektoru, který požaduje směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/37/EU ze dne 26. června 2013, kterou se mění směrnice č. 2003/98/ES o opakovaném použití informací veřejného sektoru. To však zákonodárci nebrání takový režim zavést, protože směrnice stanoví minimální požadovaný režim zajištění znovu využitelnosti informací veřejného sektoru.

Nezavedení zanechává existující nepřímá právní rizika v podobě nízké úrovně právní jistoty všech zúčastněných stran při současné nestandardizované praxi určování podmínek užití otevřených dat.

Právo na informace je jedním ze základních občanských práv (jeho důležitost byla mnohokrát potvrzena, naposledy rozhodnutím Ústavního soudu ve věci I. ÚS 3930/14) a způsob poskytování informací ve formě otevřených dat nepředstavuje z hlediska práva na informace žádné riziko, naopak přináší výhody v podobě větší technické i právní využitelnosti poskytovaných informací. Analyzované řešení tak přispívá k naplnění požadavků, které nesou vyšší právní předpisy, rozhodnutí Ústavního soudu a předpisy evropského práva.

Normativní úprava otevřených dat není v rozporu s žádnou mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána, ani s předpisy Evropské unie.

Právní rizika spočívající v tom, že by byly poskytnuty informace, které dle zákona poskytnuty být nesmí, jsou nulové. Poskytování informací v podobě otevřených dat je způsob poskytování informací, nikoli cíl. Otázka jaké informace mohou, či nemohou být poskytnuty, je upravena příslušnými ustanoveními zákona 106/1999 Sb. nebo zvláštními zákony. Normativní zakotvení otevřených dat do této problematiky nepřináší nic nového.

Určité právní riziko poskytování informací v podobě otevřených dat spočívá v možném zásahu do práva na ochranu soukromí a osobních údajů. Toto riziko spočívá v povaze otevřených dat, která mají tendenci (a je to jejich účelem) spojovat se s jinými údaji. Toto riziko však není vysoké. Situace, kdy budou pomocí otevřených dat poskytovány osobní údaje umožňující přímou identifikaci, bude spíše výjimečná a obvykle umožněná jen na základě zákonného zmocnění (je obtížně představitelné, že by například byly poskytovány informace obsahující osobní údaje na základě souhlasů subjektů údajů, byť teoreticky to možné je). Mnohem pravděpodobnější je, že dojde ke spojování informací identifikujících subjekt údajů nepřímou. Vzhledem k tomu, že základním (a končným) cílem otevřených dat jsou tzv. „propojená data“, kdy informace budou poskytovány v takové podobě, že budou data

odkazovat samy na sebe a konečný uživatel obdrží rovnou matici souvisejících dat, je spojování informací základním principem, který je žádoucí. Uvedené riziko spočívá právě ve spojování nepřímo identifikujících informací. I v takovém případě se však může subjekt údajů, jehož osobní údaje by byly spojeny a zpracovávány v rozporu se zákonem, bránit zákonnými prostředky upravenými v zákoně č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

## **2. Návrh variant řešení**

### **2.1 Varianty řešení zavedení standardů pro otevřená data a usnadnění poskytování otevřených dat**

Cílem je vytvořit standardy pro otevřená data, které umožní orgánům veřejné správy zajistit, že jejich otevřená data splňují stanovené podmínky.

#### **Varianty řešení:**

1. Varianta 0 - ponechat stávající stav.

2. Varianta 1

- novela zákona č. 106/1999 Sb. zakotvující

- a. podmínky, které musí být dodrženy při publikování informací v národním katalogu otevřených dat,
- b. povinnost publikovat některé významné datové sady v národním katalogu otevřených dat,
- c. obecnou možnost poskytovat i další informace jako otevřená data,
- d. vynětí poskytovatelů otevřených dat z povinnosti zabránění sdružování osobních údajů dle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

- novela zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) zavádějící
- a. navrácení sui generis databázových práv do působnosti výjimky úředního díla

Varianta 0 - ponechání původního stavu nevede k požadovanému cíli, neboť současné znění zákona č. 106/1999 Sb. nevyžaduje dodržení všech podmínek otevřených dat při jejich poskytování.

Varianta 1 vede k požadovanému cíli, neboť přímo zavádí potřebné chybějící aspekty otevřených dat. Varianta 1 směřuje ke sjednocení praxe poskytování otevřených dat. Pokud povinný subjekt poskytuje informace jako otevřená data, musí dodržet všechny podmínky kladené na otevřená data. Zakotvuje se obecná povinnost povinných subjektů poskytovat informace tvořené datovými sadami významnými pro dosažení hospodářského prospěchu, zlepšení kvality života nebo zvýšení efektivity a transparentnosti veřejné správy v podobě otevřených dat. Varianta 1 řeší rovněž problém spočívající ve fakticky nerealizovatelné povinnosti zabránit sdružování osobních údajů. Jak je uvedeno výše v hodnocení právních rizik, při poskytování informací ve formě otevřených data hrozí propojování informací, které se po spojení stávají nepřímo identifikujícími osobními údaji. Je mimo faktickou možnost povinného subjektu zajistit, že k takovému spojování nedojde a proto varianta 1 navrhuje vyjmout ho z povinnosti zabránit sdružování údajů pro účel poskytování otevřených dat. Je

třeba připomenout, že tím nehrozí velký zásah do soukromí subjektu osobních údajů, protože osobní údaje mohou být poskytovány jako otevřená data jen na základě zákonného důvodu ke zpracování údajů. Navíc i v případě, že ke spojení dojde, subjekt osobních údajů se může proti zpracování údajů bránit prostředky, které mu zákon o ochraně osobních údajů nabízí.

Varianta 1 dále řeší současnou nesnadnou praxi licencování a zpřístupňování databází chráněných sui generis právem pořizovatele databáze. Návrat situace, kdy výjimka úředního díla bude dopadat i na sui generis databázová práva pořizovatele databáze usnadní situaci poskytovatelům dat, kteří nebudou v případech, kdy budou naplněny znaky analogické úřednímu dílu, nuceni složitě (a s nejistým výsledkem) vyhodnocovat, zda jsou jimi poskytované informace chráněné sui generis databázovými právy. To povede i k navýšení právní jistoty uživatelů dat, kteří budou mít jistotu, že neexistuje tato právní překážka, která by jim bránila ve znovu využití zveřejněných informací.

## **2.2 Varianty vytvoření a provozu infrastruktury**

Cílem je vytvořit infrastrukturu v podobě národního katalogu otevřených dat, který umožní na jednom místě a v jednotné podobě zaznamenávat popisná metadata otevřených dat jednotlivým orgánům veřejné správy a dále pak veřejnosti v záznamech vyhledávat, tj. zajistit *snadnou dohledatelnost* otevřených dat jednotlivých orgánů veřejné správy. Dále pak je cílem zajistit provoz národního katalogu otevřených dat a zajistit, že v národním katalogu otevřených dat jsou zaznamenána metadata všech otevřených dat poskytovaných orgány veřejné správy.

### **Varianty řešení:**

1. Varianta 0 - ponechat původní stav, kdy národní katalog otevřených dat sice existuje, ale jeho existence není stanovena žádným předpisem a neexistuje povinnost jej využívat.
2. Varianta 1
  - zakotvit národní katalog otevřených dat jako informační systém veřejné správy přístupný způsobem umožňujícím dálkový přístup sloužící k vedení metadata o významných datových sadách a ke zveřejňování významných datových sad, případně dalších informací, do právního řádu; stanovit Ministerstvu vnitra kompetenci správce národního katalogu otevřených dat,
  - rozšířit zákon č. 106/1999 Sb. o povinnost subjektů zveřejňujících informace tvořené datovými sadami významnými pro dosažení hospodářského prospěchu, zlepšení kvality života nebo zvýšení efektivity a transparentnosti veřejné správy předat metadata o těchto informacích správci národního katalogu otevřených dat, nemůže-li povinný subjekt z technických důvodů zveřejňovat informace tvořící významné datové sady způsobem stanoveným zákonem (způsobem umožňujícím dálkový přístup, v otevřeném a strojově čitelném formátu), předá tyto informace správci národního katalogu otevřených dat, který je v tomto katalogu celé zveřejní.

V současnosti provozuje Ministerstvo vnitra národní katalog veřejné správy na Portálu veřejné správy. Cílem však je definovat národní katalog jako základní infrastrukturu otevřených dat, která zajistí dohledatelnost otevřených dat poskytovaných jednotlivými

orgány veřejné správy, a zajistit jeho provoz. Je proto nutné jej zavést jako informační systém veřejné správy a zajistit jeho provoz úpravou příslušného právního předpisu. Dále je nutné zavést povinnost, aby subjekty poskytující otevřená data zaznamenávaly popisná metadata v národním katalogu otevřených dat.

Dále je nezbytné, aby infrastruktura v podobě národního katalogu otevřených dat umožňovala nejenom katalogizaci datových sad, ale také jejich uložení v případě, že orgán veřejné správy nemá možnost poskytovat svojí datovou sadou způsobem umožňujícím dálkový přístup (např. na svých vlastních WWW stránkách).

Všechny výše uvedené požadavky řeší navržená varianta 1.

Varianta 1 zavádí přímou povinnost pouze Ministerstvu vnitra, a to provozovat národní katalog otevřených dat (který již v současnosti existuje). Na ostatní subjekty klade pouze nepřímou povinnost. Pokud povinný subjekt publikuje otevřená data, musí metadata popisující datové sady zaznamenávat v národním katalogu.

### **2.3 Varianty výběru dat důležitých pro odbornou veřejnost a zajištění jejich otevření**

Cílem je vybrat data, která jsou stěžejní pro odbornou veřejnost a pro vytváření komerčních i nekomerčních služeb nad otevřenými daty, a zajistit, že jejich správci je publikují jako otevřená data.

#### **Varianty řešení:**

1. Varianta 0 - ponechat původní stav, kdy datové sady, které by měly být poskytnuty jako otevřená data, jsou na základě konzultací s odbornou veřejností zahrnuty do Akčního plánu partnerství pro otevřené vládnutí, které je nepravidelně aktualizováno.
2. Varianta 1 - definovat informace, které musí povinné subjekty zveřejnit jako otevřená data.

Varianta 0 předpokládá současný stav, kdy se Akční plán partnerství pro otevřené vládnutí snažil zpřístupnit vybrané datové sady v otevřené podobě jejich vyjmenováním v rámci plnění cíle zpřístupnění dat a informací. To ale mělo a má malý dopad do praxe, kdy je pouze část vyjmenovaných datových sad zpřístupněna v podobě otevřených dat. Varianta 1 předpokládá stanovení obecné povinnosti zveřejňovat jako otevřená data informace tvořené datovými sadami, které jsou významné z hlediska možného dosažení hospodářského prospěchu, zlepšení kvality života nebo zvýšení efektivity a transparentnosti veřejné správy. Tato obecně stanovená zákonná povinnost bude provedena nařízením vlády, které explicitně stanoví, které datové sady se považují za významné.

Varianta 1 zavádí přímou povinnost publikovat některé datové sady jako otevřená data vybraným subjektům. V některých případech to však nevytváří dodatečné náklady, neboť některé datové sady, které by měly být do seznamu zahrnuty, již příslušné orgány veřejné správy v podobě otevřených dat publikují. Náklady vyplývají pouze v případě, kdy daná datová sada ještě není v podobě otevřených dat publikována. Cílem varianty 1 je nastartování ekosystému otevřených dat v České republice, tedy vytvoření kritického množství

publikovaných datových sad, díky kterému začnou vznikat zajímavé aplikace tyto sady využívající. To dále bude motivovat další povinné subjekty dle zákona č. 106/1999 Sb., aby svá data poskytovaly jako otevřená data.

### **3. Vyhodnocení nákladů a přínosů**

#### **3.1 Obecný popis přínosů**

Podle Sdělení Evropské komise „*Veřejně přístupné údaje, hnací síla inovací, růstu a transparentní správy*“ mají informace shromažďované veřejnoprávními subjekty nevyužitý potenciál v možnosti opakovaného použití v nových produktech a službách. Dle studie [8] je pak odhadováno, že obrat trhu vytvářeného přímo opětovným použitím informací veřejného sektoru na území 27 států Evropské unie (EU27) v roce 2008 činil 28 miliard EUR. V citované studii se dále uvádí, že ekonomické přínosy až do výše 40 miliard EUR ročně z přímého využití informací veřejného sektoru na území EU27 by mohlo přinést další usnadnění přístupu k těmto informacím.

Jednou z možností, jak využít výše naznačeného potenciálu, může být aplikace principů otevřených dat pro data veřejné správy. Důvodem je skutečnost, že otevřená data cílí na usnadnění využívání dat po technické i právní stránce.

Otevřená data veřejné správy jsou důležitým zdrojem informací o tom, jak je realizována politika a jak je nakládáno s veřejnými rozpočty. Aktivním publikováním otevřených dat se může zvýšit informovanost občanů a dalších zájemců o činnosti veřejné správy a tím může dojít k posílení transparentnosti veřejné správy.

##### **3.1.1 Usnadnění přístupu k datům veřejné správy**

Jak je uvedeno v Akčním plánu České republiky „*Partnerství pro otevřené vládnutí*“ [2]: „*Otevřená data jsou smysluplná, pokud jsou dohledatelná a přístupná*“. Otevřená data, která nemohou jejich potenciální uživatelé snadno najít, nemohou ani efektivně využívat. Národní katalog otevřených dat bude sloužit jako jedno místo, kde budou moci občané, podnikatelé a jiné instituce včetně orgánů veřejné správy vyhledávat otevřená data veřejné správy. I po zavedení katalogu otevřených dat budou moci orgány veřejné správy zpřístupňovat otevřená data způsobem, který jim vyhovuje, například na svých webových stránkách nebo portálech. Datový katalog by ale měl potenciálním uživatelům přístup k datům usnadnit, protože díky němu odpadne (někdy pracné a zdlouhavé) prohledávání oddělených webových stránek orgánů veřejné správy. Díky záznamům v katalogu otevřených dat bude možné nejenom zjistit, že určitá data existují, ale i kde se nacházejí a jak je lze získat.

##### **3.1.2 Vytvoření předpokladu pro snazší opětovné použití dat veřejné správy ČR**

Vytvořením katalogu otevřených dat a publikací otevřených dat se vytváří také předpoklad pro opětovné využití dat, které orgány veřejné správy zpřístupní jako otevřená data, protože aby data mohli zájemci využívat, musí se nejprve dozvědět o jejich existenci. Datový katalog bude jednotným místem, kde zájemci budou moci zjistit, zda, a případně kde, jsou publikována data z určité oblasti.

### **3.1.3 Vytvoření předpokladu pro využívání otevřených propojitelných dat**

V souvislosti s otevřenými daty se také hovoří o tzv. otevřených propojitelných datech. Jedná se o otevřená data využívající technologie propojitelných dat (tzv. „Linked Data“). Tyto technologie umožňují vzájemně propojovat související data pocházející z různých zdrojů a navíc vyjádřit, o čem data a propojení mezi nimi vypovídají (tj. vyjádřit sémantiku dat). Publikace a propojování dat je založena na otevřených standardech nezávislých na konkrétním dodavateli či software. Každý může otevřená propojení mezi daty využívat a hledat tak v datech skryté souvislosti. Každý také může svá vlastní data propojit na určitou část otevřených propojitelných dat veřejné správy České republiky a získat tak vazby i na další související data veřejné správy České republiky. Jinými slovy může snadno umístit svá data do informačního kontextu dat veřejné správy České republiky a v rámci tohoto kontextu pracovat.

Technologie propojitelných dat mají navíc velký potenciál výrazně snížit náklady procesu publikace a propojování (integraci) dat. Může být totiž postupný - rozložený v čase i mezi jednotlivé poskytovatele dat a koncové uživatele. Poskytovatel zveřejňuje pouze svá primární data. Sekundární data (tj. data spravovaná a zveřejňovaná primárně někým jiným) poskytovatel nezveřejňuje. Místo toho svá primární data na sekundární data propojuje a dále se nestará o jejich správu. Propojení navíc může vytvořit a zveřejnit v rámci stanovených pravidel i třetí subjekt (např. konzument dat, který propojení potřebuje).

Technologie propojitelných dat jsou postaveny na standardech současného webu pocházejících z dílen konsorcia W3C [16]. Jedná se tedy o neproprietární a na konkrétním výrobci nezávislé technologie, s nimiž je možné pracovat prostřednictvím řady běžných softwarových nástrojů. Jejich využití tedy není finančně náročné.

### **3.1.4 Vytvoření předpokladu pro dosažení vyšší transparentnosti veřejné správy**

Výše bylo uvedeno, že otevřená data hrají důležitou roli v naplňování principů otevřeného vládnutí a posilování transparentnosti veřejné správy. V této snaze hraje národní katalog klíčovou úlohu díky tomu, že představuje jedno centrální místo, kde zájemci mohou vyhledávat požadovaná otevřená data o fungování veřejné správy. Datový katalog tak představuje předpoklad či nástroj pro dosažení vyšší transparentnosti veřejné správy.

### **3.2 Náklady a přínosy řešení technických a licenčních standardů pro otevřená data**

Varianta 0 je zachováním současného stavu a žádné dodatečné náklady nevytváří.

Varianta 1 spočívá v rozšíření současného stavu o:

1. vyjmenování podmínek, které musí být při poskytování otevřených dat dodrženy - doplnění zákona č. 106/1999 Sb.,
2. úpravu způsobu poskytování otevřených dat požadující dodržení stanovených technických standardů a postupů.

Následující tabulka uvádí kvalitativní vyhodnocení přínosů na škále \* - \*\*\* (čím více hvězdiček, tím vyšší přínos).

| Subjekty              | Přínosy                                                                                                                                                 | Vyhodnocení přínosů |
|-----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| Orgány veřejné správy | Dostupné jednotné a ověřené standardy a postupy zajišťující, že při jejich dodržení jsou zajištěny všechny požadované podmínky kladené na otevřená data | ***                 |
|                       | Ušetřené náklady při poskytování otevřených dat                                                                                                         | ***                 |
|                       | Zlevnění a zrychlení procesů sdílení dat v rámci veřejné správy                                                                                         | ***                 |
|                       | Zvýšení hodnoty vytvářených či spravovaných dat jejich opakovaným užitím v různých nekomerčních i komerčních službách                                   | ***                 |
|                       | Daňové výnosy z komerčních služeb vytvořených s využitím otevřených dat                                                                                 | **                  |
|                       | Finančně efektivní možnost prezentovat výsledky práce orgánů veřejné správy veřejnosti                                                                  | ***                 |
| Veřejnost             | Maximální zjednodušení opakovaného užívání dat veřejné správy pro tvorbu komerčních i nekomerčních služeb                                               | ***                 |
|                       | Snadné využití dat veřejné správy v běžném životě                                                                                                       | **                  |
|                       | Možnost lépe dohlížet na fungování veřejné správy                                                                                                       | ***                 |
|                       | Zlepšení činnosti novinářů díky snazšímu přístupu k datům veřejné správy                                                                                | **                  |

Následující tabulka uvádí kvalitativní vyhodnocení nákladů

| Subjekt             | Náklady                                      | Vyhodnocení nákladů                                                                                                                                                 |
|---------------------|----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ministerstvo vnitra | Vytvoření technických a licenčních standardů | 0 - náklady jsou nulové, neboť Ministerstvo vnitra již na standardech pracuje s cílem vytvořit standardy do 30.11.2015 nezávisle na výsledku legislativního procesu |

### 3.3 Náklady a přínosy vytvoření infrastruktury v podobě národního katalogu otevřených dat

Varianta 0 je zachováním současného stavu a žádné dodatečné náklady nevytváří.

Varianta 1 spočívá v rozšíření současného stavu o:

1. zakotvení národního katalogu otevřených dat do právního řádu a povinnosti Ministerstva vnitra jej spravovat,
2. zavedení povinnosti subjektů poskytujících otevřená data zaznamenávat metadata popisující otevřená data do národního katalogu otevřených dat.

Následující tabulka uvádí kvalitativní vyhodnocení přínosů na škále \* - \*\*\* (čím více hvězdiček, tím vyšší přínos).

| Subjekty               | Přínosy                                                                                                                                                                   | Vyhodnocení přínosů |
|------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| Orgány veřejné správy  | Snížení nákladů na zajištění dostupnosti vlastních dat - ke katalogizaci využijí národní katalog otevřených dat a nemusejí budovat vlastní řešení                         | ***                 |
|                        | Přehled o tom, jaký orgán veřejné moci poskytuje jaká otevřená data                                                                                                       | ***                 |
|                        | Vytvoření předpokladu pro efektivní řízení a správu dat                                                                                                                   | ***                 |
|                        | Výrazné snížení nákladů pro poskytování metadat o otevřených datech publikovaných jednotlivými orgány veřejné moci v ČR pro potřeby budoucího katalogu otevřených dat EU. | ***                 |
|                        | Snížení počtu žádostí dle zákona č. 106/1999 Sb.                                                                                                                          | *                   |
| Veřejnost              | Veškerá otevřená data veřejné správy České republiky dohledatelná prostřednictvím jednoho místa, tj. národního katalogu otevřených dat.                                   | ***                 |
|                        | Rozšíření služeb veřejné správy                                                                                                                                           | ***                 |
| Podnikatelské subjekty | Zlepšení vyhledávání a přístupnosti otevřených dat veřejné správy                                                                                                         | ***                 |
| Stát                   | Posílení transparentnosti                                                                                                                                                 | ***                 |
|                        | Podpora ekonomického růstu                                                                                                                                                | ***                 |
|                        | Zlepšení vnímání veřejné správy veřejností                                                                                                                                | ***                 |

Následující tabulka uvádí kvalitativní vyhodnocení nákladů.

| Subjekt             | Náklady                                             | Vyhodnocení nákladů                                                                                                                                                                     |
|---------------------|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ministerstvo vnitra | Vytvoření národního katalogu otevřených dat         | 0 - náklady jsou nulové, neboť národní katalog otevřených dat již byl vytvořen Ministerstvem vnitra na Portálu veřejné správy                                                           |
|                     | Zajištění provozu národního katalogu otevřených dat | 0 - náklady jsou nulové, neboť národní katalog otevřených dat je již provozován Ministerstvem vnitra, které s jeho provozem počítá i nadále nezávisle na výsledku legislativního návrhu |

### 3.4 Náklady a přínosy výběru dat důležitých pro odbornou veřejnost a zajištění jejich otevření

Varianta 0 je zachováním současného stavu a žádné dodatečné náklady nevytváří. Varianta 1 spočívá v rozšíření současného stavu o stanovení seznamu datových sad, které musí být svými správci poskytnuty jako otevřená data, v nařízení vlády.

Následující tabulka uvádí kvalitativní vyhodnocení přínosů na škále \* - \*\*\* (čím více hvězdiček, tím vyšší přínos).

| Subjekty               | Přínosy                                                                                                                                    | Vyhodnocení přínosů |
|------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| Orgány veřejné správy  | Usnadnění výměny dat mezi orgány veřejné správy                                                                                            | ***                 |
|                        | Vytvoření předpokladu pro efektivní řízení a správu dat                                                                                    | **                  |
|                        | Zlepšení komunikace s odbornou veřejností a usnadnění vstupů od odborné veřejnosti pro zvýšení kvality poskytovaných služeb veřejné správy | ***                 |
| Veřejnost              | Garantovaná dostupnost významných datových sad v podobě otevřených dat                                                                     | ***                 |
|                        | Snížení chybovosti aplikací vytvářených nad daty veřejné správy                                                                            | ***                 |
|                        | Rozšíření služeb veřejné správy                                                                                                            | ***                 |
| Podnikatelské subjekty | Rozšíření služeb veřejné správy                                                                                                            | ***                 |
|                        | Snížení chybovosti aplikací vytvářených nad daty veřejné správy                                                                            | ***                 |
| Stát                   | Podpora opětovného použití dat                                                                                                             | ***                 |

| Subjekty | Přínosy                                    | Vyhodnocení přínosů |
|----------|--------------------------------------------|---------------------|
|          | Posílení transparentnosti                  | ***                 |
|          | Zlepšení vnímání veřejné správy veřejností | ***                 |
|          | Podpora ekonomického růstu                 | ***                 |

Následující tabulka uvádí kvalitativní vyhodnocení nákladů na škále \* - \*\*\* (čím více hvězdiček, tím vyšší náklady).

| Subjekt                                                                                                                              | Náklady                                                                           | Vyhodnocení nákladů                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Všechny subjekty veřejné správy a samosprávy, které mají zmapovánu přístupnost do objektů                                            | Publikace datové sady „Bezbariérová přístupnost objektů z uživatelského hlediska“ | * - Náklady jsou nízké, neboť se dotýkají pouze těch subjektů, které již data mají k dispozici. Jedná se tedy o převod základních údajů o přístupnosti objektů do formátu otevřených dat |
| Všechny organizační složky státu ve smyslu zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích | Publikace datové sady „Nabídka nepotřebného majetku organizačním složkám státu“   | ** - Náklady jsou střední, neboť se jedná o změnu formy v prostředí webu již publikovaných informací. Je třeba provést export dat do sjednoceného formátu otevřených dat                 |
| Povinné subjekty podle zákona č. 106/1999 Sb.                                                                                        | Publikace datové sady Obsazovaná pracovní místa                                   | ** - Náklady jsou střední, neboť se jedná o datovou sadu, kterou je zatím možno publikovat dobrovolně                                                                                    |
| Ministerstvo vnitra (data z Informačního systému o státní službě)                                                                    | Publikace datové sady Volná služební místa podle zákona o státní službě)          | * - Náklady jsou nízké, neboť se jedná o vytvoření exportu z existujícího centrálně vedeného informačního systému.                                                                       |
| Ministerstvo vnitra (data z Registru smluv)                                                                                          | Publikace datové sady Přehled smluv a objednávek zveřejněných v Registru smluv    | * - Náklady jsou nízké, neboť potřebná data již existují ve strukturované podobě uložené v databázi a jsou i částečně ve strojově čitelné podobě poskytována.                            |
| Ministerstva dle § 1 zákona č. 2/1969 Sb.                                                                                            | Publikace datové sady Přehled daňových dokladů                                    | * - Náklady jsou nízké. Data jsou uložena ve strukturované podobě v ekonomických systémech jednotlivých subjektů. Je třeba vytvořit export v požadované                                  |

| Subjekt                        | Náklady                                                                                                  | Vyhodnocení nákladů                                                                                                                                                                              |
|--------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                |                                                                                                          | podobě a doplnit další vlastnosti otevřených dat. Navíc, již více než třetina ministerstev v současné době tuto datovou sadu publikuje.                                                          |
| Obce                           | Publikace datové sady Místní poplatky (dle § 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích)            | ** - Náklady jsou střední. Poplatky jsou již publikovány, ale nikoliv jako otevřená data. Pracnost je způsobena převodem do formátu a podmíněk otevřených dat.                                   |
| Ministerstvo spravedlnosti     | Publikace datových sad Obchodního rejstříku                                                              | ** - náklady jsou střední, neboť data již existují ve strukturované podobě uložené v databázi a je nutno pouze vytvořit exportní skript a zajistit publikaci.                                    |
| Ministerstvo spravedlnosti     | Publikace datových sad Insolvenčního rejstříku                                                           | ** - Náklady jsou střední, neboť data již existují ve strukturované podobě uložené v databázi a je nutno pouze vytvořit exportní skript a zajistit publikaci.                                    |
| Ministerstvo pro místní rozvoj | Publikace datových sad Věstníku veřejných zakázek                                                        | * - Náklady jsou nízké, neboť data jsou již poskytována způsobem, který naplňuje téměř všechny podmínky otevřených dat. Je nutno pouze zajistit katalogizaci v národním katalogu otevřených dat. |
| Ministerstvo pro místní rozvoj | Publikace datových sad Monitorovacího systému evropských strukturálních a investičních fondů 2014 - 2020 | ** - náklady jsou střední, neboť data již existují ve strukturované podobě uložené v databázi a je nutno pouze vytvořit exportní skript a zajistit publikaci                                     |
| Ministerstvo financí           | Publikace datových sad Monitoru Státní pokladny                                                          | 0 - nulové dodatečné náklady, neboť data již jsou publikována v podobě otevřených dat a jejich umístění a seznam je pouze z důvodu garance poskytování dat i nadále                              |
| Ministerstvo financí           | Publikace datové sady Finanční statistika - státní dluh                                                  | 0 - nulové dodatečné náklady, neboť data již jsou publikována v podobě otevřených dat a jejich umístění na seznam je pouze                                                                       |

| Subjekt                                          | Náklady                                                                     | Vyhodnocení nákladů                                                                                                                                              |
|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  |                                                                             | z důvodu garance poskytování i nadále                                                                                                                            |
| Ministerstvo financí                             | Publikace datové sady Vládní finanční statistika                            | 0 - nulové dodatečné náklady, neboť data již jsou publikována v podobě otevřených dat a jejich umístění na seznam je pouze z důvodu garance poskytování i nadále |
| Ministerstvo financí                             | Publikace datových sad DotInfo - Informace o dotacích                       | ** - Náklady jsou střední, neboť data již existují ve strukturované podobě uložené v databázi a je nutno pouze vytvořit exportní skript a zajistit publikaci     |
| Ministerstvo financí                             | Publikace datových sad ARES - Administrativní registr ekonomických subjektů | ** - Náklady jsou střední, neboť data již existují ve strukturované podobě uložené v databázi a je nutno pouze vytvořit exportní skript a zajistit publikaci     |
| Ministerstvo financí                             | Publikace datových sad CEDR MF - Centrální evidence dotací MF               | ** - Náklady jsou střední, neboť data již existují ve strukturované podobě uložené v databázi a je nutno pouze vytvořit exportní skript a zajistit publikaci     |
| Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových | Publikace datových sad CRAB - Centrální registr administrativních budov     | ** - Náklady jsou střední, neboť data již existují ve strukturované podobě uložené v databázi a je nutno pouze vytvořit exportní skript a zajistit publikaci     |
| Generální finanční ředitelství                   | Publikace datových sad CEDR II - pro evidenci a kontrolu dotací na FÚ       | ** - Náklady jsou střední, neboť data již existují ve strukturované podobě uložené v databázi a je nutno pouze vytvořit exportní skript a zajistit publikaci     |
| Generální finanční ředitelství                   | Publikace datových sad CEDR III - centrální evidence dotací z rozpočtu      | ** - Náklady jsou střední, neboť data již existují ve strukturované podobě uložené v databázi a je nutno pouze vytvořit exportní skript a zajistit publikaci     |
| Generální finanční ředitelství                   | Publikace datových sad CEDR Resorty                                         | ** - Náklady jsou střední, neboť data již existují ve strukturované podobě uložené v databázi a je                                                               |

| Subjekt                         | Náklady                                                              | Vyhodnocení nákladů                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                 |                                                                      | nutno pouze vytvořit exportní skript a zajistit publikaci                                                                                                                                                                                                    |
| Ministerstvo vnitra             | Publikace datové sady Seznam orgánů veřejné moci                     | 0 - nulové dodatečné náklady, neboť data již jsou publikována v podobě otevřených dat a jejich umístění na seznam je pouze z důvodu garance poskytování i nadále                                                                                             |
| Ministerstvo vnitra             | Publikace datové sady Seznam držitelů datových schránek              | 0 - nulové dodatečné náklady, neboť data již jsou publikována v podobě otevřených dat a jejich umístění na seznam je pouze z důvodu garance poskytování i nadále                                                                                             |
| Ministerstvo vnitra             | Publikace datové sady Registrované agendy Registru práv a povinností | 0 - nulové dodatečné náklady, neboť data již jsou publikována v podobě otevřených dat a jejich umístění na seznam je pouze z důvodu garance poskytování i nadále                                                                                             |
| Ministerstvo průmyslu a obchodu | Publikace datových sad Registru živnostenského podnikání             | ** - Náklady jsou střední, neboť data již existují ve strukturované podobě uložené v databázi a je nutno pouze vytvořit exportní skript a zajistit publikaci                                                                                                 |
| Český statistický úřad          | Publikace datových sad výsledků voleb                                | 0 - nulové dodatečné náklady, neboť data již jsou publikována v podobě otevřených dat a jejich umístění na seznam je pouze z důvodu garance poskytování i nadále                                                                                             |
| Ministerstvo dopravy            | Publikace datových sad o jízdních řádech                             | * - Náklady jsou nízké, neboť data již existují ve strukturované podobě a jsou již tak i částečně publikována. Je nutné zajistit úplné splnění podmínek otevřených dat, což nevytváří vysoké náklady, neboť data již jsou v interních databázích připravena. |

### 3.4.1 Náklady publikace významných datových sad

Na publikaci otevřených dat se veřejná správa a zejména Ministerstvo vnitra již připravují řadu let, a tím vznikla a jsou již provozována řešení, která **výrazně snižují náklady publikace a katalogizace otevřených dat pro povinné subjekty**. Jedná se o následující implementovaná řešení:

1. infrastruktura pro publikaci otevřených dat je již vytvořena - národní katalog otevřených dat (který je zprovozněn od dubna 2015 na Portálu veřejné správy)
  - a. umožňuje katalogizovat jednotlivé datové sady nebo registrovat lokální katalogy otevřených dat, ze kterých jsou následně automatizovaně (bez nutnosti lidského zásahu) načítány katalogizační záznamy do národního katalogu otevřených dat,
  - b. slouží také jako centrální úložiště otevřených dat pro povinné subjekty, které mohou využít centrální úložiště a nemusí publikovat otevřená data ve svých webových prostředích. **Tím se výrazně redukuje náklady na publikaci otevřených dat zejména pro malé obce.**
2. Standardy publikace a katalogizace otevřených dat (které jsou publikovány na Portálu veřejné správy od července 2015 a jsou průběžně rozvíjeny). Tyto standardy mimo jiné obsahují popisy činností a návody pro povinné subjekty, kterými bude opět významně snížena pracnost přípravy, publikace a katalogizace otevřených dat. Současně došlo v průběhu třetího čtvrtletí roku 2015 k masivnímu školení v oblasti těchto standardů.

Významné datové sady zahrnuté do nařízení vlády budou zvoleny tak, aby v sobě obsahovaly velký potenciál přínosů a současně byly minimalizovány náklady na jejich publikaci. Minimalizace nákladů je dosaženo tím, že:

- část datových sad je již (z vlastní iniciativy povinných subjektů a bez legislativní opory) publikována ve formátu otevřených dat,
- část datových sad je evidována v centrálně vedených informačních systémech a jeden povinný subjekt z jednoho místa publikuje otevřená data za velké množství subjektů, o nichž jsou data centrálně evidována (např. data z Monitoru Státní pokladny, Informačního systému o státní službě, nebo z jednotlivých rejstříků),
- většina významných datových sad je v současné době evidována ve strukturované podobě v prostředích jednotlivých informačních systémů, které umožňují připravit automatizovaný export datových sad do požadované podoby otevřených dat. Tím se opět významně snižuje pracnost vlastní publikace a katalogizace otevřených dat.

### 4. Souhrn dotčených oblastí a skupin

Publikace otevřených dat se dotkne všech oblastí a skupin. Primárně jsou dotčeny oblasti uvedené v následující tabulce:

- trh práce - zejména díky publikaci datových sad o obsazovaných pracovních místech a volných služebních místech (podle zákona o státní službě),
- věda a výzkum - nepřímo díky tomu, že badatelé a výzkumníci budou moci snáze analyzovat publikovaná data,

- cestovní ruch - zejména díky publikaci datových sad o jízdních řádech a bezbariérové přístupnosti objektů,
- kultura - nepřímo zejména díky publikaci datových sad o dotacích,
- vzdělávání,
- bezpečnost obyvatel,
- udržitelný rozvoj,
- životní prostředí a jeho ochrana,
- ochrana lidského zdraví,
- mezinárodní závazky,
- dodržování Listiny základních práv a svobod,
- ochrana osobních údajů - při publikaci všech datových sad budou dodržována pravidla ochrany osobních údajů,
- spravedlnost,
- regionální rozvoj.

| Oblast        | Komentář                                                                                                                                                     | Relevantní datové sady                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| trh práce     | zejména díky snazší přístupnosti a zpracovatelnosti datových sad o obsazovaných pracovních místech a volných služebních místech podle zákona o státní službě | Bezbariérová přístupnost objektů z uživatelského hlediska<br>Obsazovaná pracovní místa<br>Volná služební místa podle zákona o státní službě<br>Datové sady o jízdních řádech                                                                                                                              |
| věda a výzkum | nepřímo, díky tomu, že badatelé a výzkumníci budou moci snáze analyzovat publikovaná data a využívat je ve svých vědeckých pracích                           | všechny datové sady                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| cestovní ruch | zejména díky vyšší dostupnosti dat o jízdních řádech a přístupnosti objektů                                                                                  | Bezbariérová přístupnost objektů z uživatelského hlediska<br>Místní poplatky (dle § 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích)<br>Datové sady o jízdních řádech                                                                                                                                     |
| kultura       | nepřímo                                                                                                                                                      | Bezbariérová přístupnost objektů z uživatelského hlediska<br>Datové sady CEDR MF - Centrální evidence dotací MF<br>Datové sady CEDR II - pro evidenci a kontrolu dotací na FÚ<br>Datové sady CEDR III - centrální evidence dotací z rozpočtu<br>Datové sady CEDR Resorty<br>Datové sady o jízdních řádech |
| vzdělávání    | nepřímo - zejména jako podklad pro vysokoškolské studentské závěrečné a seminární práce                                                                      | všechny datové sady                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

| Oblast                                      | Komentář                                                                               | Relevantní datové sady                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| bezpečnost obyvatel                         |                                                                                        | Bezbariérová přístupnost objektů z uživatelského hlediska<br>Datové sady Obchodního rejstříku<br>Datové sady Insolvenčního rejstříku<br>Seznam orgánů veřejné moci<br>Seznam držitelů datových schránek<br>Registrované agendy Registru práv a povinností<br>Datové sady Registru živnostenského podnikání<br>Datové sady o jízdních řádech |
| ochrana lidského zdraví                     |                                                                                        | Bezbariérová přístupnost objektů z uživatelského hlediska<br>Datové sady o jízdních řádech                                                                                                                                                                                                                                                  |
| dodržování Listiny základních práv a svobod | naplněním práva na informace                                                           | všechny datové sady                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| ochrana osobních údajů                      | při publikaci všech datových sad jsou respektována pravidla pro ochranu osobních údajů | všechny datové sady                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| spravedlnost                                | usnadnění přístupu k publikovaným datovým sadám                                        | všechny datové sady                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| regionální rozvoj                           | nepřímo                                                                                | Bezbariérová přístupnost objektů z uživatelského hlediska<br>Obsazovaná pracovní místa<br>Volná služební místa<br>Místní poplatky (dle § 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích)<br>Datové sady o jízdních řádech                                                                                                                  |

### 5. Souhrn nákladů a přínosů pro dotčené skupiny

Souhrn přínosů pro dotčené skupiny je uveden v následující tabulce:

| Skupina                | Přínosy pro dotčené skupiny                                                                                                                                                                                                           |
|------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Podnikatelské subjekty | Zlepšení vyhledávání a přístupnosti otevřených dat veřejné správy<br>Potenciál pro vznik nových služeb a ekonomický růst<br>Maximální zjednodušení opakovaného užívání dat veřejné správy pro tvorbu komerčních i nekomerčních služeb |
| Spotřebitelé           | Posílení transparentnosti<br>Zlepšení vyhledávání a přístupnosti otevřených dat veřejné správy                                                                                                                                        |

| <b>Skupina</b>                  | <b>Přínosy pro dotčené skupiny</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Zaměstnanci                     | Posílení transparentnosti<br>Zlepšení vyhledávání a přístupnosti otevřených dat veřejné správy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Nezaměstnaní                    | Posílení transparentnosti<br>Zlepšení vyhledávání a přístupnosti otevřených dat veřejné správy<br>– zejména o obsazovaných pracovních a volných služebních místech                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Osoby se zdravotním postižením  | Posílení transparentnosti<br>Zlepšení vyhledávání a přístupnosti otevřených dat veřejné správy<br>– zejména v oblasti přístupnosti objektů                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Orgány státní správy            | Vytvoření předpokladu pro efektivní řízení a správu dat<br>Rozšíření služeb veřejné správy<br>Zlepšení vnímání veřejné správy veřejností<br>Snížení počtu žádostí dle zák. č. 106/1999 Sb.<br>Zlevnění a zrychlení procesů sdílení dat v rámci veřejné správy<br>Zvýšení hodnoty vytvářených či spravovaných dat jejich opakovaným užitím v různých nekomerčních i komerčních službách<br>Finančně efektivní možnost prezentovat výsledky práce orgánů veřejné správy veřejnosti |
| Orgány samosprávy               | Vytvoření předpokladu pro efektivní řízení a správu dat<br>Rozšíření služeb veřejné správy<br>Zlepšení vnímání veřejné správy veřejností<br>Snížení počtu žádostí dle zák. č. 106/1999 Sb.<br>Zlevnění a zrychlení procesů sdílení dat v rámci veřejné správy<br>Zvýšení hodnoty vytvářených či spravovaných dat jejich opakovaným užitím v různých nekomerčních i komerčních službách<br>Finančně efektivní možnost prezentovat výsledky práce orgánů veřejné správy veřejnosti |
| Nevládní a neziskové organizace | Posílení transparentnosti<br>Zlepšení vyhledávání a přístupnosti otevřených dat veřejné správy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Občanská a zájmová sdružení     | Posílení transparentnosti<br>Zlepšení vyhledávání a přístupnosti otevřených dat veřejné správy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Média                           | Posílení transparentnosti<br>Zlepšení vyhledávání a přístupnosti otevřených dat veřejné správy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

Souhrn nákladů pro dotčené skupiny je uveden v následující tabulce:

| <b>Skupina</b>         | <b>Náklady pro dotčené skupiny</b> |
|------------------------|------------------------------------|
| Podnikatelské subjekty | žádné                              |

| Skupina                         | Náklady pro dotčené skupiny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Spotřebitelé                    | žádné                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Zaměstnanci                     | žádné                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Nezaměstnaní                    | žádné                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Osoby se zdravotním postižením  | žádné                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Orgány státní správy            | Náklady na publikaci a katalogizaci datových sad ve formátu otevřených dat.<br>Ministerstvo vnitra - 2 FTE <sup>6</sup> (0,5 FTE zajištění infrastruktury, 1 FTE koordinace otevřených dat, metodická podpora publikace dat, 0,5 FTE publikace datových sad)<br>Ministerstvo financí – 1 FTE (publikace otevřených dat)<br>Ostatní dotčená ministerstva - 0,5 FTE (publikace otevřených dat)<br>Centrální orgány a další subjekty - 0,1 FTE |
| Orgány samosprávy               | Náklady na publikaci a katalogizaci datových sad ve formátu otevřených dat v rozsahu 4 - 6 člověkodnů - v závislosti na existenci zmapování přístupnosti objektů.                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Nevládní a neziskové organizace | žádné                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Občanská a zájmová sdružení     | žádné                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Média                           | žádné                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

## 6. Konzultace

Problematika otevřených dat je v ČR připravována již více než 3 roky. Za tu dobu bylo i ve spolupráci s odbornou veřejností, vysokými školami a neziskovými organizacemi realizováno velké množství prezentací, seminářů, workshopů a diskusí. V posledním roce byly připravované legislativní kroky i seznamy doporučených datových sad diskutovány na řadě validačních workshopů a školení. V rámci těchto aktivit byly detailně komunikovány a verifikovány nejenom seznamy datových sad, ale i technické standardy a struktury schémat jednotlivých datových sad.

V rámci řešení otevřených dat jenom v průběhu roku 2015 došlo k validaci standardů a vzorových publikačních plánů. Celkem bylo zrealizováno do současné doby (říjen 2015) 42 workshopů a jednání se zástupci:

- a. krajů,
- b. obcí s rozšířenou působností,
- c. ostatních obcí,

<sup>6</sup> FTE – Full-time equivalent (ekvivalent jednoho pracovníka na plný úvazek)

- d. ministerstev,
- e. orgánů státní správy.

Z těchto rozhovorů, diskusí a workshopů bylo zjištěno a vypořádáno 1633 připomínek a námětů. Tyto připomínky a náměty se týkaly zejména vzorových publikačních plánů otevřených dat a datových struktur navrhovaných datových sad. Připomínky, které se týkaly významných datových sad, byly zapracovány do návrhu. Ostatní připomínky jsou dále zapracovávány a budou postupně zveřejněny v rámci doporučovaných datových sad na Portálu veřejné správy v části věnované otevřeným datům <http://opendata.gov.cz>.

## 7. Implementace a vynucování

Návrh implementace doporučeného řešení:

| Krok | Předmět                                                         | Termín  |
|------|-----------------------------------------------------------------|---------|
| 1.   | Vybudování národního katalogu otevřených dat                    | 04/2015 |
| 2.   | Vytvoření Standardů publikace a katalogizace otevřených dat     | 11/2015 |
| 3.   | Přijetí legislativy dotýkající se oblasti otevřených dat        | 06/2016 |
| 4.   | Vydání nařízení vlády upravující seznam významných datových sad | 06/2016 |
| 5.   | Zahájení účinnosti přijaté legislativy                          | 01/2017 |
| 6.   | Dokončení publikace významných datových sad                     | 01/2017 |
| 7.   | Přezkum činnosti                                                | 06/2017 |

## 8. Přezkum činnosti

Pro posouzení, že navrhované řešení je účinné a splňuje stanovené cíle, bude použito následujících měřítek a indikátorů:

| Měřítko                             | Indikátor                                                                                                                           | Termín měření | Související cíle                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Počet publikovaných datových sad    | Počet datových sad publikovaných ve formátu otevřených dat je roven nebo větší než je počet datových sad uvedených v nařízení vlády | 06/2017       | <ul style="list-style-type: none"> <li>Vytvořit standardy pro otevřená data, které umožní orgánům veřejné správy zajistit, že jejich otevřená data splňují výše uvedené podmínky</li> </ul> |
| Kvalita publikovaných datových sad  | Publikované významné datové sady splňují podmínky otevřených dat                                                                    | 06/2017       | <ul style="list-style-type: none"> <li>Vytvořit standardy pro otevřená data, které umožní orgánům veřejné správy zajistit, že jejich otevřená data splňují výše uvedené podmínky</li> </ul> |
| Počet katalogizovaných datových sad | Počet katalogizovaných datových sad je roven počtu publikovaných datových sad                                                       | 06/2017       | <ul style="list-style-type: none"> <li>Vytvořit infrastrukturu v podobě národního katalogu otevřených dat</li> </ul>                                                                        |

| Měřítko                                          | Indikátor                                                | Termín měření | Související cíle                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|---------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  |                                                          |               | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zajistit, že v národním katalogu otevřených dat jsou zaznamenána metadata všech otevřených dat poskytovaných organizacemi veřejné správy.</li> <li>• Garantovat provoz národního katalogu otevřených dat.</li> </ul> |
| Počet aplikací nad publikovanými otevřenými daty | Minimálně pět aplikací nad publikovanými otevřenými daty | 06/2017       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vybrat data, která jsou stěžejní pro odbornou veřejnost a pro vytváření komerčních i nekomerčních služeb nad otevřenými daty, a zajistit, že jejich správci je publikují jako otevřená data.</li> </ul>              |

## 9. Literatura

[1] Dušan Chlapek, Jan Kučera a Martin Nečaský. Metodika publikace otevřených dat veřejné správy ČR: verze 1.0. In: Boj s korupcí v České republice [online]. 2011 [cit. 2015-10-04]. Dostupné z: [http://www.korupce.cz/assets/partnerstvi-pro-otevrene-vladnuti/otevrena-data/Metodika\\_Publ\\_OpenData\\_verze\\_1\\_0.pdf](http://www.korupce.cz/assets/partnerstvi-pro-otevrene-vladnuti/otevrena-data/Metodika_Publ_OpenData_verze_1_0.pdf).

[2] USNESENÍ VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY ze dne 4. dubna 2012 č. 243 o Akčním plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí [online] [cit. 2015-10-04] Dostupné z: <https://apps.odok.cz/attachment/-/down/KORN97BVD2LH>

[3] Dušan Chlapek, Jan Kučera, Martin Nečaský, Michal Kubáň. Open Data and PSI in the Czech Republic. EPSI platform. Topic Report No. 2014/03. [cit. 2015-10-04] Dostupné z: <http://www.epsiplatform.eu/content/open-data-and-psi-czech-republic>

[4] Jan Kučera, Dušan Chlapek, Jakub Klímek, Martin Nečaský. Methodologies and Best Practices for Open Data Publication. In Proceedings of Dateso 2015, pp. 52-64. Dostupné z: <http://ceur-ws.org/Vol-1343/paper5.pdf>

[5] Jan Boček, Jakub Mráček, Jindřich Mynarz. Otevřená data: Příležitost pro Českou republiku. Nadace Open Society Fund Praha. ISBN 2012. ISBN 978-80-87725-03-0. Dostupné z: <http://www.osf.cz/publikace/otevrena-data-prilezitost-pro-ceskou-republiku/>

[6] Eaves, David. Case Study: How Open data saved Canada \$3.2 Billion. eaves.ca [online]. Duben 2010 [cit. 2015-10-11]. Dostupné z: <http://eaves.ca/2010/04/14/case-study-open-data-and-the-public-purse/>

[7] DELOITTE. Open data - driving growth, ingenuity and innovation [online]. B.m.: Deloitte LLP. 2012 [cit. 2015-10-11]. Dostupné z:

<http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/uk/Documents/deloitteanalytics/open-data-driving-growth-ingenuity-and-innovation.pdf>

[8] Vickery, Graham. Review of recent studies on PSI re-use and related market developments. Information Economics, Paris [online]. 2011 [cit. 2015-10-11]. Dostupné z: [http://ec.europa.eu/information\\_society/newsroom/cf/dae/document.cfm?action=display&doc\\_id=1093](http://ec.europa.eu/information_society/newsroom/cf/dae/document.cfm?action=display&doc_id=1093)

[9] CAPGEMINI CONSULTING. The Open Data Economy: Unlocking Economic Value by Opening Government and Public Data [online]. 2013 [cit. 2015-10-11]. Dostupné z: [https://www.capgemini-consulting.com/resource-file-ccess/resource/pdf/opendata\\_pov\\_6feb.pdf](https://www.capgemini-consulting.com/resource-file-ccess/resource/pdf/opendata_pov_6feb.pdf)

[10] Buchholtz, Sonia, Maciej Bikowski a Aleksander Śniegocki. Big and open data in Europe: A growth engine or a missed opportunity? [online]. 26. únor 2014 [cit. 2015-10-12]. Dostupné z: [http://www.bigopendata.eu/wpcontent/uploads/2014/01/bod\\_europe\\_2020\\_full\\_report\\_single\\_page.pdf](http://www.bigopendata.eu/wpcontent/uploads/2014/01/bod_europe_2020_full_report_single_page.pdf)

[11] Ubaldi, Barbara. Open Government Data [online]. OECD Working Papers on Public Governance. Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development. 2013 [cit. 2015-10-11]. Dostupné z: <http://www.oecdilibrary.org/content/workingpaper/5k46bj4f03s7-en>

[12] MCKINSEY GLOBAL INSTITUTE. Open data: Unlocking innovation and performance with liquid information | McKinsey & Company [online]. Listopad 2013 [cit. 2015-10-11]. Dostupné z: [http://www.mckinsey.com/insights/business\\_technology/open\\_data\\_unlocking\\_innovation\\_and\\_performance\\_with\\_liquid\\_information](http://www.mckinsey.com/insights/business_technology/open_data_unlocking_innovation_and_performance_with_liquid_information)

[13] Presentace, Andrew Stott, poradce britské vlády pro transparentnost, [cit. 2015-10-11]. Dostupné z: [http://www.slideshare.net/dirdigeng/open-data-and-economic-growth-the-latest-evidence?qid=c93aa6ca-6c10-4783-9e8b-4c2cd99f3d36&v=qf1&b=&from\\_search=17](http://www.slideshare.net/dirdigeng/open-data-and-economic-growth-the-latest-evidence?qid=c93aa6ca-6c10-4783-9e8b-4c2cd99f3d36&v=qf1&b=&from_search=17)

[14] Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR pro období 2014-2020 [akt. 2015] <http://database-strategie.cz/cz/mv/strategie/strategicky-ramec-rozvoje-verejne-spravy-ceske-republiky-pro-obdobi-2014-2020>

[15] Akční plán boje s korupcí na rok 2015 <http://www.vlada.cz/assets/media-centrum/dulezite-dokumenty/Akcni-plan-boje-s-korupci-na-rok-2015.pdf>

[16] Standardy propojitelných dat <http://www.w3.org/standards/semanticweb/data>

## **10. Kontakt na zpracovatele RIA**

Odbor Hlavního architekta eGovernmentu, tel: 974 816 210, e-mail: oha@mvcz.cz

## **II. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky**

Navrhovaná úprava odpovídá ústavnímu pořádku a právnímu řádu České republiky, zejména ústavnímu zákonu č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod, jako součásti ústavního pořádku České republiky. Relevantní jsou zejména čl. 10 a čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod.

## **III. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie a judikaturou ESLP**

### K úpravě služeb vytvářejících důvěru pro elektronické transakce

Návrh zákona je plně v souladu se závazky, které pro Českou republiku vyplývají z jejího členství v Evropské unii. Navrhovanou úpravou se adaptuje národní právní řád na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014.

Předkládaného návrhu se týkají následující předpisy Evropské unie:

- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů
- prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/1502 ze dne 8. září 2015, kterým se stanoví minimální technické specifikace a postupy pro úroveň záruky prostředků pro elektronickou identifikaci podle čl. 8 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu
- prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2015/1506 ze dne 8. září 2015, kterým se stanoví specifikace pro formáty zaručených elektronických podpisů a zaručených pečeti uznávaných subjekty veřejného sektoru podle čl. 27 odst. 5 a čl. 37 odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu
- prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/1501 ze dne 8. září 2015 o rámci interoperability podle čl. 12 odst. 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu
- prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/806 ze dne 22. května 2015, kterým se stanoví specifikace týkající se podoby značky důvěry EU pro kvalifikované služby vytvářející důvěru
- prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2015/296 ze dne 24. února 2015, kterým se stanoví procesní opatření pro spolupráci mezi členskými státy v oblasti elektronické identifikace podle čl. 12 odst. 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU)

č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu

- prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2015/1505 ze dne 8. září 2015, kterým se stanoví technické specifikace a formáty důvěryhodných seznamů podle čl. 22 odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu

Navrhovaná právní úprava navazuje na přímo použitelný právní předpis Evropské unie – nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014. Tímto nařízením je upravena oblast pravidel pro služby vytvářející důvěru, zejména u elektronických transakcí, právní rámec pro elektronické podpisy, elektronické pečete, elektronická časová razítka, elektronické dokumenty, služby elektronického doporučeného doručování a certifikační služby pro autentizaci internetových stránek a podmínky, za nichž členské státy uznávají prostředky pro elektronickou identifikaci fyzických a právnických osob, které spadají do oznámeného systému elektronické identifikace jiného členského státu.

Podle nařízení budou některá ustanovení o službách vytvářejících důvěru aplikovatelná od 1. července 2016. Neprovedení adaptace národního právního řádu na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 by mohlo být Evropskou komisí považováno za nesplnění povinnosti vyplývající České republice ze Smluv (Smlouva o Evropské unii a Smlouva o fungování Evropské unie), přičemž by Evropská komise na základě čl. 258 Smlouvy o fungování Evropské unie mohla předložit tuto záležitost Soudnímu dvoru Evropské unie.

Z nařízení plynou tyto věcné okruhy adaptace:

- 1) Vnitrostátní orgány členského státu jsou povinny zajistit odpovídající opatření pro plnění úkolů v oblasti dohledu.
- 2) Vnitrostátní orgány členského státu jsou povinny zřídit ve formě vhodné pro automatické zpracování, udržovat a zabezpečeným způsobem zveřejňovat důvěryhodné seznamy.
- 3) V rámci vnitrostátního práva je třeba zajistit, aby se na poskytovatele služeb vytvářejících důvěru vztahovaly vhodné sankce za porušení nařízení a adaptačního zákona.
- 4) Členské státy mohou stanovit vnitrostátní pravidla dočasného pozastavení platnosti kvalifikovaných certifikátů pro elektronický podpis a kvalifikovaných certifikátů pro elektronickou pečeť s výhradou těchto podmínek.
- 5) Členské státy mohou v souladu s právem Unie zachovat nebo zavést vnitrostátní předpisy týkající se služeb vytvářejících důvěru, pokud dané služby nejsou tímto nařízením plně harmonizovány.

Vzhledem ke skutečnosti, že v návaznosti na nařízení eIDAS má být upravena oblast právních vztahů, která sice právními předpisy upravena je, a to konkrétně zákonem o elektronickém podpisu, ale novelizace tohoto právního předpisu by byla z důvodu nutnosti upravovat velké množství ustanovení značně nepřehledná, bylo zvoleno legislativní řešení spočívající ve vydání nového zákona – zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce.

S ohledem na skutečnost, že některá ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 budou aplikovatelná od 1. července 2016, je nutné, aby rovněž navrhovaný zákon nabyl účinnosti k tomuto datu.

Judikatura soudních orgánů Evropské unie se dané problematiky nedotýká. Tuto oblast neupravují ani jiné mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána. Návrh zákona není v rozporu s právními akty Evropské unie, obecnými právními zásadami práva Evropské unie ani s legislativními záměry a návrhy předpisů Evropské unie.

#### K úpravě otevřených dat

Poskytování informací státními orgány a orgány územní samosprávy, případně dalšími veřejnoprávními entitami, není výslovným příkazem žádné mezinárodní smlouvy, již by byla Česká republika vázána. Ústavní soud nicméně pojímá příslušné mezinárodní smlouvy, které garantují právo na informace, šířeji a zahrnuje do něj i právo na získávání informací od státu a dalších veřejnoprávních subjektů.

Z mezinárodních smluv lze na prvním místě zmínit Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod, publikovanou pod č. 209/1992 Sb. Ta v čl. 10 garantuje svobodu projevu a právo získávat informace. S touto povinností je právní úprava souladná.

Evropská úmluva dále v čl. 8 chrání právo na respektování rodinného a soukromého života. Ani s touto úpravou není návrh v rozporu.

Na úrovni práva Evropské unie je problematika poskytování informací veřejného sektoru upravena směrnicí Evropského parlamentu a Rady č. 2013/37/EU ze dne 26. června 2013, kterou se mění směrnice č. 2003/98/ES o opakovaném použití informací veřejného sektoru. Navrhovaná úprava standardizace poskytování informací zveřejněním v podobě otevřených dat přispěje k možnostem následné opakované využitelnosti poskytnutých informací. Navrhovaná úprava tedy není s výše uvedenou směrnicí v rozporu.

#### **IV. Zhodnocení korupčních rizik**

Předkládaný návrh zákona nezvyšuje oproti dosavadní právní úpravě korupční rizika, neboť podstata navrhované právní úpravy je takového charakteru, který by neměl mít na korupci jako takovou negativní vliv. Vzhledem k obsahu právní úpravy tak nebyla shledána žádná rizika, která by mohla vést ke korupčnímu jednání.

V rámci posuzování korupčních rizik jsou dále hodnocena tato kritéria:

##### **1. Přiměřenost**

Předmětný návrh je svým rozsahem přiměřený množině vztahů, které má upravovat. Předpis neúměrně nerozšiřuje kompetence orgánu veřejné správy. Ministerstvo vnitra, jakožto orgán dohledu, bude pověřeno vykonáváním dohledu nad poskytovateli služeb vytvářejících důvěru.

##### **2. Efektivita**

Vzhledem k tomu, že v rámci Evropské unie budou fungovat stejná pravidla, bude právní úprava efektivní. Orgán dohledu bude personálně zajištěn tak, aby mohl vynucovat dodržování regulace dané pro tuto oblast zejména nařízením eIDAS.

### 3. **Odpovědnost**

V zákoně je dostatečně určena odpovědnost jednotlivých subjektů, ať už Ministerstva vnitra jako orgánu dohledu a orgánu, který rozhoduje o udělování statusu kvalifikovaného poskytovatele služeb vytvářejících důvěru a projednává v prvním stupni správní delikty, tak poskytovatelů služeb vytvářejících důvěru. Pravomoci vyplývající z nařízení eIDAS nebudou všechny soustředěny u jednoho odboru Ministerstva vnitra, ale počítá se s jejich rozdělením mezi více odborů, avšak tak, aby nedošlo k neodůvodněnému a neurčitěmu rozdělení těchto pravomocí.

### 4. **Opravné prostředky**

Na přestupky spáchané právníky a fyzickými osobami se vztahují pravidla stanovená v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Obecně pro rozhodování o přidělování statusu kvalifikovaného poskytovatele služeb vytvářejících důvěru se použije správní řád.

### 5. **Kontrolní mechanismy**

Návrh zákona neupravuje kontrolní mechanismy v oblasti služeb vytvářejících důvěru. Ty jsou stanoveny přímo v nařízení eIDAS.

### 6. **Poptávková strana**

Nedochází ke změně podstaty současného stavu. Ve správním řízení bude rozhodovat Ministerstvo vnitra. Ve věci udělování statusu kvalifikovaného poskytovatele služeb vytvářejících důvěru bude rozhodováno tak často, jak budou poskytovatelé o tento status žádat. O udělení statusu bude v prvním stupni správního řízení rozhodovat podle správního řádu odbor eGovernmentu Ministerstva vnitra.

### 7. **Nabídková strana**

Návrh zákona nepřináší zásadní náklady poskytovatelům služeb vytvářejících důvěru, neboť všechny změny s dopadem na trh upravuje nařízení eIDAS. Posouzení žádosti o udělení statusu kvalifikovaného poskytovatele služeb vytvářejících důvěru je spjato se správním poplatkem.

### 8. **Shoda se známou dobrou praxí**

Návrh zákona se shoduje se starou známou dobrou praxí, která není zásadně měněna.

Úprava otevřených dat by měla přispět k účelnějšímu přístupu k informacím veřejného sektoru a umožnit jejich kvalitativně lepší zpracování a využití, čímž posílí úroveň veřejné kontroly činností veřejného sektoru, např. při nakládání s veřejným majetkem. Navrhovaná úprava tak posiluje právo na informace, čímž napomáhá k odhalování potenciálních korupčních praktik, či působí jako jeden ze způsobů prevence před korupčním jednáním.

## **V. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů a k diskriminaci**

Navrhovaná právní úprava neobsahuje žádná ustanovení, která by narušovala právo na rovné zacházení a vedla k diskriminaci. Z hlediska principů rovnosti mužů a žen je návrh novely zákona neutrální, neboť navrhovaná právní úprava nemá bezprostřední, ani sekundární dopady na rovnost mužů a žen a nevede k diskriminaci jednoho z pohlaví, neboť nijak nerozlišuje, ani nezvýhodňuje jedno z pohlaví a nestanoví pro něj odlišné podmínky.

Navrhovaná právní úprava nepřipouští diskriminační přístup. Povinnosti jsou stanoveny pro všechny občany bez rozdílu pohlaví, náboženské či politické příslušnosti. Návrh je v souladu zejména s čl. 14 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publikované ve Sbírce zákonů pod číslem 209/1992 Sb.), neboť zaručuje stejná práva a povinnosti bez diskriminace založené na jakémkoli důvodu, jako je pohlaví, rasa, barva

pleti, jazyk, náboženství, politické nebo jiné smýšlení, národnostní nebo sociální původ, příslušnost k národnostní menšině, majetek, rod nebo jiné postavení.

Z navrhované právní úpravy neplynou nepříznivé důsledky pro ochranu soukromí a osobních údajů a je jím respektována ochrana osobních údajů v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Navrhovaná úprava nezakládá nové zpracování osobních údajů oproti dosavadní právní úpravě. Orgán dohledu je při své činnosti povinen postupovat podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a postupovat podle jejích požadavků. V souvislosti s problematikou upravenou touto směrnicí je dále pak povinen spolupracovat s orgány ochrany osobních údajů, a to jak s Úřadem pro ochranu osobních údajů, tak s těmito orgány zřízenými v ostatních členských zemích. Mezi oblasti této spolupráce náleží poskytování informací o výsledcích auditů kvalifikovaných poskytovatelů služeb vytvářejících důvěru v případě zjištění porušení povinností na úseku ochrany osobních údajů.

Kvalifikovaný poskytovatel služeb vytvářejících důvěru vydávající kvalifikované certifikáty, kvalifikovaný poskytovatel služeb vytvářejících důvěru vydávající kvalifikovaná elektronická časová razítka a kvalifikovaný poskytovatel služeb vytvářejících důvěru poskytující kvalifikovanou službu uchovávání kvalifikovaných elektronických podpisů a kvalifikovaných elektronických pečetí jsou povinni poskytovat kvalifikované služby vytvářející důvěru na základě písemné smlouvy. Není možné se vyhnout tomu, aby v rámci tohoto smluvního písemného právního vztahu nedocházelo ke zpracovávání osobních údajů. Za takové zpracování osobních údajů podle pravidel právních předpisů, které problematiku zpracování osobních údajů upravují, ponese odpovědnost poskytovatel služeb vytvářejících důvěru.

Vzhledem k tomu, že navrhovaná úprava otevřených dat nemění nic na standardech ochrany soukromí a osobních údajů v rámci současného platného znění zákona o svobodném přístupu k informacím, nevyvolává předkládaný materiál sám o sobě žádné dopady na ochranu soukromí či osobních údajů.

## **B. Zvláštní část**

### **K části první**

#### **Obecně:**

Navrhovaný zákon zaujímá ve vztahu k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES „minimalistický přístup“, v zákoně je tak upraveno pouze to, co nařízení eIDAS výslovně nechává na úpravu vnitrostátním právním řádem. Jedná se o adaptační právní předpis k nařízení eIDAS, který však neřeší veškeré oblasti tohoto nařízení, ale toliko ty jeho části, které budou aplikovatelné od 1. července 2016.

Nařízení eIDAS rozlišuje několik základních druhů elektronických podpisů – elektronický podpis, zaručený elektronický podpis a kvalifikovaný elektronický podpis. Z pohledu nařízení eIDAS kvalifikovaný elektronický podpis nabízí nejvyšší míru záruky v autenticitu elektronického podpisu – elektronický podpis byl vytvořen osobou, pro kterou byl vydán kvalifikovaný certifikát pro elektronický podpis (podepisující osobou). Bezpečnost tohoto typu elektronického podpisu je zajištěna použitím kvalifikovaného prostředku pro vytváření elektronických podpisů. Pouze kvalifikovanému elektronickému podpisu přiznává nařízení eIDAS stejné právní účinky jako vlastnoručnímu podpisu a tento elektronický podpis musí být uznáván ve všech členských státech.

Nicméně ne ve všech případech je nutné trvat na použití nejvyššího typu elektronického podpisu. V rámci komunikace vůči v zákoně uvedeným subjektům se navrhuje možnost použít vedle kvalifikovaného elektronického podpisu zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu pro elektronický podpis.

V případech, kdy je požadováno podepsání kvalifikovaným elektronickým podpisem, je třeba upozornit na skutečnost, že ne všechny osoby, které v současné době podepisují dokumenty uznávaným elektronickým podpisem, budou moci po 1. červenci 2016, tj. po aplikovatelnosti ustanovení nařízení eIDAS týkajících se služeb vytvářejících důvěru, vytvářet kvalifikované elektronické podpisy. Počet uživatelů disponujících kvalifikovaným prostředkem pro vytváření elektronických podpisů, který je prerekvizitou pro vytvoření kvalifikovaného elektronického podpisu, bude jistě v budoucnu stoupat, ale rapidně zřejmě až s účinností ustanovení nařízení eIDAS týkajících se služeb vytvářejících důvěru. Z tohoto důvodu se navrhuje 2 leté přechodné období, po které bude možné namísto kvalifikovaného elektronického podpisu používat zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu. Po uplynutí tohoto období bude pro podepisování v zákoně uvedených úkonů možné použít pouze kvalifikovaný elektronický podpis, což znamená, že podepisující osoby se budou muset vybavit kvalifikovaným prostředkem pro vytváření elektronických podpisů. S ohledem na skutečnost, že většina orgánů veřejné moci, na které bude povinnost podepisovat elektronické dokumenty kvalifikovaným elektronickým podpisem dopadat především, je již v současné době vybavena některou formou čipové karty pro vytváření elektronických podpisů (ačkoliv ne vždy se jedná o prostředek pro bezpečné vytváření elektronického podpisu), a tedy počítá s finančními náklady na obnovu těchto čipových karet, by tato skutečnost neměla představovat zvýšené náklady.

Dokumenty nepodepsané kvalifikovaným elektronickým podpisem nemusí být považovány za podepsané ve všech členských státech Evropské unie, to lze zaručit pouze u kvalifikovaného elektronického podpisu. Je tedy žádoucí, aby orgány veřejné moci přistoupily k podepisování kvalifikovaným elektronickým podpisem, jakmile to bude s ohledem na technické a finanční podmínky možné a nečekaly s pořízením kvalifikovaného prostředku pro vytváření elektronického podpisu až po uplynutí 2 letého přechodného období.

Obdobně jako u elektronického podpisu, nařízení eIDAS rozlišuje několik základních druhů elektronických pečeti – elektronickou pečeť, zaručenou elektronickou pečeť a kvalifikovanou elektronickou pečeť. Z pohledu nařízení eIDAS kvalifikovaná elektronická pečeť nabízí nejvyšší míru záruky v autenticitu elektronické pečeti – elektronická pečeť byla vytvořena osobou, pro kterou byl vydán kvalifikovaný certifikát pro elektronickou pečeť (pečetící osobou). Bezpečnost těchto typů elektronických pečeti by měla být zajištěna použitím kvalifikovaného prostředku pro vytváření elektronických pečeti. Jak je stanoveno v nařízení eIDAS, u kvalifikované elektronické pečeti platí domněnka integrity dat a správnosti původu těchto dat, s nimiž je kvalifikovaná elektronická pečeť spojena. Certifikát pro elektronickou pečeť lze vydat pouze právnické osobě, nikoliv i fyzické osobě jako v případě kvalifikovaného systémového certifikátu podle zákona č. 227/2000 Sb.

Elektronické pečeti by měly sloužit jako důkaz toho, že elektronický dokument vydala určitá právnická osoba, a dále poskytovat jistotu o původu a integritě dokumentu. Elektronické pečeti mohou být ze své podstaty použity pro strojové opatřování dokumentů elektronickou pečeti. Jejich největší použití v souvislosti se strojovým opatřováním se předpokládá tam, kde je nutné prokázat původ a integritu dokumentu např. v případě výpisu z informačních systémů, doručky z podatelny apod. Pro tyto případy by se měla použít zejména zaručená elektronická pečeť založená na kvalifikovaném certifikátu. Zaručené elektronické pečeti budou ve velké míře používat rovněž poskytovatelé služeb vytvářejících důvěru při poskytování služeb vytvářejících důvěru. Například vydané kvalifikované certifikáty musí být opatřeny zaručenou elektronickou pečeti, případně podepsány zaručeným elektronickým podpisem.

Po 1. červenci 2016 nemusí v České republice okamžitě existovat kvalifikovaní poskytovatelé služeb vytvářejících důvěru vydávající kvalifikované certifikáty pro elektronické pečeti a kvalifikovaní poskytovatelé služeb vytvářejících důvěru vydávající kvalifikovaná časová razítka. Akreditovaní poskytovatelé certifikačních služeb podle zákona č. 227/2000 Sb. (respektive ověřovatelé vydávající kvalifikovaná osvědčení podle směrnice 1999/93/ES) budou od 1. července 2016 s ohledem na čl. 51 odst. 3 nařízení eIDAS považováni za kvalifikované poskytovatele služeb vytvářejících důvěru pouze pro službu vydávání kvalifikovaných certifikátů, a to nejdéle do 1. července 2017. Zahájení poskytování kvalifikované služby vytvářející důvěru spočívající ve vydávání kvalifikovaných certifikátů pro elektronické pečeti bude možné teprve po ověření, zda služba splňuje požadavky na ni kladené nařízením eIDAS Ministerstvem vnitra a následném udělení statusu kvalifikované služby. Na posouzení má Ministerstvo vnitra lhůtu 3 měsíců. Kvalifikovaný poskytovatel služeb vytvářejících důvěru může začít poskytovat kvalifikovanou službu vytvářející důvěru teprve poté, co byl tento status vyznačen v důvěryhodných seznamech podle čl. 22 odst. 1 nařízení eIDAS.

Podle čl. 21 nařízení eIDAS poskytovatel služeb vytvářejících důvěru musí před zahájením poskytování kvalifikovaných služeb vytvářejících důvěru předložit orgánu dohledu oznámení o svém úmyslu zahájit poskytování kvalifikovaných služeb vytvářejících

důvěru. Spolu s tímto oznámením musí rovněž předložit zprávu o posouzení shody, která je vydaná subjektem posuzování shody. Subjekt posuzování shody je podle čl. 3 odst. 18 nařízení eIDAS subjekt vymezený v čl. 2 bodě 13 nařízení (ES) č. 765/2008, který je v souladu s uvedeným nařízením akreditován jako způsobilý provádět posuzování shody kvalifikovaného poskytovatele služeb vytvářejících důvěru a jím poskytovaných kvalifikovaných služeb vytvářejících důvěru. Akreditační schéma pro akreditaci těchto subjektů se připravuje na evropské úrovni, nicméně zatím nebylo jasné stanoveno, kdy bude dokončeno. Subjekty posuzování shody by měly být akreditovány národními akreditačními ústavy. Dále je nutné počítat s časem potřebným pro samotné provedení akreditace subjektů posuzování shody. Při tomto procesu se musí ověřit, zda je subjekt posuzování shody způsobilý provádět posuzování shody u kvalifikovaných poskytovatelů služeb vytvářejících důvěru. V neposlední řadě je třeba brát také v úvahu potřebný čas k vykonání samotného auditu a potřebný čas pro orgán dohledu k ověření, zda poskytovatel služeb vytvářejících důvěru a jím poskytovaná služba splňují požadavky nařízení eIDAS na kvalifikovaného poskytovatele a na kvalifikovanou službu vytvářející důvěru.

Návrh zákona neobsahuje ustanovení upravující elektronické značky, které byly definovány v zákoně č. 227/2000 Sb. Nicméně se předpokládá, že kvalifikované systémové certifikáty budou platné do konce doby jejich platnosti na základě formulovaného přechodného ustanovení. Označovat data uznávanými elektronickými značkami je nadále možné, a to do konce doby platnosti příslušných kvalifikovaných systémových certifikátů, které byly vydány akreditovanými poskytovateli certifikačních služeb na základě zákona o elektronickém podpisu.

## **K § 1**

V zájmu snazší orientace adresáta zákona paragraf deklaruje obsah zákona.

## **K § 2**

Jak vyplývá z čl. 3 odst. 19 nařízení eIDAS, poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru se rozumí fyzická nebo právnická osoba, která poskytuje jednu či více služeb vytvářejících důvěru buď jako kvalifikovaný, nebo jako nekvalifikovaný poskytovatel služeb vytvářejících důvěru. Kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru podle čl. 3 odst. 20 nařízení eIDAS je poskytovatel služeb vytvářejících důvěru, který poskytuje jednu či více kvalifikovaných služeb vytvářejících důvěru a kterému orgán dohledu udělil status kvalifikovaného poskytovatele.

Status poskytovatele služeb vytvářejících důvěru je nutné posuzovat z pohledu služby, kterou poskytuje. Jeden a tentýž poskytovatel služeb vytvářejících důvěru může poskytovat např. kvalifikovanou službu vydávání kvalifikovaných certifikátů pro elektronické podpisy a pak dále např. nekvalifikovanou službu vydávání elektronických časových razítek (nekvalifikovaných). Z pohledu poskytované služby vydávání kvalifikovaných certifikátů se jedná o kvalifikovaného poskytovatele služeb vytvářejících důvěru a z pohledu poskytované služby vydávání elektronických časových razítek se jedná o nekvalifikovaného poskytovatele služeb vytvářejících důvěru.

V daném ustanovení je zakotven požadavek na kvalifikovaného poskytovatele služeb vytvářejících důvěru poskytovat kvalifikované služby vytvářející důvěru na základě písemné smlouvy. Stanovený požadavek je převzat ze zákona o elektronickém podpisu a reflektuje

aktuální osvědčivší se praxi. Výjimku představují kvalifikované služby, u kterých se pro jejich charakter předpokládá vyšší četnost jejich poskytování na základě smluv uzavřených distančním způsobem (ověřování platnosti podpisu či pečete, které může být i jednorázovou záležitostí), a kvalifikované služby obvykle poskytované na žádost orgány veřejné moci jako specifická forma jejich působnosti (elektronické doporučené doručování).

### K § 3

Ustanovení vychází z čl. 24 odst. 1 písm. h) nařízení eIDAS, které jako důvod tohoto uchování uvádí především potřebu poskytnutí důkazů v soudním a správním řízení a zajištění kontinuity služby. Poskytovatel je povinen uchovat zejména smlouvu uzavřenou s příjemcem služby, potvrzení o převzetí certifikátu jeho držitelem apod. Povinnost uchovávat výše uvedené dokumenty byla stanovena rovněž v zákoně č. 227/2000 Sb., přičemž v navrhovaném zákoně došlo na základě dosavadních zkušeností a s přihlédnutím k požadavkům na ochranu osobních údajů ke zkrácení lhůty pro uchovávání údajů umožňující následnou jednoznačnou identifikaci podepisující osoby z 20 let na 15 let.

### K § 4

Nařízení eIDAS v čl. 28 odst. 3 umožňuje, aby kvalifikované certifikáty pro elektronické podpisy obsahovaly nepovinné zvláštní znaky (atributy), kterými však nesmí být dotčeny interoperabilita a uznávání kvalifikovaných certifikátů. V navrhovaném ustanovení se proto umožňuje, aby kvalifikovaný certifikát pro elektronický podpis i nadále obsahoval údaj, který umožňuje bližší identifikaci podepisující osoby.

Údajem, který je užíván k bližší identifikaci podepisující osoby v certifikátu, je v současné době identifikátor klienta Ministerstva práce a sociálních věcí. Tento identifikátor se používá dlouhodobě a v praxi se osvědčil. Jde o bezvýznamový osobní údaj, z něhož nelze vyčíst žádné vlastnosti ani jiné atributy jeho nositele. Je přidělován automatizovaně a v praxi se nevyskytují duplicity. Pro jeho konstrukci platí následující pravidla:

- Hodnota identifikátoru MPSV je celé kladné deseticiferné číslo v rozsahu 1 100 100 100 až 4 294 967 295. Horní hranice byla historicky zvolena s ohledem na možnost zápisu identifikátoru na čipové karty do paměti velikosti 4 bytů.
- Struktura identifikátoru MPSV je členěná na čtyři skupiny: samostatnou uvozující číslici a tři trojice číslic; každá skupina číslic má kvůli bezpečnější čitelnosti první číslici nenulovou.
- Identifikátor není zaměnitelný s rodným číslem; při jeho generování se potenciální hodnoty rodného čísla (tj. všechna určená rodná čísla) vynechávají.

Všichni tři dosavadní akreditovaní poskytovatelé certifikačních služeb, kteří vydávají kvalifikované certifikáty, tento identifikátor do certifikátů vkládají, a to na základě údajů získávaných od Ministerstva práce a sociálních věcí, tedy bez toho, že by byla osoba žádající o vydání certifikátu povinna tento údaj zjišťovat a dokládat. Tato osoba pouze písemně vyjádří požadavek, aby byl tento identifikátor v certifikátu uveden. Akreditovaní poskytovatelé certifikačních služeb (tj. budoucí kvalifikovaní poskytovatelé služeb vytvářejících důvěru), Ministerstvo práce a sociálních věcí i všechny orgány veřejné moci, kteří pro výkon své agendy tento identifikátor využívají, mají vybudovanou vzájemnou komunikační infrastrukturu i smluvní prostředí, které umožňuje dnešní v zásadě bezproblémový stav.

V budoucnu by kvalifikovaný certifikát pro elektronický podpis mohl obsahovat jedinečný identifikátor, který by byl poskytnut národní identitní autoritou. Národní identitní autoritu plánuje Česká republika v následujících letech vybudovat jako součást národního systému elektronické identifikace. Tento jedinečný identifikátor bude nepovinný, jak je ostatně uvedeno i v nařízení eIDAS (recitál č. 54, dále také čl. 28 odst. 3).

## **K § 5**

### K odstavcům 1 a 2

Pro komunikaci adresátů veřejné moci vůči veřejnému sektoru, respektive subjektům uvedeným v tomto odstavci se navrhuje umožnit podepisování dokumentů zaručeným elektronickým podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu pro elektronický podpis nebo kvalifikovaným elektronickým podpisem. Ustanovení tak nad rámec nařízení eIDAS přiznává ve vztahu k veřejnému sektoru účinky vlastnoručního podpisu i jinému typu elektronického podpisu, než je kvalifikovaný elektronický podpis.

Důvodem rozšíření množiny elektronických podpisů, které mají alespoň ve vztahu k veřejnému sektoru účinky vlastnoručního podpisu, jsou zejména finanční náklady, které by extraneové museli vynaložit na pořízení kvalifikovaného prostředku pro vytváření elektronických podpisů (lze předpokládat, že jednorázové náklady se budou pohybovat do výše 2 000 Kč, dále je třeba počítat s pravidelnými náklady za vystavení následných kvalifikovaných certifikátů pro elektronický podpis). S ohledem na fakt, že i zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu disponuje dostatečnou mírou autenticity, není důvod jej ve vztahu k veřejnému sektoru zavrhnout (de facto jde o dosavadní uznávaný elektronický podpis).

Na druhé straně je však třeba určitou úroveň autenticity elektronického podpisu užívaného k aprobaci úkonů směřujících vůči veřejnému sektoru zachovat, a proto není možno přiznat účinky vlastnoručního podpisu elektronickým podpisům s nižší mírou autenticity, než má zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu, tj. zejména těm, které jsou založeny na jiném než kvalifikovaném certifikátu. Též je nutno zohlednit fakt, že manipulace s velkým množstvím různorodých typů elektronických podpisů by byla pro veřejný sektor příliš zatěžující (znamenal by aplikovat různé postupy při jejich ověřování, uchovávání apod.).

Je potřeba zdůraznit, že uvedené ustanovení neodnímá, jak požaduje nařízení eIDAS, jiným typů elektronických podpisů jejich právní účinky. Veřejný sektor tak bude muset respektovat jejich účinky inter partes (např. budou-li užity v soukromoprávních smlouvách), připouštět je jako důkaz v řízeních apod. Pouze nebudou dostačující k podpisu úkonů vůči veřejnému sektoru a takové úkony jimi podepsané bude potřeba napravit např. potvrzením v jiné formě či dopodepsáním vyšší akceptovatelnou verzí elektronického podpisu.

Pro úplnost je vhodné uvést, že k akceptaci zaručeného elektronického podpisu založeného na kvalifikovaném certifikátu pro elektronický podpis nebo kvalifikovaného elektronického podpisu veřejným sektorem nebude, na rozdíl od stávajícího stavu, potřeba, aby certifikát podpisu obsahoval upřesňující identifikátor podepisující osoby typu identifikátoru klienta Ministerstva práce a sociálních věcí.

### K odstavci 3

Pro subjekty uvedené v odstavci 1 je stanovena povinnost podepisovat elektronické dokumenty výlučně kvalifikovaným elektronickým podpisem. Důvodem pro stanovení tohoto postupu je skutečnost, že z pohledu nařízení eIDAS kvalifikovaný elektronický podpis nabízí nejvyšší míru záruky v autenticitu elektronického podpisu – elektronický podpis byl vytvořen osobou, pro kterou byl vydán kvalifikovaný certifikát pro elektronický podpis, tzv. podepisující osobou. Bezpečnost kvalifikovaného elektronického podpisu je zajištěna použitím kvalifikovaného prostředku pro vytváření elektronických podpisů. Kvalifikovanému elektronickému podpisu jako jedinému typu elektronického podpisu přiznává nařízení eIDAS stejné právní účinky jako vlastnoručnímu podpisu a musí být uznáván ve všech členských státech.

Kvalifikovaným elektronickým podpisem tak bude nutné podepsat veškeré dokumenty vyhotovené státem, respektive jeho orgány (správní úřady, soudy), územními samosprávnými celky nebo jejich orgány (obecní úřady, obecní policie) a vymezenými právníckými (samosprávné komory zřízené zákonem, veřejné vysoké školy) či fyzickými osobami.

Vzhledem k tomu, že ne všechny subjekty uvedené v navrhovaném odstavci 1 v současné době disponují kvalifikovaným prostředkem pro vytváření elektronických podpisů (v České republice v současné době poskytuje prostředek pro bezpečné vytváření podpisu podle směrnice 1999/93/ES, který s ohledem na ustanovení čl. 51 odst. 1 nařízení eIDAS bude od 1. 7. 2016 považován za kvalifikovaný prostředek pro vytváření elektronických podpisů, pouze jeden akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb), stanoví se přechodné období 2 let, po které bude možné, aby tyto subjekty používaly k podepisování zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu pro elektronické podpisy (tzn. fakticky dosavadní uznávaný elektronický podpis).

### K odstavci 4

Klíčovou roli při identifikaci podepisující osoby i posuzování platnosti elektronického podpisu představuje uvedení údajů o poskytovateli služby, eventuálně poskytnutí certifikátu, na kterém je podpis založen a který obsahuje potřebné údaje. V praxi bude převládat připojení certifikátu, což je realizováno při podepsání dokumentu automatizovaně. Uvedení této povinnosti současně umožní odstranění ekvivalentních pravidel v jednotlivých zvláštních zákonech, která tato ryze technicistní ustanovení zbytečně zatěžují.

### K odstavci 5

Připojení kvalifikovaného elektronického časového razítka, jakožto elektronického prostředku, který prokazuje existenci jiných elektronických dat k určitému okamžiku, zajišťuje dlouhodobou ověřitelnost elektronických podpisů, a tedy i použitelnost jimi podepsaných elektronických dokumentů. Většina veřejného sektoru (tzv. veřejnoprávní původci) již v současné době připojuje kvalifikovaná časová razítka k elektronickým dokumentům, a to s ohledem na požadavek uchovávat dokumenty v elektronické podobě, který vyplývá z § 3 odst. 5 zákona č. 499/2004 Sb. Zde je stanoven příkaz připojit údaje prokazující existenci dokumentu v čase. Z hlediska extraneů je žádoucí, aby veřejný sektor zajistil dlouhodobou použitelnost jím vyhotovených elektronických dokumentů, a za tímto účelem povinně připojoval k elektronickým dokumentům výlučně kvalifikovaná elektronická

časová razítka, u nichž je zaručeno, že budou uznávána ve všech členských státech Evropské unie (čl. 41 odst. 3 nařízení eIDAS).

## **K § 6 a 7**

Z týchž důvodů jako v případě elektronického podpisu se vymezují typy elektronických pečetí, které lze užít ve vztahu k veřejnému sektoru, respektive elektronických časových razítek, které může užívat veřejný sektor. Dále se stanoví povinnost veřejného sektoru pečetit jím produkované elektronické dokumenty, které nejsou podepsány elektronickým podpisem, eventuálně jeho alternativami (např. fikcí podpisu podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů). Tím bude zajištěno, že u veškerých elektronických dokumentů veřejného sektoru bude zajištěna autenticita (platnost elektronických podpisů a pečetí bude „prodloužena“ kvalifikovaným elektronickým časovým razítkem), což umožní jejich dlouhodobou využitelnost (mj. takový dokument bude možné autorizovaně konvertovat). Současně nebude potřeba ve zvláštních zákonech nadále uvádět technicistní ustanovení o pečetění dokumentů.

## **K § 8**

Ustanovení bylo převzato ze zrušované části zákona o elektronickém podpisu s cílem zachovat možnost uložit do elektronického čipu občanského průkazu data pro vytváření elektronických podpisů (soukromý kryptografický klíč), kvalifikovaný certifikát, který obsahuje mimo jiné data pro ověřování elektronických podpisů (veřejný kryptografický klíč), a data, která umožňují používání klíčů a certifikátu (například příslušný applet). Ustanovení reflektuje § 3 odst. 6 zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů, které vyžaduje pro zapisování údajů do kontaktního elektronického čipu občanského průkazu zmocnění právním předpisem.

Kvalifikovaný poskytovatel služeb vytvářejících důvěru, který vydává kvalifikované certifikáty, předá certifikát na nosiči (flash disku apod.) žadateli nebo jej zašle na elektronickou adresu, kterou žadatel uvedl v žádosti o vydání kvalifikovaného certifikátu, případně použije oba způsoby (postup poskytovatel stanoví ve své certifikační politice). Úmysl získat kvalifikovaný certifikát vyjádří žadatel vygenerováním žádosti o vydání certifikátu a jejím předáním poskytovateli. Vygenerování žádosti předchází generování párových dat – pro vytváření a ověřování elektronických podpisů (asymetrických šifrovacích klíčů). V tomto případě se data generují přímo v čipu, soukromý klíč v něm zůstává, veřejný klíč se předává poskytovateli a stává se součástí jím vydaného certifikátu. Žádost o vydání certifikátu tedy generuje sám žadatel (podepisující osoba), k poskytovateli přichází se standardizovanou žádostí a získává certifikát, který si poté sám uloží do kontaktního elektronického čipu, ve kterém má v daný okamžik již uložena data pro vytváření elektronických podpisů odpovídající datům pro ověřování elektronických podpisů, která jsou obsažena ve vydaném certifikátu.

## **K § 9**

### K odstavci 1

Podle čl. 17 odst. 1 nařízení eIDAS mají členské státy povinnost určit orgán dohledu usazený na jejich území nebo po vzájemné dohodě s jiným členským státem orgán dohledu usazený v tomto jiném členském státě. Tento orgán odpovídá za plnění úkolů v oblasti

dohledu v členském státě, který provedl určení. Orgán dohledu má povinnost vykonávat předběžný a následný dohled nad kvalifikovanými poskytovateli služeb vytvářejících důvěru a následný dohled ve vztahu k nekvalifikovaným poskytovatelům služeb vytvářejících důvěru.

Orgánem dohledu nad poskytovateli služeb vytvářejících důvěru v České republice bude Ministerstvo vnitra, a to s ohledem na jeho dosavadní působnost v oblasti elektronického podpisu a koordinační úlohu pro informační a komunikační technologie [§ 12 odst. 1 písm. n) a odst. 6 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů].

Orgán dohledu musí podle čl. 18 nařízení eIDAS spolupracovat a poskytovat pomoc ostatním orgánům dohledu, aby byl zajištěn jednotný výkon činností orgánů dohledu. Orgán dohledu podle nařízení eIDAS bude mít širší portfolio působnosti než dohledový orgán podle zákona č. 227/2000 Sb., který vykonává zejména kontrolu nad činností akreditovaných poskytovatelů certifikačních služeb a kvalifikovaných poskytovatelů certifikačních služeb, jelikož definice služeb vytvářejících důvěru je širší.

#### K odstavci 2

Orgánem, který zodpovídá za zřízení, udržování a zveřejnění důvěryhodného seznamu podle čl. 22 odst. 1 nařízení eIDAS za Českou republiku je Ministerstvo vnitra, které je rovněž orgánem dohledu nad poskytovateli služeb vytvářejících důvěru. Ministerstvo vnitra již vede a zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup seznam důvěryhodných certifikačních služeb podle rozhodnutí Komise Evropských společenství 2009/767/ES ze dne 16. října 2009, kterým se stanovují opatření pro usnadnění užití postupů s využitím elektronických prostředků prostřednictvím „jednotných kontaktních míst“ podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu.

V prováděcím aktu, pro jehož vydání je Evropská komise zmocněna na základě čl. 22 odst. 5 nařízení eIDAS, bude upřesněno, jakým způsobem budou informace o kvalifikovaných poskytovatelích spolu s informacemi o jimi poskytovaných kvalifikovaných službách vytvářejících důvěru uvedeny v těchto seznamech. V důvěryhodných seznamech bude možné uvádět informace i o nekvalifikovaných poskytovatelích a jimi poskytovaných nekvalifikovaných službách vytvářejících důvěru za předpokladu jasného rozlišení mezi kvalifikovanou a nekvalifikovanou službou vytvářející důvěru.

#### K odstavci 3

Z důvodu právní jistoty bude seznam certifikátů používaných kvalifikovanými poskytovateli služeb vytvářejících důvěru při vydávání kvalifikovaných certifikátů i nadále k dispozici na internetových stránkách Ministerstva vnitra. Jedná se o převzaté ustanovení § 9 odst. 2 písm. d) zákona o elektronickém podpisu. Pojem kvalifikované certifikáty je nařízením eIDAS používán jako souhrnný pojem pro kvalifikovaný certifikát pro elektronický podpis, kvalifikovaný certifikát pro elektronickou pečeť a kvalifikovaný certifikát pro autentizaci internetových stránek.

#### **K § 10 až 12**

Paragrafy jsou reflexí ustanovení čl. 16 nařízení eIDAS ukládající členským státům

stanovit pravidla pro ukládání sankcí za porušení tohoto nařízení, přičemž sankce mají být účinné, přiměřené a odrazující.

Konstrukce sankcí rozlišuje mezi kvalifikovanými a nekvalifikovanými poskytovateli služeb vytvářejících důvěru. Nekvalifikovaný poskytovatel služeb vytvářejících důvěru musí splňovat požadavky, které vyplývají z čl. 19 nařízení eIDAS, proto většina zakotvených přestupků, respektive správních deliktů ze strany nekvalifikovaného poskytovatele služeb vyplývá z tohoto článku.

Kvalifikovaný poskytovatel služeb vytvářejících důvěru musí splnit jak požadavky kladené obecně na poskytovatele služeb vytvářejících důvěru podle čl. 19 nařízení eIDAS, tak i požadavky na kvalifikovaného poskytovatele služeb vytvářejících důvěru a případně další speciální požadavky, které jsou na kvalifikovaného poskytovatele kladeny v souvislosti s poskytovanou kvalifikovanou službou vytvářející důvěru.

Výše pokut byla stanovena na základě možné způsobené škody. Lze předpokládat, že nekvalifikované služby vytvářející důvěru budou využívány v menším měřítku než kvalifikované služby vytvářející důvěru. Použití těchto služeb je předpokládáno tam, kde není kladen maximální důraz na bezpečnost. Výše pokut také reflektuje finanční náročnost na provozování nekvalifikovaných služeb vytvářejících důvěru, kdy lze předpokládat, že využití nekvalifikovaných služeb vytvářejících důvěru bude levnější než využití kvalifikovaných služeb vytvářejících důvěru. Naopak kvalifikované služby vytvářející důvěru by měly být synonymem pro bezpečnost a jistotu, proto je stanovena výše pokut vyšší. Lze ostatně předpokládat, že cena za použití kvalifikované služby vytvářející důvěru bude vyšší než cena za použití nekvalifikované služby.

## **K § 13**

### K odstavci 1

Důvodem pro 2 leté přechodné období je skutečnost, že ne všechny subjekty, kterým je navrhována povinnost podepisovat dokumenty kvalifikovaným elektronickým podpisem, disponují kvalifikovaným prostředkem pro vytváření elektronických podpisů (v České republice v současné době poskytuje prostředek pro bezpečné vytváření podpisu podle směrnice 1999/93/ES, který s ohledem na ustanovení čl. 51 odst. 1 nařízení eIDAS bude od 1. července 2016 považován za kvalifikovaný prostředek pro vytváření elektronických podpisů, pouze jeden akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb). Je nicméně žádoucí, aby orgány veřejné moci začaly kvalifikovaný elektronický podpis používat, jakmile to bude s ohledem na technické a finanční podmínky možné (např. při první plánované výměně čipových karet, obnovení kvalifikovaných certifikátů).

### K odstavcům 2 a 3

S ohledem na skutečnost, že k 1. červenci 2016 nebude v České republice existovat kvalifikovaný poskytovatel služeb vytvářejících důvěru vydávající uznávané elektronické pečeti a kvalifikovaná elektronická časová razítka, umožňuje se po přechodnou dobu používat namísto uznávaných elektronických pečeti „dosavadní“ uznávané elektronické značky a namísto kvalifikovaných elektronických razítek elektronická časová razítka vydaná kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru.

### K odstavci 3

Z důvodu právní jistoty je žádoucí v zákoně stanovit, že platné kvalifikované systémové certifikáty vydané podle zákona č. 227/2000 Sb. jsou platné, a to až do doby skončení jejich platnosti. To znamená, že je možné je používat pro vytváření elektronických značek a uznávaných elektronických značek i po 1. 7. 2016, přestože institut elektronických značek již nebude v zákoně zakotven – návrh zákona jejich použití nezakazuje, ale ani nijak neupravuje.

Kvalifikování a akreditování poskytovatelé certifikačních služeb podle zákona o elektronickém podpisu mohou nadále používat kořenové certifikáty svých certifikačních autorit i po 1. červenci 2016, na jejichž základě doposud označují vydané kvalifikované certifikáty, kvalifikované systémové certifikáty a kvalifikovaná časová razítka za předpokladu, že kořenové certifikáty neobsahují nepravdivé informace.

### **K § 14**

Ustanovení obsahuje zmocnění pro Ministerstvo vnitra fakultativně stanovit vyhláškou strukturu údajů, pomocí kterých je možné podepisující osobu blíže identifikovat.

V současné době, kdy platí zákon č. 227/2000 Sb., je tato struktura údajů definována ve vyhlášce č. 212/2012 Sb., o struktuře údajů, na základě kterých je možné jednoznačně identifikovat podepisující osobu, a postupech pro ověřování platnosti zaručeného elektronického podpisu, elektronické značky, kvalifikovaného certifikátu, kvalifikovaného systémového certifikátu a kvalifikovaného časového razítka (vyhláška o ověřování platnosti zaručeného elektronického podpisu).

V budoucnu by kvalifikovaný certifikát pro elektronický podpis mohl obsahovat jedinečný identifikátor, který by byl poskytnut národní identitní autoritou. Národní identitní autoritu plánuje Česká republika v následujících letech vybudovat jako součást národního systému elektronické identifikace. Tento jedinečný identifikátor bude nepovinný, jak je ostatně uvedeno i v nařízení eIDAS (recitál č. 54, dále také čl. 28 odst. 3).

### **K § 15**

Navrhuje se zrušit zákon o elektronickém podpisu, jeho novely a prováděcí právní předpisy, jehož obsah se přijetím nařízení eIDAS stal dílem obsoletním, dílem rozporným s tímto nařízením.

## K části druhé až šedesáté sedmé

### Obecně

Obecným cílem změnových částí navrhovaného zákona je reflektovat změny, které přináší nařízení eIDAS, případně i část první předmětného zákona v příslušných zvláštních zákonech.

V ustanoveních, ve kterých je to možné, je usilováno o vypuštění pojmů elektronický podpis, elektronická značka a elektronické časové razítko a jejich typů bez náhrady s tím, že bude využito subsidiarity procesních předpisů, zejména správního řádu (náležitostí podání či rozhodnutí), nebo i jiných předpisů. Ve vztahu k ustanovením zvláštních předpisů upravujících dílčí aspekty správního řízení je tímto způsobem naplňováno usnesení vlády ze dne 13. srpna 2007 č. 880 k Analýze procesních předpisů, které jsou používány v rámci výkonu jednotlivých správních agend a tezí věcného řešení, na jejichž základě budou moci být vytvořena univerzální procesní pravidla s minimem odchylek a výjimek.

V případech, kdy právě uvedený postup není možný, dochází k náhradě obecnějšími pojmy technologicky neutrálními, která jsou pro právní předpis žádoucí, tak, aby v budoucnu nemuselo docházet k novelizacím jednotlivých zákonů. V případě budoucí změny technologie bude pozměněn pouze § 5, případně další ustanovení v části první navrhovaného zákona, zatímco jiné právní předpisy obsahující pravidla používání elektronického podpisu nebude nutné měnit. Použití konkrétního typu elektronického podpisu v jiných zákonech by v případě změny technologie elektronického podpisu znamenalo legislativní zásah do těchto právních předpisů, přestože z jejich hlediska jsou tyto aspekty nepodstatné.

Obecnější pojem současně umožňuje reflektovat existenci tzv. fikce podpisu úkonu učiněného datovou schránkou jako alternativy jeho podepsání elektronickým podpisem. Mnohé právní předpisy obsahují spornou kumulaci způsobu dodání podání či jiného úkonu se způsobem autentizace úkonu. Typickou je formulace „podání je možno učinit datovou zprávou podepsanou uznávaným elektronickým podpisem nebo dodanou prostřednictvím datové schránky“. Fikce podpisu úkonu učiněného datovou schránkou platí pouze za podmínek stanovených v § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb. a nejsou-li tyto splněny, je nutné i při použití datové schránky datovou zprávu podepsat elektronickým podpisem. Je tak otázkou, zda speciální ustanovení o možnosti učinit podání či jiný úkon datovou schránkou kumulované s alternativou podání podepsaného elektronickým podpisem není vůči § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb. *lex specialis*, a zda tak zvláštní zákony nečiní „podepsání zasláním datovou schránkou“ absolutní alternativou podepsání elektronickým podpisem. Takový důsledek je však nežádoucí. Lze mít za to, že by obecně mělo být rozlišováno mezi vymezením množiny komunikačních kanálů, jimiž lze vůči veřejnému sektoru učinit podání či jiné úkony v elektronické podobě [přičemž v úvahu připadají datové schránky, jiné informační systémy veřejné správy (např. daňové informační schránky, informační systém veřejných zakázek), síť elektronických komunikací (e-mail) a přenosný technický nosič dat (doručený osobně, jako listovní zásilka), a množinou autentizačních prostředků (elektronický podpis, podepsání zasláním datovou schránkou, daňovou informační schránkou)]. Protože většina zvláštních zákonů neomezuje množinu komunikačních kanálů (jak vyplývá z již zmiňované formulace „podání je možno učinit datovou zprávou podepsanou uznávaným elektronickým podpisem nebo dodanou prostřednictvím datové schránky“), neměly by tyto zvláštní zákony komunikační kanály vůbec řešit, a tyto by měly vyplývat ze subsidiárního užití procesních předpisů (jinou situací je, bude-li zvláštní právní předpis množinu

komunikačních kanálů omezovat). Totéž v zásadě platí i pro množinu autentizačních prostředků.

Užití obecnějšího termínu je ovšem praktické i z hlediska předpokládaného využití nových kvalifikovaných služeb elektronického doporučeného doručení.

Pouze v ustanoveních zvláštních právních předpisů, které subsidiarity procesních, popřípadě i jiných právních předpisů neumožňují, jsou ponechány konkrétní technologie podepisování (pečetění, opatřování časovým razítkem), pochopitelně v „aktualizované“ podobě.

Z hlediska výše zmíněné subsidiarity je vhodné připomenout, že v části první navrhovaného zákona je stanoven konkrétní typ elektronického podpisu, kterým je nutné podepsat elektronický dokument (respektive úkon v něm obsažený) v případě, že úkon činí stát, územní samosprávný celek, právnická osoba zřízená zákonem, zřízená nebo založená státem, územním samosprávným celkem nebo právnická osoba zřízená zákonem, právnická osoba, která nespadá do výše uvedených kategorií a která vykonává působnost v oblasti veřejné správy, týká-li se dokument této působnosti a fyzická osoba vykonávající působnost v oblasti veřejné správy, týká-li se dokument této působnosti. Stejně tak je stanoveno, jakým elektronickým podpisem je možné podepisovat elektronické dokumenty, kterými se činí úkon vůči výše uvedeným subjektům veřejné správy.

Návrh zákona neobsahuje ustanovení upravující elektronické značky, které byly definovány v rušeném zákoně č. 227/2000 Sb. Pojem „elektronická značka“ nebo „uznávaná elektronická značka“ je v současné době obsažen zhruba ve třech desítkách právních předpisů, v řadě z nich je však nesprávně používán jako ekvivalent elektronického podpisu. V těchto případech se navrhuje možnost označit dokument uznávanou elektronickou značkou bez náhrady vypustit a ponechat pouze požadavek na podepsání dokumentu elektronickým podpisem. V případech, kdy bylo na místě použití elektronické značky, se předpokládá označování elektronických dokumentů elektronickou pečeti podle nařízení eIDAS, ad hoc není vyloučeno ani použití jiného prostředku, který bude naplňovat technologicky neutrální pojem „elektronický prostředek zajišťující původ a integritu dat“.

## **K § 16 – změna trestního řádu**

### K bodu 1

V zákoně č. 141/1961 Sb., trestní řád, se navrhuje zrušit v § 59 odst. 1 explicitní požadavek na podepsání podání v elektronické podobě pro jeho nadbytečnost. Požadavek na podepsání podání vyplývá obecně z § 59 odst. 4 trestního řádu (podpis je náležitostí podání), konkrétní typ elektronického podpisu, který je nutné k podepsání podání použít pak vyplývá z § 5 odst. 1 navrhovaného zákona (tj. podání je nutné podepsat uznávaným elektronickým podpisem).

### K bodu 2

Požadavek na uvádění akreditovaného poskytovatele certifikačních služeb a předkládání kvalifikovaného certifikátu stanovený v § 59 odst. 2 se navrhuje zrušit z důvodu duplicity s navrhovaným § 5 odst. 4. Současně dochází k odstranění pojmu „akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb“, který již v právním řádu užíván nebude.

#### K bodům 3 a 4

Navrhovaná změna § 85b odst. 4 a odst. 6, v § 265f odst. 1, a v § 267 odst. 1 je legislativně-technickým promítnutím úprav navrhovaných v § 59.

#### **K § 17 – změna občanského soudního řádu**

##### K bodům 1 a 2

Změny provedené v § 40b odst. 2 a 3 vyplývají z obecného odůvodnění ke změnovým částem návrhu zákona. Skutečnost, že úkon soudu, jakožto orgánu státu, musí být v elektronické podobě podepsán kvalifikovaným elektronickým podpisem, vyplývá z navrhovaného § 5 odst. 2.

##### K bodu 3

Požadavek na uvádění akreditovaného poskytovatele certifikačních služeb a předkládání kvalifikovaného certifikátu stanovený v § 46 odst. 2 se navrhuje zrušit z důvodu duplicity s navrhovaným § 5 odst. 4. Současně dochází k odstranění pojmu „akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb“, který již v právním řádu užíván nebude.

##### K bodu 4

V § 47 odst. 2 a § 50f odst. 2 se navrhuje vypustit konkrétní technologii podepsání. Z daného ustanovení bude i po této změně zřejmé, že datová zpráva musí být podepsaná adresátem, v případě použití technologie elektronického podpisu bude konkrétní typ elektronického podpisu, kterým má být podepsaná, vyplývat z navrhovaného § 5 odst. 1.

##### K bodu 5

V § 158 se do odst. 1 navrhuje vložit slova „nebo elektronické“, čímž bude jasné stanoveno, že rozsudek může být vyhotoven jak v písemné, tak v elektronické podobě, současně tato úprava umožní technologickou neutralizaci ustanovení. Třetí věta tohoto ustanovení se v návaznosti na tuto změnu navrhuje z důvodu nadbytečnosti zrušit.

##### K bodům 6 a 7

Z § 174 a odst. 1 a odst. 6 se navrhuje vypustit konkrétní technologii podepsání. Z daného ustanovení bude i po této změně zřejmé, že odpor musí být podepsán, v případě použití technologie elektronického podpisu bude konkrétní typ elektronického podpisu, vyplývat z navrhovaného § 5 odst. 1.

#### **K § 18 – změna zákona o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky**

Změny navrhované v zákoně č. 551/1991 Sb., o všeobecné zdravotní pojišťovně, jsou legislativně-technické a vyplývají z obecného odůvodnění ke změnovým částem návrhu zákona. Konkrétní typ elektronického podpisu, kterým má být čestné prohlášení podepsáno, bude-li užitá technologie elektronického podpisu (alternativou je zaslání prohlášení z datové schránky), vyplývá z navrhovaného § 5 odst. 1.

## **K § 19 – změna zákona o účetnictví**

Zákon č. 563/1991 Sb. představuje jeden z předpisů, u kterých nelze s ohledem na povahu účetních záznamů, respektive upravovaných vztahů využít subsidiarity procesního či jiného právního předpisu (např. navrhovaného § 5). Účelu sledovaného požadavkem na užití uznávaného elektronického podpisu (zajištění integrity účetního záznamu) nadto nelze dosáhnout alternativním užitím datové schránky (bez dalšího). Z těchto důvodů je nutné stanovit konkrétní technologii právě v podobě uznávaného elektronického podpisu.

## **K § 20 – změna zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení**

### K bodu 1

Legislativně-technická změna související se změnou v novelizačním bodě 3.

### K bodům 2 až 4

Změna navrhovaná v § 123e odst. 1 usiluje o technologickou neutralizaci a vyřešení problému stran sporné kumulace způsobu dodání podání či jiného úkonu se způsobem autentizace úkonu, jak se uvádí v obecném odůvodnění ke změnovým částem návrhu zákona. Konkrétní typ elektronického podpisu, kterým má být datová zpráva podepsaná, vyplývá z § 5 odst. 1 navrhovaného zákona.

### K bodu 5

Požadavek na uvádění akreditovaného poskytovatele certifikačních služeb a předkládání kvalifikovaného certifikátu stanovený v § 123 odst. 3 se navrhuje zrušit z důvodu duplicity s navrhovaným § 5 odst. 4. Současně dochází k odstranění pojmu „akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb“, který již v právním řádu užíván nebude.

### K bodu 4

Povinnost orgánů sociálního zabezpečení zveřejňovat seznam kvalifikovaných certifikátů svých zaměstnanců nebo elektronické adresy, na nichž se kvalifikované certifikáty nacházejí, se navrhuje pro nadbytečnost vypustit. Povinnost zveřejňovat databázi certifikátů je stanovena kvalifikovanému poskytovateli služeb vytvářejících důvěru v čl. 24 odst. 2 písm. k).

## **K § 21 – změna zákona o resortních, odborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách**

Změny v § 9a odst. 7 a § 10 odst. 2 v zákoně č. 280/1992 Sb., o resortních, odborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, jsou legislativně-technické a vyplývají z obecného odůvodnění ke změnovým částem návrhu zákona. Konkrétní typ elektronického podpisu, kterým má být čestné prohlášení podepsáno, bude-li užita technologie elektronického podpisu (alternativou je zaslání prohlášení z datové schránky), vyplývá z navrhovaného § 5 odst. 1.

## **K § 22 – změna notářského řádu**

Navrhovaná změna v § 94a zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) vyplývá z obecného odůvodnění k této části. Konkrétní typ elektronického podpisu, kterým se tyto dokumenty podepíší, vyplývá z navrhovaného § 5 odst. 3 (tj. výlučně kvalifikovaným elektronickým podpisem).

Pokud jde o požadavek na připojení kvalifikovaného elektronického razítka, ten vyplývá z navrhovaného § 5 odst. 5, proto jej není nutné v notářském řádu výslovně uvádět.

## **K § 23 – změna celního zákona**

V zákoně č. 13/1993 Sb., celní zákon, se navrhuje upravit § 104 odst. 1 písm. h) tak, aby z něho vyplývalo, že rozhodnutí o propuštění zboží do celního režimu nebo o ukončení režimu obsahuje podpis, bez ohledu na to, zda vlastnoruční či elektronický. Konkrétní typ elektronického podpisu, kterým se rozhodnutí podepíše, pak vyplývá z navrhovaného zákona. Dále je stanoveno, že pro případ, kdy je rozhodnutí vyhotoveno v elektronické podobě, se otisk služebního razítka nevyžaduje.

## **K § 24 a 25 – změny zákona o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření a zákona o penzijním připojištění se státním příspěvkem**

Změny navrhované v zákoně č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, a v zákoně č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem, souvisí se zrušením zákona č. 227/2000 Sb. Současně se zrušuje explicitní zmínka o technickém nosiči dat, neboť jeho případné použití je již zahrnuto v obecnějším výrazu „v elektronické podobě“. Ponechání zmínky by bylo nelogické, neboť na technickém nosiči dat nelze uvést údaje v jiné než elektronické podobě, přičemž zákon de lege lata neomezuje komunikační kanály (mj. lze údaje i žádost zaslat datovou schránkou s využitím fikce podpisu).

## **K § 26 – změna zákona o zeměměřictví**

Zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví, představuje další z právních předpisů, u kterých nelze s ohledem na povahu upravovaných vztahů využít subsidiarity procesního či jiného právního předpisu (např. navrhovaného § 5). Je proto nutné stanovit konkrétní technologii v podobě uznávaného elektronického podpisu, stejně jako ponechat požadavek na zvláštní obsah jeho kvalifikovaného certifikátu a na opatření výsledku zeměměřické činnosti kvalifikovaným elektronickým časovým razítkem.

## **K § 27 – změna zákona o Rejstříku trestů**

Úpravy navrhované v zákoně č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, souvisejí s obecným odůvodněním k této části návrhu zákona. Žádost (podání) činěná vůči orgánu veřejné moci musí být vždy podepsána, bez ohledu na to, zda je činěna v listinné nebo elektronické podobě. Tento závěr vyplývá z obecné úpravy náležitostí podání podle správního řádu. Konkrétní typ elektronického podpisu, který se použije, vyplývá z navrhovaného § 5 odst. 1. Pro navrhované ustanovení § 6 odst. 4 pak nebude nutné ponechávat ani pravidla stran pečetení výpisů, opisů a dalších dokumentů.

## **K § 28 – změna zákona o sociální podpoře**

Úpravy navrhované v zákoně č. 117/1995 Sb., o sociální podpoře, souvisejí s obecným odůvodněním k této části návrhu zákona. Žádost (podání) činěná vůči orgánu veřejné moci musí být vždy podepsána, bez ohledu na to, zda je činěna v listinné nebo elektronické podobě. To vyplývá z obecné úpravy náležitostí podání podle správního řádu. Konkrétní typ elektronického podpisu, který se použije, vyplývá z navrhovaného § 5 odst. 1.

## **K § 29 – změna zákona o volbách do Parlamentu České republiky**

V zákoně č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky, se s ohledem na obecné odůvodnění ke změnovým částem návrhu zákona vypouští duplicitní ustanovení řešící konkrétní technologii podepsání. I v tomto případě platí subsidiarita správního řádu a náležitostí podání. Konkrétní typ elektronického podpisu, kterým se dané podání podepíše, pak vyplývá z navrhovaného § 5 odst. 1.

## **K § 30 – změna zákona o civilním letectví**

Modifikace zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, reflektuje skutečnost, že podepsání elektronického dokumentu nemusí být činěno pouze elektronickým podpisem. Dochází tak k zobecnění výjimky z povinnosti podepsání elektronické verze podání (bude tak zahrnovat i situaci, kdy je k podání užito datové schránky).

## **K § 31 – změna zákona o zemědělství**

Změny navrhované v zákoně č. 252/1997 Sb., o zemědělství, souvisejí s obecným odůvodněním k této části návrhu zákona. Žádost (podání) činěná vůči orgánu veřejné moci musí být vždy podepsána, bez ohledu na to, zda je činěna v listinné nebo elektronické podobě. To vyplývá z obecné úpravy náležitostí podání podle správního řádu. Konkrétní typ elektronického podpisu, který se použije, vyplývá z navrhovaného § 5 odst. 1. To platí obdobně i pro zprávu o kontrole, která bude muset být podepsána s ohledem na navrhovaný § 5 odst. 2 výlučně kvalifikovaným elektronickým podpisem [náležitosti protokolu o kontrole stanoví § 12 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád)]. V ustanoveních stanovících výjimku z povinnosti podepsání elektronické verze žádosti, jiného podání či ohlášení se pak přistupuje k zobecnění zajišťující technologickou neutralitu podepisujícího prostředku.

## **K § 32 – změna zákona o návykových látkách**

Změny navrhované v zákoně č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, souvisejí s obecným odůvodněním k této části návrhu zákona. Žádost (podání) činěná vůči orgánu veřejné moci musí být vždy podepsána, bez ohledu na to, zda je činěna v listinné nebo elektronické podobě. To vyplývá z obecné úpravy náležitostí podání podle správního řádu. Konkrétní typ elektronického podpisu, který se použije, vyplývá z navrhovaného § 5 odst. 1.

## **K § 33 – změna zákona o svobodném přístupu k informacím**

### K bodu 1

Navrhované ustanovení § 3 odst. 11 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, definuje pojem „datová sada“ („množina souvisejících dat“). Definice byla doplněna z důvodu usnadnění identifikace souboru informací, jejichž metadata budou povinně zveřejňována v národním katalogu otevřených dat.

### K bodu 2

Navrhované ustanovení § 5 odst. 8 zákona č. 106/1999 Sb. zavádí povinnost poskytovat určité datové sady (informace) jako otevřená data. Jeho účelem je nastartování systému otevřených dat v České republice. Aby systém otevřených dat mohl fungovat, je nezbytné dosáhnout kritického minimálního množství zajímavých a použitelných poskytnutých datových sad. Viditelná využitelnost poskytnutých otevřených dat pak může působit jako psychologická motivace pro další povinné subjekty, které tak spíše poskytnou další informace v podobě otevřených dat.

Navrhovaná úprava nepoužívá přímo pojem „otevřená data“ (tento pojem nebyl do zákona č. 106/1999 Sb. zakotven ani novelou publikovanou pod č. 222/2015 Sb., kterou lze považovat za obecný legislativní základ pro rozvoj publikace otevřených dat veřejnou správou). Výjimkou je toliko označení informačního systému veřejné správy, který slouží ke zveřejňování metadat k informacím publikovaných způsobem splňujícím standardy otevřených dat („národní katalog otevřených dat“). Otevřená data, respektive publikaci otevřených dat lze v obecném významu chápat jako kvalifikovaný způsob zveřejňování informací.

Navrhované ustanovení § 5 odst. 8 zákona č. 106/1999 Sb. je ustanovením speciálním vůči ustanovení § 4b. Na rozdíl od obecné úpravy poskytování informací zveřejněním, se u vybraných souborů informací bude vyžadovat jejich zveřejnění (vždy) ve strojově čitelném formátu a dále předání metadat k těmto informacím správci národního katalogu otevřených dat za účelem jejich zveřejnění v tomto katalogu. Důvodem předávání metadat správci národního katalogu otevřených dat a jejich následný zápis do tohoto katalogu je umístění informací o otevřených datech poskytovaných povinnými subjekty na jednom místě, kde k nim bude mít každý snadný přístup a bude tak moci snadno dohledat konkrétní datové sady, které má zájem dále využívat. Tento krok směřuje ke snižování transakčních nákladů pro využívání otevřených dat.

Teprve informace zveřejněné způsobem stanoveným v § 5 odst. 8 zákona č. 106/1999 Sb. (zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup, v otevřeném a strojově čitelném formátu a bezprostředně následující zaevidování metadat v národním katalogu otevřených dat) bude možno považovat za informace splňující atributy publikace otevřených dat.

Vedle povinně stanovených souborů informací bude možné dále jako otevřená data publikovat i jiné informace (vyplývá z navrhovaného § 5a odst. 5), ovšem pouze za předpokladu splnění výše uvedených podmínek publikace.

Obdobně jako v případě ustanovení § 5 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb. se stanovuje výjimka z povinnosti zamezení sdružování osobních údajů určených k jiným účelům. Situace, kdy budou pomocí otevřených dat poskytovány osobní údaje umožňující přímou identifikaci, bude spíše výjimečná a umožněná jen na základě zákonného zmocnění. Pravděpodobnější bude, že dojde ke spojování informací identifikujících subjekt údajů nepřímou. Vzhledem k tomu, že základním (a končným) cílem otevřených dat jsou tzv. „propojená data“, kdy informace budou poskytovány v takové podobě, že budou data odkazovat samy na sebe a konečný uživatel obdrží rovnou matici souvisejících dat, je spojování informací základním principem, který je žádoucí.

Navrhované ustanovení § 5 odst. 9 zákona č. 106/1999 Sb. stanovuje výjimku pro povinné subjekty, které nemají dostatečné technické zázemí pro zveřejňování stanovených datových sad způsobem uvedeným v odstavci 8 tak, aby moly dostát své zákonné povinnosti publikace datových sad významných z hlediska dosažení přímého či nepřímého hospodářského prospěchu, zlepšení kvality života nebo zvýšení efektivity a transparentnosti veřejné správy (bude se jednat zejména o malé obce apod.).

### K bodu 3

Navrhované ustanovení § 5a zákona č. 106/1999 Sb. zakotvuje do právního řádu veřejně dostupný informační systém veřejné správy sloužící k vedení metadat o informacích zveřejněných způsobem splňujícím atributy publikace otevřených dat („národní katalog otevřených dat“). Jedná se o informační systém veřejné správy, který slouží jako páteří prvek systému otevřených dat v České republice. Národní katalog otevřených dat je centrálním místem, ve kterém jsou zaindexovány všechny datové sady, které povinné subjekty dle zvláštního zákona poskytují jako otevřená data. Národní katalog otevřených dat může zároveň sloužit přímo jako nástroj pro poskytování otevřených dat v případech, kdy povinné subjekty nedisponují dostatečným technickým zázemím pro zveřejňování otevřených dat.

Kompetence správce národního katalogu otevřených dat je svěřena Ministerstvu vnitra. Navrhovaný § 5a odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb. legislativně zakotvuje již existující stav.

### K bodu 4

Navrhované ustanovení § 21 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. zmocňuje vládu stanovit nařízením konkrétní seznam datových sad, které povinné subjekty povinně zveřejní jako otevřená data. Kritériem, kterým se má vláda při vydávání prováděcího nařízení řídit, je významnost z hlediska dosažení přímého či nepřímého hospodářského prospěchu, zlepšení kvality života nebo zvýšení efektivity a transparentnosti veřejné správy. Klíčovou filosofií otevřených dat je poskytovat data bez předchozí konkrétní znalosti jejich dalších využití. Jedná se proto o poměrně obecné zmocnění, které však nejpřesnějším možným způsobem vystihuje zamýšlený účel, k jakému poskytované datové sady mají sloužit. Nařízení vlády současně stanoví, jaká metadata budou u té které datové sady vedena v národním katalogu otevřených dat.

## **K § 34 – změna zákona o pobytu cizinců na území České republiky**

Změny navrhované v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, vyplývají z obecného odůvodnění uvedeného k této

části. K věcné změně nedochází, eliminuje se však sporná kumulace způsobu autentizace potvrzení se způsobem jeho dodání.

### **K § 35 – změna zákona o občanských průkazech**

Změny navrhované v zákoně č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, vyplývají z obecného odůvodnění uvedeného k této části. Z obecné úpravy podání ve správním řádu vyplývá, že musí být vždy podepsáno, a to bez ohledu na to, zda je podáno v listinné či elektronické podobě. Konkrétní typ elektronického podpisu, kterým je nutné pro podepsání žádosti použít je stanoven v navrhovaném § 5 odst. 1.

### **K § 36 – změna zákona o cestovních dokladech**

#### K bodu 1

Úprava provedená v § 29 odst. 2 písm. c) bod 3 a v § 29a odst. 2 písm. c) bod 2 směřuje k dosažení vyšší míry technologické neutrality ustanovení. Konkrétní typ elektronického podpisu, jehož kód se zapisuje, vyplývá z § 5 odst. 3 navrhovaného zákona.

#### K bodu 2

Pro nadbytečnost se navrhuje vypustit explicitní požadavek na podepsání elektronické žádosti. Z obecné úpravy podání ve správním řádu vyplývá, že musí být vždy podepsáno, a to bez ohledu na to, zda je podáno v listinné či elektronické podobě. Konkrétní typ elektronického podpisu, kterým je nutné pro podepsání žádosti použít je stanoven v navrhovaném § 5 odst. 1.

### **K § 37 – změna zákona sociálně-právní ochraně dětí**

V zákoně č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, se pro nadbytečnost navrhuje vypustit explicitní požadavek na podepsání elektronického podání. Z obecné úpravy podání ve správním řádu vyplývá, že musí být vždy podepsáno, a to bez ohledu na to, zda je podáno v listinné či elektronické podobě. Konkrétní typ elektronického podpisu, kterým je nutné pro podepsání žádosti použít, je-li využito technologie elektronického podpisu, je stanoven v navrhovaném § 5 odst. 1.

### **K § 38 – změna zákona o veřejných dražbách**

V § 16a odst. 3 zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, se navrhuje legislativně-technická změna spočívající v odstranění nadbytečného upřesnění termínu uznávaný elektronický podpis. Ten je jednoznačně definován prostřednictvím § 5 odst. 2 navrhovaného zákona. Stanovením způsobu provádění elektronické dražby – cestou adresy ve veřejné datové síti – je současně vyloučeno užití jiné metody podepsání elektronického úkonu (zejména fikce podpisu ve smyslu § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb.). V dotčeném ustanovení se nadto jedná o činění úkonu v soukromoprávních vztazích, nebude proto možné aplikovat navrhovaný § 5. Z tohoto důvodu je potřeba zachovat použití pojmu „uznávaný elektronický podpis“.

## **K § 39 – změna autorského zákona**

Nové znění § 94 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), zavádí možnost použít výjimku úředního díla i na sui generis databázová práva a v tomto ohledu vrací právní stav před novelu autorského zákona provedenou zákonem č. 61/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění zákona č. 81/2005 Sb., a zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Tato úprava velice zjednoduší zveřejňování informací formou otevřených dat a usnadní práci a procesní postupy všem povinným subjektům. Současná právní úprava neumožňuje aplikovat výjimku úředního díla na zvláštní právo pořizovatele databáze, a to i v případech, kdy je pořizovatelem databáze stát a databáze splňuje podmínky veřejného zájmu na vyloučení zákonné ochrany.

Účelem nové úpravy § 94 je usnadnit poskytování otevřených dat. Za situace kdy mnohdy není jasné, jestli sui generis práva k databázi vznikla nebo ne, je obtížné poskytovat možnost zasáhnout do sui generis databázových práv licenci. Nová úprava cílí na snížení administrativní zátěže a zároveň zvýšení právní jistoty příjemců dat. Principem otevřených dat je využívání databází pro jiné účely, než pro které byly pořízeny a to včetně účelů komerčních.

Udržovat současný stav, kdy na sui generis databázová práva nedopadá výjimka úředního díla, je navíc proti účelu samotného institutu ochrany sui generis databázových práv, kterým je ochrana investice vynaložené za účelem pořízení databáze. Státní orgány pořizují své databáze za účelem plnění úkolů, které mají ze zákona a z veřejných prostředků, nenesou tak žádné hospodářské riziko. Není tedy zde přítomna žádná investice, kterou by bylo potřeba takovýmto způsobem chránit.

Nová úprava § 94 je tak nezbytná pro hladké zavedení poskytování informací způsobem otevřených dat.

## **K § 40 – změna zákona o volbách do zastupitelstev krajů**

V § 26a odst. 2 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, se pro nadbytečnost navrhuje vypustit explicitní požadavek na podepsání elektronického podání. Z obecné úpravy podání ve správním řádu vyplývá, že musí být vždy podepsáno, a to bez ohledu na to, zda je podáno v listinné či elektronické podobě. Konkrétní typ elektronického podpisu, který je nutné pro podepsání žádosti použít, je stanoven v navrhovaném § 5 odst. 1.

## **K § 41 – změna zákona o evidenci obyvatel**

### **K bodům 1 a 2**

V zákoně č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných čísel a o změně některých se pro nadbytečnost navrhuje vypustit explicitní požadavek na podepsání elektronického podání. Z obecné úpravy podání ve správním řádu vyplývá, že musí být vždy podepsáno, a to bez ohledu na to, zda je podáno v listinné či elektronické podobě. Konkrétní typ

elektronického podpisu, který je nutné pro podepsání žádosti použít, je stanoven v navrhovaném § 5 odst. 1.

#### K bodům 3 a 4

Úpravy navrhované v § 10 odst. 12 a v § 10b odst. 3 vyplývají z obecného odůvodnění uvedeného k této části. K věcné změně nedochází, eliminuje se však sporná kumulace způsobu autentizace potvrzení se způsobem jeho dodání.

#### **K § 42 – změna zákona o Státním zemědělském intervenčním fondu**

V zákoně č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu), se přistupuje k zobecnění výjimky z povinnosti podepsání elektronické verze žádosti či jiného podání s cílem zajistit vyšší míru technologické neutrality podepisujícího prostředku.

#### **K § 43 – změna zákona o ochraně veřejného zdraví**

Změny v zákoně č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, odstraňují duplicitu s náležitostmi podání podle správního řádu, respektive požadavku stanoveného v § 5 odst. 1 navrhovaného zákona.

#### **K § 44 – změna zákona o silničním provozu**

Smyslem modifikace zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), je de facto odstranění odkazu na zákon č. 227/2000 Sb. S ohledem na skutečnost, že v případě elektronické verze žádosti a oznámení není vyžadována „kvalifikovaná“ forma elektronického podpisu, aplikuje se subsidiárně správní řád, respektive § 5 odst. 1 navrhovaného zákona.

#### **K § 45 – změna zákona o informačních systémech veřejné správy**

#### K bodům 1 a 2

Dodatečně se reflektuje se vydělení Inspekce Policie České republiky z Ministerstva vnitra a její transformace v Generální inspekci bezpečnostních sborů. Původní výjimka se na Inspekci Policie České republiky coby organizační součástí Ministerstva vnitra vztahovala, důvody pro její zachování trvají i v případě Generální inspekce bezpečnostních sborů.

#### K bodům 3, 4 a 6

Změna navrhovaná v § 9 odst. 2, § 9b odst. 2 a v § 9c odst. 1 je legislativně-technického charakteru. Účelem je nahradit konkrétní prostředek, kterým je nutné opatřit výstup z informačního systému veřejné správy, technologicky neutrálním pojmem. Elektronickým prostředkem zajišťujícím původ a integritu dat může být elektronická značka nebo některý z druhů elektronické pečeti, případně jiný prostředek, který bude uvedený pojem naplňovat.

## K bodu 5

Změna navrhovaná v § 9b odst. 4 písm. d) je legislativně-technickou reflexí technologické neutralizace ve vztahu k zabezpečení způsobem zajišťujícím původ a integritu dat. S ohledem na užití slova „alespoň“ není vyloučeno, aby ověřující vedl i údaj ve smyslu rušeného písmene d), bude-li jako způsobu zajišťujícím původ a integritu dat užito kvalifikované elektronické pečeti, eventuálně dočasně i uznávané elektronické značky.

## K bodu 6

V § 9c se navrhuje pro nadbytečnost zrušit odstavec 3, neboť povinnost správce uvědomit neprodleně ověřující osoby o tom, že hrozí nebezpečí zneužití dat, vyplývá obecně již z jeho postavení správce informačního systému veřejné správy, respektive všeobecné prevenční povinnosti, a není proto nutné tuto povinnost opakovat.

## **K § 46 – změna zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla**

Změny v zákoně č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve vztahu k náležitostem žádostí spočívají v odstranění ustanovení duplicitních ke správnímu řádu a § 5 odst. 1 navrhovaného zákona. V případě plné moci v elektronické podobě se navrhuje užití obecnější formulace, která by měla pokrývat jak její podepsání fikcí podpisu podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., tak i uznávaným elektronickým podpisem. Aplikace § 5 odst. 1 navrhovaného zákona je zajištěna prostřednictvím upřesnění „ve vztahu ke státu“.

## **K § 47 – změna zákona o posuzování vlivu na životní prostředí**

Při modifikaci § 6 odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), směřující ke zvýšení technologické neutrality se využívá skutečnosti, že náležitosti oznámení jsou upraveny v příloze č. 3a citovaného zákona. Jednou z náležitostí je i podpis, což znamená, že pokud bude oznámení podáno v elektronické podobě, bude podepsáno elektronickým podpisem podle navrhovaného § 5 odst. 1, eventuálně fikcí podpisu podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb.

## **K § 48 a 49 – změny zákona o odpadech a zákona o obalech**

V zákoně č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, a v zákoně č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), se zobecňují možné způsoby podpisu návrhu v elektronické podobě (elektronickým podpisem, fikcí podpisu podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb.). S ohledem na skutečnost, že při alternativním podání oznámení v listinné a současně elektronické podobě se u elektronické podoby nevyžaduje podepsání, je nutné v případě podání oznámení ryze v elektronické podobě explicitně uvést požadavek na podpis (který by jinak byl pro subsidiaritu správního řádu nadbytečný).

## **K § 50 – změna zákona o zbraních**

### Obecně

V případě vedení evidence zbraní není pro smysl užití podpisového prostředku – autentizace záznamů vedených v evidenci zbraní – možno použít jiné podpisové technologie než elektronického podpisu. Aby byla zajištěna adekvátní míra autentizace, ponechává se uznávaný elektronický podpis, přičemž pravidlo o jeho užití musí zůstat zachováno (s ohledem na fakt, že se nepodepisuje úkon adresovaný veřejnému sektoru, nelze využít subsidiarity § 5 odst. 1 navrhovaného zákona).

### K bodu 1

Reflektuje se modifikace názvu prostředku pro fixaci dat v čase nařízením eIDAS.

### K bodu 2

Změna navrhovaná v § 50 odst. 3 vyplývá z obecného odůvodnění ke změnovým částem návrhu zákona. Účelem je zobecnění výjimky z povinnosti podepsání elektronické verze žádosti s cílem zajistit vyšší míru technologické neutrality podepisujícího prostředku.

## **K § 51 – změna zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací**

V § 17 odst. 3 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), se zpřesňuje, že jedním ze způsobů podání návrhů projektů je i podání v elektronické podobě, z odkazu na zákon č. 227/2000 Sb., který se ostatně zrušuje, tato možnost dostatečně nevyplývala.

## **K § 52 – změna soudního řádu správního**

Změny navrhované v zákonu č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, vyplývají z obecného odůvodnění ke změnovým částem návrhu zákona. Pro nadbytečnost se navrhuje vypustit duplicitní požadavek na podepsání elektronického podání a předvolání.

### K bodu 1

Mezi náležitosti podání patří podle § 37 odst. 3 soudního řádu správního též podpis. Bude-li podání činěno v elektronické podobě, bude nutné jej podepsat elektronicky. Konkrétní typ elektronického podpisu, který je nutné pro podepsání podání použít, je stanoven v navrhovaném § 5 odst. 1.

### K bodu 2

Pokud jde o předvolání, nutnost předvolání podepsat vyplývá ze skutečnosti, že jde o úkon soudu (státního orgánu). Konkrétní typ elektronického podpisu, který je nutné pro podepsání předvolání použít, je stanoven v navrhovaném § 5 odst. 1 (výlučně kvalifikovaný elektronický podpis).

## **K § 53 – změna zákona o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin**

V § 5a odst. 3 zákona č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin), se navrhuje užití obecnější formulace, která by měla pokrývat jak její podepsání fikcí podpisu podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., tak i uznávaným elektronickým podpisem. Aplikace § 5 odst. 1 navrhovaného zákona je zajištěna prostřednictvím upřesnění „ve vztahu ke státu“ (v dotčeném ustanovení se jedná o činění úkonu v soukromoprávních vztazích, a proto by se navrhovaný § 5 odst. 1 bez dalšího neaplikoval).

## **K § 54 - změna zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů**

V § 175 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, se navrhuje z důvodu nadbytečnosti slova „podepsané uznávaným elektronickým podpisem“ zrušit. Podepsání podání v elektronické podobě (elektronickým podpisem, fikcí podpisu podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb. apod.) se předpokládá s ohledem na subsidiaritu správního řádu. Konkrétní typ elektronického podpisu, kterým se dané podání podepíše, pak vyplývá z navrhovaného zákona.

## **K § 55 – změna zákona o dani z přidané hodnoty**

Reflektuje se modifikace názvu prostředku prokazujícího hodnověrným způsobem původ a zajišťující současně integritu dat nařízením eIDAS.

## **K § 56 – změna zákona o archivnictví a spisové službě**

### K bodům 1 až 3

Cílem navrhovaných změn je zpřehlednění výčtu dotčených subjektů na základě poznatků z praxe, odstranění možných interpretačních nejasností a sjednocení úpravy s jinými ustanoveními zákona.

### K bodům 4 až 7 a 9

Navrhované změny jsou legislativně-technického charakteru. Konkrétní typ elektronického podpisu se nahrazuje obecnějším a technologicky neutrálnějším termínem.

V bodu 7 se nadto zpřesňuje postup určeného původce v tom smyslu, že doložkou se opatřuje i výstup v listinné podobě.

### K bodu 8

Ustanovení se pro duplicitu s účinky elektronických podpisů stanovenými nařízením eIDAS a pro zrušení právní úpravy uznávaných elektronických značek vypouští.

## **K § 57 – změna správního řádu**

Změny navrhované v zákoně č. 500/2004 Sb., správní řád, souvisejí s obecným odůvodněním ke změnovým částem návrhu zákona. Pro nadbytečnost se navrhuje vypustit explicitní požadavek na podepsání elektronického podání, respektive rozhodnutí. Náležitostí podání nebo rozhodnutí je vždy podpis, a to bez ohledu na to, zda je vyhotoveno v listinné či elektronické podobě. Konkrétní typ elektronického podpisu, který je nutné pro podepsání žádosti použít, je stanoven v navrhovaném § 5 odst. 1 (podání) nebo odst. 2 (rozhodnutí).

## **K § 58 – změna zákona o správních poplatcích**

### K bodu 1

Podle položky 11, části osvobození, bodu 4. od poplatku podle této položky je osvobozena změna jména, popřípadě jmen a příjmení fyzické osoby, která je státním občanem České republiky a současně státním občanem jiného členského státu Evropské unie, na podobu, jakou jí umožňuje užívat právo a tradice druhého členského státu. Po novele zákona o matrikách, provedené zákonem, s účinností od 1. 1. 2014 matriční úřad na základě prohlášení státního občana České republiky, (dále jen „občan“), který je současně občanem jiného členského státu Evropské unie, uvede v matriční knize jméno, popřípadě jména, nebo příjmení občana v podobě, kterou mu umožňuje užívat právo a tradice tohoto jiného členského státu Evropské unie, prokáže-li občan jeho užívání matričním dokladem, popřípadě jinou veřejnou listinou tohoto jiného členského státu Evropské unie.

Uvedené bylo doposud řešeno změnou ve správním řízení a změna jména nebo příjmení byla osvobozena od úhrady správního poplatku. S účinností od 1. 1. 2014 je stanoven jednodušší způsob změny jména a příjmení občana, který je současně státním občanem jiného členského státu Evropské unie – pouhým prohlášením před matričním úřadem, v jehož knize narození nebo knize manželství, je jméno, popřípadě jména, nebo příjmení, zapsáno.

Z tohoto důvodu je nezbytné v položce 11 části osvobození bod 4 vypustit.

### K bodům 2 až 5

Podle položky 12 písm. d) sazebníku uhradí osoby vstupující do registrovaného partnerství za vydání povolení učinit prohlášení o vstupu do registrovaného partnerství před jiným než příslušným matričním úřadem částku 1000,- Kč. Po novele zákona č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, provedené zákonem č. 312/2013 Sb., je s účinností od 1. 1. 2014 příslušný k přijetí prohlášení o vstupu do partnerství matriční úřad, vymezený prováděcím právním předpisem (dále jen „registrující matriční úřad“), a to bez ohledu na trvalý pobyt osob, které chtějí vstoupit do partnerství. Seznam registrujících matričních úřadů je uveden v příloze č. 4 vyhlášky č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon o matrikách, ve znění pozdějších předpisů. S účinností od 1. 1. 2014 si mohou budoucí partneři vybrat, před kterým registrujícím matričním úřadem učiní prohlášení o vstupu do partnerství, tedy bez ohledu na místo svého trvalého pobytu na území České republiky. Není již třeba povolení „příslušného matričního úřadu“ podle právní úpravy platné do 31. 12. 2013, aby prohlášení přijal jiný „příslušný matriční úřad“. Osoby s trvalým pobytem např. v Ostravě mohou vstoupit do partnerství před kterýmkoliv ze 14 registrujících matričních úřadů na území České

republiky. Žádný správní poplatek se nehradí. Z tohoto důvodů je nezbytné v položce 12 písmeno d) vypustit.

#### K bodu 6

V položce 22 písm. f) se s ohledem na dikci nařízení eIDAS navrhuje stanovit správní poplatek za přijetí žádosti o udělení statusu kvalifikovaného poskytovatele služeb vytvářejících důvěru nebo statusu kvalifikované služby vytvářející důvěru. Výše správního poplatku spojeného s přijetím žádosti je stanovena na 25 000 Kč.

#### K bodu 7

Správní poplatky stanovené v položce 22 pod písmeny g) a h) se navrhuje zrušit s ohledem na zrušení ustanovení zákona o elektronickém podpisu, která upravují správní řízení, jež jsou předmětem správního poplatku.

### **K § 59 – změna zákona o elektronických komunikacích**

#### K bodu 1

V § 25 odst. 4 navrhuje pro nadbytečnost vypustit, že žádost nemusí být podepsána uznávaným elektronickým podpisem. V daném případě je zcela dostačující stanovit, že žádost v elektronické podobě nemusí být podepsána, což zajistí vyšší míru technologické neutrality zákona.

#### K bodu 2 a 3

Změna navrhovaná v § 33 odst. 10 spočívá v užití obecnější formulace, která by měla pokrývat jak podepsání žádosti fikcí podpisu podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., tak i uznávaným elektronickým podpisem. Aplikace § 5 odst. 1 navrhovaného zákona je zajištěna prostřednictvím upřesnění „ve vztahu ke státu“ (v dotčeném ustanovení se jedná o činění úkonu v soukromoprávních vztazích, a proto by se navrhovaný § 5 odst. 1 bez dalšího neaplikoval).

#### K bodu 4

Smyslem změny navrhované v § 75 odst. 5 je odstranění sporné kumulace způsobu dodání podání či jiného úkonu se způsobem autentizace úkonu.

### **K § 60 – změna zákona o ochraně utajovaných informací**

#### K bodu 1

Změny navrhované v § 46 odst. 4 písm. g), § 46 odst. 5 písm. d), § 54 odst. 2 písm. g), § 54 odst. 3 písm. e), § 62 odst. 5 písm. f) a v § 85 odst. 2 písm. f) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, jsou legislativně-technického charakteru. Pro nadbytečnost se navrhuje vypustit požadavek na podepsání dokladu v elektronické podobě uznávaným elektronickým podpisem (pojem „podpis“ zahrnuje vlastnoruční podpis, elektronický podpis, fikci podpisu podle § 18 odst. 2 zákona

č. 300/2008 Sb.). Konkrétní druh elektronického podpisu, bude-li ho užito, kterým je nutné doklad podepsat, vyplývá z navrhovaného § 5 odst. 2.

Dále se upřesňuje, že pokud byly dané dokumenty vyhotoveny v elektronické podobě, z technických důvodů se otisk úředního razítka nevyžaduje.

#### K bodu 2

V § 89 odst. 8 se zobecňuje, že úkony činěné vůči Úřadu mohou být v elektronické podobě, a současně se odstraňuje sporné kumulace způsobu dodání podání či jiného úkonu se způsobem autentizace úkonu. Elektronická podoba zahrnuje rovněž doručení prostřednictvím datové schránky. Konkrétní druh elektronického podpisu, kterým je nutné elektronický dokument obsahující daný úkon podepsat, je stanoven v navrhovaném § 5 odst. 1.

#### **K § 61 – změna zákona o provádění mezinárodních sankcí**

Změny navrhované v § 10 odst. 3 zákona č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí, souvisejí s obecným odůvodněním ke změnovým částem návrhu zákona. S ohledem na to, že na činění oznámení vůči ministerstvu je se subsidiárně aplikuje správní řád, kde je upraveno, že podání je možné činit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě, stanovení v zákoně o provádění mezinárodních sankcí, že za písemné oznámení se považuje též oznámení podané v elektronické podobě je nadbytečné. Náležitostí podání je rovněž podpis, pokud je činěno v elektronické podobě, bude nutné podepsat podání elektronicky. Konkrétní typ elektronického podpisu, kterým je nutné podání (oznámení) podepsat, vyplývá z navrhovaného § 5 odst. 1.

#### **K § 62 – změna zákona o pomoci v hmotné nouzi**

Změna navrhovaná v § 71 písm. b) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, vyplývá z obecného odůvodnění ke změnovým částem návrhu zákona. Z obecné úpravy podání ve správním řádu vyplývá, že musí být vždy podepsáno, a to bez ohledu na to, zda je podáno v listinné či elektronické podobě. Konkrétní typ elektronického podpisu, kterým je nutné pro podepsání žádosti použít, je-li využito technologie elektronického podpisu, je stanoven v navrhovaném § 5 odst. 1.

#### **K § 63 – změna zákona o veřejných zakázkách**

##### K bodům 1, 2 a 9

V zákoně č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, se navrhuje v § 114 odst. 8 a odst. 9 a § 155 odst. 5 zobecnit formu podání návrhu. Elektronická podoba zahrnuje jak podání prostřednictvím datové schránky, tak podání v podobě podepsané datové zprávy. Současně dojde k odstranění sporné kumulace způsobu dodání podání či jiného úkonu se způsobem autentizace úkonu

#### K bodu 3

V § 117c odst. 1 se navrhuje zrušit stanovení požadavku na podepsání podání v elektronické podobě uznávaným elektronickým podpisem. Podle obecné úpravy podání je jednou z jeho náležitostí podpis. Při činění podání v elektronické podobě je pak nutné jej

podepsat elektronicky (elektronickým podpisem, fikcí podpisu podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb.). Konkrétní typ elektronického podpisu, kterým se daná podání podepíší, pak vyplývá z navrhovaného § 5 odst. 1.

#### K bodu 4

Změna navrhovaná v § 128 odst. 3 je legislativně-technického charakteru. Rušená pasáž se pro navrhované ustanovení § 6 odst. 3 stává nadbytečným a je nežádoucím jím pro jeho technicistní povahu zatěžovat zákon.

#### K bodu 5

V § 139 odst. 2 se pro nadbytečnost vypouští požadavek na podepsání certifikátu v elektronické podobě uznávaným elektronickým podpisem. Údaje, který musí certifikát obsahovat, jsou uvedeny v odstavci 1, přičemž jednou z náležitostí je i podpis osoby oprávněné jednat za certifikační orgán pro kvalifikaci [§ 139 odst. 1 písm. o)].

#### K bodu 6

Zákon č. 227/2000 Sb., na který je odkazováno, se navrhovaným zákonem ruší.

#### K bodu 7

S ohledem na charakter dokumentů, jež mají být zasílány (relevantní může být např. u dokumentu prokazujícího splnění kvalifikace, který může být výpisem), se vedle podepsání připouští i „zabezpečení“ dokumentu uznávanou elektronickou pečeti.

#### K bodu 8

V § 149 odst. 6 se pro nadbytečnost zrušuje písmeno a). Ustanovení je již v současném znění pouhou deklarací, povinnost, aby elektronický podpis splňoval požadavky na něj kladené, je jeho imanentní vlastností (nejsou-li tyto požadavky splněné, nejedná se o elektronický podpis).

### **K § 64 – změna zákona o střetu zájmů**

V zákoně č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, se navrhuje v § 12 zrušit odstavce 3. S ohledem na to, že se na zákon o střetu zájmů subsidiárně aplikuje správní řád, kde je upraveno, že podání je možné činit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě, stanovení v zákoně o střetu zájmů, že za písemné oznámení se považuje též oznámení podané v elektronické podobě, je nadbytečné. Náležitosti podání jsou stanoveny ve správním řádu, přičemž jednou z náležitostí je i podpis. Je-li podání činěno v elektronické podobě, je nezbytné jej podepsat elektronicky (elektronickým podpisem, fikcí podpisu podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb.). Konkrétní typ elektronického podpisu, kterým se daná podání podepíší, pak vyplývá z navrhovaného § 5 odst. 1

### **K § 65 – změna insolvenčního zákona**

V zákoně č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), se navrhuje provést legislativně-technické změny směřující k zobecnění prostředků

pro podepisování a odstranění sporné kumulace způsobu dodání insolvenčního návrhu se způsobem jeho autentizace.

#### **K § 66 – změna stavebního zákona**

V § 196 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), se navrhuje slova „podepsané podle zvláštních právních předpisů“ zrušit, neboť podepsání ohlášení, žádosti, návrhů a dalších podání podle stavebního zákona vyplývá z náležitostí podání stanovených ve správním řádu. Konkrétní typ elektronického podpisu, kterým se dané dokumenty podepíší, bude-li užito technologie elektronického podpisu, pak vyplývá z navrhovaného § 5 odst. 1.

#### **K § 67 – změna zákona o nemocenském pojištění**

##### K bodům 1 až 3

Změna navrhovaná v § 162 odst. 1 usiluje o technologickou neutralizaci a vyřešení problému stran sporné kumulace způsobu dodání podání či jiného úkonu se způsobem autentizace úkonu, jak se uvádí v obecném odůvodnění ke změnovým částem návrhu zákona. Konkrétní typ elektronického podpisu, kterým má být datová zpráva podepsaná, vyplývá z § 5 odst. 1 navrhovaného zákona.

##### K bodu 4

Požadavek na uvádění akreditovaného poskytovatele certifikačních služeb a předkládání kvalifikovaného certifikátu stanovený v § 162 odst. 3 se navrhuje zrušit z důvodu duplicity s navrhovaným § 5 odst. 4. Současně dochází k odstranění pojmu „akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb“, který již v právním řádu užíván nebude.

##### K bodu 5

Povinnost orgánů nemocenského pojištění zveřejňovat seznam kvalifikovaných certifikátů svých zaměstnanců nebo elektronické adresy, na nichž se kvalifikované certifikáty nacházejí, se navrhuje pro nadbytečnost vypustit. Povinnost zveřejňovat databázi certifikátů je stanovena kvalifikovanému poskytovateli služeb vytvářejících důvěru v čl. 24 odst. 2 písm. k).

#### **K § 68 – změna zákona o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách**

V § 5 odst. 1 zákona č. 227/2006 Sb., o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách a souvisejících činnostech a o změně některých souvisejících zákonů, se navrhuje pro nadbytečnost vypustit požadavek na podepsání žádosti v elektronické podobě. Náležitosti podání (žádosti) jsou stanoveny ve správním řádu, přičemž jednou z náležitostí je i podpis. Je-li podání činěno v elektronické podobě, je nezbytné jej podepsat elektronicky (elektronickým podpisem, fikcí podpisu podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb.). Konkrétní typ elektronického podpisu, kterým se žádost podepíše, pak vyplývá z navrhovaného § 5 odst. 1.

## **K § 69 – změna zákoníku práce**

Změny navrhované v zákoně č. 262/2006 Sb., zákoník práce, reflektují zrušení zákona č. 227/2000 Sb. a modifikaci názvu prostředku prokazujícího hodnověrným způsobem původ a zajišťující současně integritu dat nařízením eIDAS.

## **K § 70 a 71 – změny zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů a zákona o přeměnách obchodních společností a družstev**

V § 17 odst. 5 zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, a v § 33b zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, se reflektuje modifikace názvu prostředku prokazujícího hodnověrným způsobem původ a zajišťující současně integritu dat nařízením eIDAS.

## **K § 72 – změna zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů**

### K bodům 1 až 3

Požadavek na konkrétní prostředek zajišťující původ a integritu dat se v zájmu dosažení vyšší míry technologické neutrality zákona zobecňuje. Bude tak možno použít uznávanou elektronickou značku (dočasně), některý z druhů elektronické pečeti, případně jiný prostředek, který bude uvedený pojem naplňovat. Z těchto důvodů se činí změna ve vztahu k prostředku prokazujícímu existenci jiných elektronických dat k určitému okamžiku.

### K bodům 4 až 6, 11, 14 až 18, 20 a 21

Na základě dosavadních praktických zkušeností s prováděním autorizované konverze dokumentů se navrhuje umožnit i její automatizovanou alternativu, jejímž prostřednictvím by bylo možné zvládat větší množství konvertovaných dokumentů. Podmínkou zavedení tohoto typu konverze je odstranění nutnosti posouzení shody obsahu vstupu a výstupu (v reálu není zejména u rozsáhlejších dokumentů prováděno, neboť shodu de facto zajišťuje použití příslušného technického zařízení, které je pod kontrolou subjektu provádějícího konverzi) a nahrazení podpisu úřední osoby provádějící konverzi jiným zajišťovacím prvkem. Odstranění nutnosti posuzovat shodu obsahu vstupu a výstupu současně vyžaduje přejmenování ověřovací doložky, neboť k ověření nebude docházet. Dále se u autorizované konverze dokumentů navrhuje sjednotit právní účinky výstupu. Ve vztahu k orgánům veřejné moci má vstup povahu originálu, v ostatních případech pak povahu ověřené kopie. Tato distinkce není důvodná, v zájmu vyšší využitelnosti institutu autorizované konverze dokumentů se navrhuje dát výstupu účinky vstupu (tzn. originálu).

### K bodům 7 a 8

Reflektuje se modifikace názvu prostředku prokazujícího existenci dat v čase nařízením eIDAS, respektive zrušení zákona č. 227/2000 Sb.

### K bodu 9

Ověření platnosti elektronického prostředku sloužícího k podepisování nebo platnost elektronického prostředku zajišťujícího původ a integritu dat uvedené v navrhovaném § 24

odst. 1 písm. b) v sobě zahrnuje i ověření, zda nebyl kvalifikovaný certifikát zneplatněn, ustanovení je tudíž nadbytečné.

#### K bodu 10

Reflektuje se zavedení nového elektronického prostředku zajišťujícího původ a integritu dat nařízením eIDAS.

#### K bodům 12 a 19

Subjekt provádějící konverzi ve skutečnosti nepodepisuje výstup, nýbrž doložku (obsah výstupu již může být podepsán osobou tento obsah aprobující). Tuto skutečnost je nicméně žádoucí uvést explicitně, aby nemohly být účinky jeho podpisu vztahovány i na obsah výstupu.

#### K bodu 13

Reflektuje se modifikace názvu prostředku prokazujícího existenci dat v čase nařízením eIDAS a dále explicitně se připouští autorizovaná konverze vstupu podepsaného fikcí podpisu podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., která byla doposud dovozována toliko z faktu, že každá datová zpráva zaslaná prostřednictvím datové schránky je označena uznávanou elektronickou značkou.

#### K bodu 22

Ustanovení jednak zohledňuje zavedení nového elektronického prostředku zajišťujícího původ a integritu dat nařízením eIDAS – elektronické pečeti – která se stává jednou z podmínek provedení autorizované konverze dokumentů na žádost. Dále se jím zohledňují požadavky praxe na rozsah údajů o autentizačních prostředcích (namísto taxativního výčtu se stanoví minimální rozsah údajů, subjekt provádějící konverzi tak může na základě „poptávky“ uvádět i další údaje. V navrhovaném § 25 odst. 2 písm. g) se nadto stanoví alternativa vlastnoručního podpisu oprávněné úřední osoby pro případ, kdy je autorizovaná konverze dokumentů prováděna automatizovaným způsobem.

#### K bodu 23

Zobecnující modifikací se odstraňují výkladové obtíže týkající se otázky, zda žádosti podle zákona č. 300/2008 Sb. lze učinit i s využitím fikce podpisu podle § 18 odst. 2 téhož zákona.

### **K § 73 – změna zákona o auditorech**

V § 11 odst. 8 zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech), se navrhuje slova „uznávaným elektronickým podpisem“ zrušit. Po navrhované novelizaci z tohoto ustanovení vyplývá, že údaje do rejstříku mohou být předávány v elektronické podobě za podmínky jejich podepsání. Konkrétní typ elektronického podpisu (bude-li k podpisu použito této technologie), kterým se dané údaje podepíší, pak vyplývá z navrhovaného § 5 odst. 1.

## **K § 74 – změna zákona o základních registrech**

V § 58 odst. 2 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, se navrhuje pro nadbytečnost vypustit požadavek na podepsání žádosti v elektronické podobě. Náležitosti podání (žádosti) jsou stanoveny ve správním řádu, přičemž jednou z náležitostí je i podpis. Je-li podání činěno v elektronické podobě, je nezbytné jej podepsat elektronicky (elektronickým podpisem, fikcí podpisu podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb.). Konkrétní typ elektronického podpisu, kterým se žádost podepíše, pak vyplývá z navrhovaného § 5 odst. 1.

## **K § 74 – změna daňového řádu**

### K bodu 1

Povinnost správců daně zveřejňovat seznam kvalifikovaných certifikátů svých zaměstnanců nebo elektronické adresy, na nichž se kvalifikované certifikáty nacházejí, se navrhuje pro nadbytečnost vypustit. Povinnost zveřejňovat databázi certifikátů je stanovena kvalifikovanému poskytovateli služeb vytvářejících důvěru v čl. 24 odst. 2 písm. k).

### K bodům 2 až 4

Změna navrhovaná v § 71 odst. 1 a 3 usiluje o technologickou neutralizaci a vyřešení problému stran sporné kumulace způsobu dodání podání či jiného úkonu se způsobem autentizace úkonu, jak se uvádí v obecném odůvodnění ke změnovým částem návrhu zákona. Konkrétní typ elektronického podpisu, kterým má být datová zpráva podepsaná, vyplývá z § 5 odst. 1 navrhovaného zákona.

### K bodu 5

V § 102 odst. 1 písm. g) a v § 176 odst. 2 písm. e) souvisí s obecným odůvodněním uvedeným ke změnovým částem návrhu zákona. Pro nadbytečnost se navrhuje vypustit požadavek na podepsání rozhodnutí nebo výkazu nedoplatků v elektronické podobě. Náležitosti podání a rozhodnutí jsou stanoveny ve správním řádu, přičemž jednou z náležitostí je i podpis. Je-li podání činěno v elektronické podobě, je nezbytné jej podepsat elektronicky. Konkrétní typ elektronického podpisu, kterým se rozhodnutí či podání podepíše, pak vyplývá z navrhovaného § 5. V případě, že byly tyto dokumenty vyhotoveny v elektronické podobě, tak se z technických důvodů otisk úředního razítka nevyžaduje.

## **K § 76 – změna zákona o zdravotních službách**

### K bodu 1

Změna navrhovaná v 55 písm. g) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), zohledňuje fakt, že pracovník provádějící převod ve skutečnosti nepodepisuje výstup, jak by vyplývalo ryze z gramatického výkladu, nýbrž svým podpisem stvrzuje řádné převedení dokumentu. Obsah převedeného dokumentu již mohl být podepsán jeho autorem. Navrhuje se tak po vzoru jiných předpisů (zákon č. 300/2008 Sb., zákon č. 499/2004 Sb.) podepsání doložky potvrzující převedení. V reálu k žádné změně nedojde, de iure však bude vyjádřen rozdíl mezi skutečným podpisem převáděného dokumentu a podpisem pracovníka odpovědného za převedení.

Eventuálně lze doložku vyjádřit textem „Převedeno dne ...“, případně doplněnou o další údaje.

#### K bodu 2

§ 71 odst. 13 písm. e) se navrhuje za účelem dosažení vyšší míry technologické neutrality a připuštění dalších podepisovacích prostředků zobecnit. Žádost tak bude možno podepsat mj. fikcí podpisu podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb. V případě volby technologie elektronického podpisu pak bude jeho konkrétní typ vyplývat z navrhovaného § 5 odst. 1.

#### **K § 77 – změna zákona o specifických zdravotních službách**

Změna navrhovaná v § 44 odst. 2 písm. c) zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, souvisí se snahou po dosažení vyšší míry technologické neutrality právních předpisů, pokud jde o problematiku autentizace dokumentů. Tkví v užití obecnější formulace, která by měla pokrývat jak podepsání žádosti fikcí podpisu podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., tak i uznávaným elektronickým podpisem. Aplikace § 5 odst. 1 navrhovaného zákona je zajištěna prostřednictvím upřesnění „ve vztahu ke státu“ (v dotčeném ustanovení se jedná o činění soukromoprávního úkonu, a proto by se navrhovaný § 5 odst. 1 bez dalšího neaplikoval).

#### **K § 78 – změna zákona o volbě prezidenta republiky**

V zákoně č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky), se pro nadbytečnost vypouští explicitní zmínka o nutnosti podepsat jednotlivé úkony v elektronické podobě uznávaným elektronickým podpisem. Požadavek na podepsání již vyplývá ze subsidiarity správního řádu (pokud jde o úkony vůči volebním orgánům, užije se jeho § 37, v případě rozhodnutí pak § 69). Bude-li k podpisu použito technologie elektronického podpisu, konkrétní typ bude vyplývat z navrhovaného § 5 odst. 1 (pro úkony vůči volebním orgánům), respektive navrhovaného § 5 odst. 3 (úkony volebních orgánů).

#### **K § 79 – změna katastrálního zákona**

##### K bodu 1

Reflektuje se modifikace názvu prostředku prokazujícího existenci dat v čase nařízením eIDAS.

##### K bodům 2 a 3

Prvním důvodem modifikací je rozšíření množiny písemností, z nichž se pořizují výstupy z převodů či duplikáty, i o písemnosti, které jsou podepsány jinou technologií, než je technologie elektronického podpisu. Z povahy věci půjde převážně o písemnosti podepsané fikcí podpisu podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., není však vyloučena ani jiná technologie (např. některá z kvalifikovaných služeb elektronického doporučeného doručení). Dále se zohledňuje existence nového elektronického prostředku prokazujícího původ dokumentu a jeho integritu – elektronické pečeti (s ohledem na nutnost zachování určité míry autenticity se požaduje její kvalifikovaná forma). Konečně v držení katastrálních úřadů

i extraneů budou zůstat i písemnosti označené uznávanou elektronickou značkou, protože je třeba v předmětné množině zachovat i je. Nově se neuvádí přívlastek „platný“, který je nadbytečný. Neplatnost elektronického podpisu či značky de facto znamená, že dokument není podepsán či označen.

#### **K § 80 – změna zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob**

Změnou v § 22 odst. 3 zákona č. 292/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, se usiluje o technologickou neutralizaci a vyřešení problému stran sporné kumulace způsobu dodání návrhu na zápis se způsobem autentizace návrhu, jak se uvádí v obecném odůvodnění ke změnovým částem návrhu zákona. Konkrétní typ elektronického podpisu, kterým má být datová zpráva podepsaná, bude-li užito technologie elektronického podpisu, vyplývá z § 5 odst. 1 navrhovaného zákona.

#### **K § 81 – změna zákona o zvláštních řízeních soudních**

Změny navrhované v zákoně č. 304/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, souvisejí s obecným odůvodněním změnových částí návrhu zákona. Pro nadbytečnost se navrhuje vypustit explicitní požadavek na podepsání elektronických úkonů elektronickým podpisem. Povinnost podepsání vyplývá z první věty měněného odstavce (explicitně je stanoveno i pro elektronickou podobu), konkrétní technologie podpisu elektronické podoby stanoví zvláštní předpisy (nařízení eIDAS, § 5 odst. 3 navrhovaného zákona, § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb.).

Ve shodě s § 94a zákona č. 358/1992 Sb. se dále modifikuje povinnost opatřovat rozhodnutí otiskem úředního razítka notáře, jsou-li tato vyhotovena v elektronické podobě.

#### **K § 82 – změna zákona o státní službě**

V § 26 odst. 1 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, se pro nadbytečnost vypouští explicitní požadavek na podepsání žádosti. Podepsání žádosti vyplývá obecně z úpravy podání ve správním řádu. Konkrétní typ elektronického podpisu, kterým se daná žádost podepíše, pak stanoví navrhovaný § 5 odst. 1.

#### **K § 83 – Účinnost**

Účinnost zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce a o změně některých zákonů se navrhuje k 1. červenci 2016 tak, aby tento zákon navázal na aplikovatelnost příslušných ustanovení nařízení eIDAS. Výjimku představuje novelizace § 11aa zákona č. 269/1994 Sb., který bude účinný až dne 1. října 2015.